

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራሦስተኛ ዓመት ቁጥር ፶፬
አዲስ አበባ ሰኔ ፲፮ ቀን ፲፱፻፺፱

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

13th Year No. 54
ADDIS ABABA 25th June, 2007

ማ ው ጫ

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር ፭፻፴፪/፲፱፻፺፱ ዓ.ም

Proclamatio No. 532/2007

የተሻሻለው የኢትዮጵያ ምርጫ ህግ አዋጅ.... ገጽ ፫፻፺፻፶፬

The Amended Electoral Law of Ethiopia Proclamation
Page 3754

አዋጅ ቁጥር ፭፻፴፪/፲፱፻፺፱ ዓ.ም

Proclamation No. 532/2007

የተሻሻለው
የኢትዮጵያ የምርጫ ህግ

A PROCLAMATION TO AMEND THE
ELECTORAL LAW OF ETHIOPIA

የኢትዮጵያ ብሔር ብሔረሰቦችና ህዝቦች በማንኛውም ሁኔታ ልዩነት ሳይደረግባቸው በቀጥታ እና በነፃነት በመረጧቸው ተወካዮች አማካኝነት ራሳቸውን በራሳቸው የማስተዳደር ስልጣናቸውን በተግባር ላይ ማዋል አስፈላጊ በመሆኑ፤

WHEREAS, it has become necessary to enable the nations, nationalities and peoples of Ethiopia to exercise their right to self administration without any discrimination through their representatives elected in a direct and free election;

ማንኛውም የምርጫ እንቅስቃሴ ዓለምአቀፍ የምርጫ መርሆዎችን አካትቶ በያዘ ህግ እንዲመራ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

WHEREAS, it has become necessary that any electoral activity shall be guided by an electoral law that meets international standards;

ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ዜጋ በየደረጃው በሚካሄዱ ሁለ-አቀፍ በእኩልነት ላይ የተመሰረተና በሚስጢር ድምፅ አሰጣጥ ፈቃዱን በነፃነት የሚገልፅበት ነፃ፣ ፍትሃዊና ሰላማዊ ምርጫ፣ በገልጽነት የሚያስፈፅም ተቋም ማቋቋም አስፈላጊ በመሆኑ፤

WHEREAS, it has become necessary to establish an electoral institution that conducts free, fair and peaceful elections at every level in an impartial manner in which Ethiopians freely express their will on the basis of equal popular suffrage and secret ballot system;

የተለያዩ አመለካከት ያላቸው የፖለቲካ ድርጅቶች የሚሳተፉበት እና አላማቸውን በሰላማዊና ህጋዊ መንገድ ለመራጨ ህዝብ የሚገልፁበት መራጨ ህዝብ በመረጃ ላይ በመመስረት ፈቃዱን በነፃነት በመግለፅ ወኪሎቹን የሚመርጡበት የምርጫ ስርአት መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፤

WHEREAS, it has become necessary to establish an electoral system that enables political parties with different views to participate in the election and introduce their objectives to the electorate in a peaceful and legal manner, and that enables the people to elect their representatives based on informed decisions and free expression of their will;

በምርጫው ተሳታፊ የሆኑ የፖለቲካ ድርጅቶችም ሆኑ የግል ዕድገት ለፍትሃዊ፣ ሰላማዊ፣ ነፃና ዲሞክራሲያዊ የምርጫ ስርአት መስፈን ገንቢ አስተዋጽኦ የሚያደርጉበት ግልፅ አሰራር መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፤

WHEREAS, it has become necessary to put in place an instrument that enables political parties and independent candidates running for elections to play a constructive role in ensuring fair, peaceful, free and democratic elections;

የንዱ ዋጋ
Unit Price 8.00

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፱፻፩
Negarit G. P.O.Box 80001

በምርጫ ሂደት የሚከሰቱ አለመግባባቶች የሚፈቱበት የጋራ የምክክር መድረክና ሌሎች አስተዳደራዊ ውሳኔ የሚሰጡ ተቋማትን ማቋቋምና ቅሬታዎች በየደረጃው በይግባኝ የሚታዩበት ግልፅና ቀልጣፋ ስርአት መዘርጋት ተገቢ በመሆኑ፤

በሀገራችን አንቀፅ ፶፭ ንዑስ አንቀጽ ፩ እና አንቀጽ ፩፻፪ መሰረት የሚከተለው ታውጇል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የተሻሻለው የኢትዮጵያ ምርጫ ህግ አዋጅ ቁጥር ፭፻፴፪/፲፱፻፺፱ ዓ.ም» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ፤

- ፩/ «ኢ.ፌ.ዲ.ሪ» ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ነው፡፡
- ፪/ «ሀገ መንግስት» ማለት የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሀገመን ግስት ነው፡፡
- ፫/ «ክልል» ማለት በሀገራችን አንቀፅ ፵፮ መሰረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም ሲባል አዲስ አበባና ድሬዳዋን ይጨምራል፡፡
- ፬/ «ምርጫ» ማለት በፌዴራልና በክልል ሀገ መንግስታት እንዲሁም በሌሎች አግባብ ባላቸው ህጎች መሰረት የሚካሄድ የጠቅላላ፣ የአካባቢ፣ የማሟያ ወይም የድጋሚ ምርጫ ነው፡፡
- ፭/ «ጠቅላላ ምርጫ» ማለት አግባብ ባለው ህግ መሰረት የሚካሄድ የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡
- ፮/ «የአካባቢ ምርጫ» ማለት አግባብ ባለው ህግ መሰረት የሚካሄድ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ የማዘጋጃ ቤት፣ የክፍለ ከተማ ወይም የቀበሌ ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው፡፡
- ፯/ «ማሟያ ምርጫ» ማለት በይወረድልን ወይም በማንኛውም ምክንያት በየደረጃው የሚገኙ የተጓደሉ የምክር ቤት አባላት መቀመጫዎችን ለማሟላት የሚካሄድ ምርጫ ነው፡፡

WHEREAS, it has become necessary to establish a joint political parties' forum and other bodies that give administrative decisions to resolve disputes that occur in the election process, and to put in place a clear and effective system of looking into complaints and appeals;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1) and Article 102 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Electoral Law of Ethiopia Amendment Proclamation No.532/2007".

2. Definitions

Unless the context otherwise requires, in this proclamation:

- 1/ "FDRE" means the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 2/ "Constitution" means the Constitution of the FDRE;
- 3/ "Region" means a Region established in accordance with Article 47 of the Constitution, and for the implementation of this Proclamation shall include Addis Ababa and Dire Dawa;
- 4/ "Election" means general elections, local elections, by-elections and re-elections conducted in accordance with the constitutions of the FDRE and Regional constitutions and other relevant laws;
- 5/ "General elections" means elections to the House of Peoples' Representatives and Regional State councils conducted in accordance with relevant laws;
- 6/ "Local elections" means elections to Zonal, Woreda, City, Municipality, Sub City or Kebele councils conducted in accordance with relevant laws;
- 7/ "By-elections" means elections conducted to fill in vacant seats of members whose mandates are terminated due to recall or any other reason;

፳/ «ድጋሚ ምርጫ» ማለት በዚህ ህግ መሰረት በርዱ ድጋሚ ምርጫ እንዲካሄድ ሲወሰን ወይም እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምፅ በማግኘታቸው ምክንያት አሸናፊውን መለየት በማይቻልበት ጊዜ የሚካሄድ ምርጫ ነው።

፳፱/ «ህዝብ ውሳኔ» ማለት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ. ህገመንግስት መሰረት ሲወሰን የህዝብ ፍላጎትን ለመለካት እና የህዝብን ውሳኔ ለማወቅ ድምፅ የሚሰጥበት ስርዓት ነው።

፲/ «የመራጮች መዝገብ» ማለት በየደረጃው ለሚካሄድ ምርጫ መራጩ ህዝብ በምርጫ ጣቢያው በመራጭነት የሚመዘገቡበት መዝገብ ነው።

፲፩/ «የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርድ» ማለት አንድ ሰው በመራጭነት ከተመዘገበ በኋላ በምርጫ ጣቢያው የሚሰጠው የተመዘጋቢነት መታወቂያ ነው።

፲፪/ «የፖለቲካ ድርጅት ወይም የፖለቲካ ፓርቲ» ማለት የፖለቲካ ፕሮግራሙን በሀገር መፍገድ ለማራመድ በህግ ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ ቡድን ነው።

፲፫/ «የምርጫ ክልል» ማለት ለምርጫ አፈፃፀም እንዲያመች እና ህዝቡ ወኪሎቹን እንዲመርጥ በህግ መሰረት የሀገሪቱ ግዛት ተከፋፍሎ የሚደራጅ የምርጫ አካባቢ ነው።

፲፬/ «የምርጫ ጣቢያ» ማለት በየደረጃው በሚካሄዱ ምርጫዎች ምዝገባ የሚካሄድበት፣ መራጮች ድምፅ የሚሰጡበት እና ቆጠራ የሚካሄድበት ቦታ ነው።

፲፭/ «ታዛቢ» ማለት የሀገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢና የውጭ የምርጫ ታዛቢን ያካትታል።

፲፮/ «የሀገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢ» ማለት በህግ የተመዘገበ እና ለማንም ያልወገነ ገለልተኛ ሀገር በቀል ድርጅት ሆኖ ከቦርዱ በሚሰጠው ፈቃድ መሰረት በሚወክለው ሰው ምርጫን የሚታዘብ አካል ነው።

፲፯/ «የውጭ የምርጫ ታዛቢ» ማለት አገሪቱ በተቀበላቸው ስምምነቶች መሠረት ወይም መንግስት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ምርጫን እንዲታዘቡ የሚጋብዛቸው መንግስታት ወይም ዓለም አቀፍ፣ አሀገራዊ፣ ክፈለአሀገራዊ የሆኑና በሀገር ውስጥም ሆነ ከሀገር ውጪ የሚንቀሳቀሱ መንግስታዊ ወይም መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ናቸው።

8/ "Reelection" means an election to be conducted upon the decision of the Board in accordance with this Proclamation or where candidates get equal votes and becomes impossible to determine the winner;

9/ "Referendum" means a system of voting conducted when decided in accordance with the Constitution of the FDRE to assess public interest and to know the decision of the public.

10/ "Electoral Roll" means a record wherein voters are registered at polling stations as electors for elections conducted at every levels;

11/ "Elector's Identification Card" means an identification card issued to an elector upon registration at polling stations;

12/ "Political Organization or Political Party" means a grouping legally registered to promote its political programme in a lawful manner;

13/ "Constituency" means an electoral district established by dividing the nation's territories in accordance with the law and in a manner conducive for the execution of elections and for the people to elect their representatives;

14/ "Polling station" means a location where voter registration, voting and counting is carried out for elections conducted at every levels;

15/ "Observer" includes both local and foreign election observers;

16/ "Local election observer" means a legally registered and independent domestic organization that in accordance with the license given to it by the Board observes elections by assigning its representatives;

17/ "Foreign election observer" means governments or international, Regional and sub regional organizations, or governmental and non-governmental agencies operating in or out of the country invited to observe election in accordance with international law to which a country is a party or upon the invitation of the Government where necessary.

፲፰/ «የህዝብ ታዛቢ» ማለት በእያንዳንዱ ምርጫ ክልል እና ምርጫ ጣቢያ ምርጫን እንዲታዘቡ በህዝብ የሚመረጡ ገለልተኛ የአካባቢ ነዋሪዎች ናቸው።

፲፱/ «ተቀማጭ ወኪል» ማለት በምርጫ ለመወዳደር በተመዘገበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ የሚወክልና በምርጫ ክልልና በምርጫ ጣቢያ ተቀምጦ የምርጫ ሂደትንና የወክለውን አካል መብት መከበርን የሚከታተል ሰው ነው።

፳/ «ተንቀሳቃሽ ወኪል» ማለት በምርጫ ለመወዳደር በተመዘገበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም በግል እጩ ተወክሎ በአንድ ምርጫ ክልል ውስጥ በሚገኙ የምርጫ ጣቢያዎች እየተንቀሳቀሰ የምርጫ ሂደትንና የወክለውን ድርጅት ወይም የግል እጩ መብት መከበር የሚከታተል ሰው ነው።

፳፩/ «አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ» ማለት በየደረጃው በሚገኝ በክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት፣ ምርጫ ክልል እና የምርጫ ጣቢያ ለሚነሱ ቅሬታዎች አስተዳደራዊ ውሳኔ የሚሰጥ በዚህ አዋጅ መሰረት ለምርጫ ወቅት የሚቋቋም ኮሚቴ ነው።

፳፪/ «ጽህፈት ቤት» ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ጽህፈት ቤት ነው።

፳፫/ «ሰው» ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

፫. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ ለጠቅላላ ምርጫ እንዲሁም እንዳግባብነቱ ለአካባቢ ምርጫ፣ ለማሟያ ምርጫ፣ ለድጋሚ ምርጫ እና በህገመንግስቱ መሰረት ለሚካሄድ ህዝብ ውሳኔ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት
ስለምርጫ ቦርድ በጠቅላላ
ምዕራፍ አንድ
ስለምርጫ ቦርድ

፬. መቋቋም

፩/ ተጠሪነቱ ለኢ.ፌ.ዲ.ሪ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሆነ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ /ከዚህ በኋላ «ቦርድ»/ እየተባለ የሚጠራ የህግ ሰውነት ያለው ከማንኛውም ተፅዕኖ ነፃ የሆነና አራሱን የቻለ የምርጫ አስፈጻሚ አካል በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል።

18/ "Public observer" means an impartial resident of each constituency or polling station elected by the people to observe elections;

19/ "On site representative" means a person represented by a political party or private candidate running for election to a specific constituency or polling station and observe the election process on site and follow the respect of the rights of the body he represents;

20/ "Mobile Observer" means a person represented by a political party or candidate running for election and observes the election process and follows the respect of the rights of the body he represents by moving to different polling stations in a constituency;

21/ "Grievance Hearing Committee" means a committee established in accordance with this Proclamation during elections to give administrative decisions to complaints lodged at a regional electoral office, a constituency and a polling station level;

22/ "Secretariat" means Secretariat of the National Electoral Board of Ethiopia;

23/ "Person" means any natural or juridical person.

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable to general elections and as appropriate to local elections, by-elections, re-elections and referendums carried out in accordance with the Constitution.

PART TWO
THE NATIONAL ELECTORAL BOARD GENERAL
Chapter One
The National Electoral Board

4. Establishment

1/ The National Electoral Board of Ethiopia (hereinafter referred to as "the Board") accountable to the FDRE House of Peoples' Representatives is hereby established as an independent and autonomous organ for conducting elections having its own legal personality.

፪/ የቦርዱ ዋና ጽህፈት ቤት አዲስ አበባ ይሆናል። ቦርዱ የምርጫን ስራ ለማስፈጸም ከፌዴራል እስከ ምርጫ ጣቢያ መዋቅሩን በመዘርጋት ቋሚ እና ጊዜያዊ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ይኖሩታል።

፭. ዓላማ

ቦርዱ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል።

፩/ ሀገመንግስቱን መሰረት በማድረግ ነፃ፣ ገለልተኛና ፍትሃዊ ምርጫ በማካሄድ በሀዝብ ድምፅ የተመረጠ መንግስት እንዲቋቋም ማድረግ፤

፪/ ሀገመንግስቱን እና በሀገር የተመሰረቱ ተቋማትን የሚያከብሩ የፖለቲካ ድርጅቶች እና ግለሰቦች በእኩልነትና ያለአድልዎ የሚወዳደሩበት የምርጫ ሂደት መኖሩን ማረጋገጥ፤

፫/ ዜጎች በሀገመንግስቱ በተጎናፀፉት የዴሞክራሲ በተለይም ደግሞ የመምረጥና የመመረጥ መብት በነፃነትና በእኩልነት እንዲጠቀሙ ማድረግ፤

፮. የቦርድ አባላት

፩/ ቦርዱ በሀገመንግስቱ አንቀፅ ፩፻፪ መሰረት በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሀዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚሾሙ ዘጠኝ አባላት ይኖሩታል።

፪/ ጠቅላይ ሚኒስትሩ መስፈርቱን የሚያሟሉ ሰዎችን ለቦርድ አባላት ለምክር ቤት ከማቅረቡ በፊት በምክር ቤቱ መቀመጫ ያላቸው ሌሎች የፖለቲካ ድርጅቶች እጩ ሊሆኑ የሚችሉ ግለሰቦች ነፃና ገለልተኛ መሆናቸውን በማረጋገጥ ጉዳይ ላይ ተሳትፎ እንዲኖራቸው የሚያስችል በቀ የምክር መድረክ እንዲኖር ያደርጋል።

፫/ የቦርድ አባላት ጥንቅር ብሔራዊ ተዋዕሉን እና የሴቶችን ተሳትፎ ከግምት ውስጥ ያስገባ ሆኖ ከአባላቱ መካከል ቢያንስ አንዱ የሀገር ባለሙያ መሆን አለበት። አባላቱም፡-

- ሀ. ለሀገመንግስቱ ታማኝ የሆኑ፤
- ለ. ከፖለቲካ ድርጅቶች ወገንተኝነት ነፃ የሆኑ፤
- ሐ. የሞያ ብቃት ያላቸውና፤
- መ. በመልካም ስነምግባራቸው የሚታወቁ መሆን ይገባቸዋል።

2/ The Head Office of the Board shall be in Addis Ababa. For the purpose of conducting elections, the Board shall have permanent and temporary branch offices from federal down to polling station level.

5. Objectives

The Board shall have the following objectives:

- 1/ ensure the establishment of a government elected through a fair, impartial and fair election conducted in accordance with the Constitution;
- 2/ ensure the existence of an electoral system that enables political parties and private candidates that respect the Constitution and institutions established by it compete equally and impartially;
- 3/ enable citizens to exercise their constitutional democratic rights to elect and be elected.

6. Members of the Board

1/ The Board shall have nine members appointed in accordance with Article 102 of the Constitution by the House of Peoples' Representatives upon recommendation by the Prime Minister.

2/ The prime Minister shall, before nominating Board members who fulfill the criteria, ensure that there has been sufficient consultation forum for political organizations that have seats in the House of Peoples' Representatives to ascertain that the nominees are independent and impartial.

3/ The composition of Board members shall take into consideration national contribution, and gender representation, and at least one member of the Board shall be a lawyer. The members shall:

- a) be loyal to the Constitution;
- b) be non-partisans;
- c) have professional competence;
- d) be known for their good conduct.

፬/ የቦርዱ አባላት የስራ ዘመን አምስት አመት ሆኖ ማንኛውም የቦርድ አባል ለተጨማሪ አንድ የስራ ዘመን ብቻ በድጋሚ ሊያገለግል ይችላል።

፭/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፬ የተደነገገው ቢኖርም አባሉ በራሱ ምክንያት ከለቀቀ ወይም የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አንድ የቦርድ አባል

ሀ/ በህመም ምክንያት ተግባሩን በተገቢው ሁኔታ ማከናወን አይችልም ወይም

ለ/ ከባድ የስነምግባር ጉድለት ታይቶበታል ብሎ ሲያምን ከቦርድ አባልነት ሊያሰናብተው ይችላል።

፮/ ምክር ቤቱ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፭ የተደነገገውን ውሳኔ ሲያስተላልፍ በህገመንግስቱ መሰረት ጠቅላይ ሚኒስትሩ ሌላ እጩ እንዲያቀርብ ያዛል።

፯/ የቦርዱ ሰብሳቢ እና ምክትል ሰብሳቢ ከአባላቱ መካከል በጠቅላይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሰየማሉ።

፰/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት ዋና ኃላፊ ድምፅ የመስጠት መብት ሳይኖረው የቦርዱ ፀሐፊ ይሆናል።

፯. የቦርዱ ስልጣንና ተግባር

ቦርዱ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

፩/ በህገመንግስቱ እና በዚህ አዋጅ መሰረት የሚካሄድ ማንኛውንም ምርጫ እና ህዝብ ውሳኔ በገለልተኝነት የማስፈፀም፤

፪/ በየደረጃው እና በየጊዜው የሚካሄዱ ምርጫዎች ነፃና ፍትሃዊ በሆነ መንገድ የሚካሄዱበትን ሁኔታ የማመቻቸት እና የማረጋገጥ፤

፫/ ምርጫን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ ሰነዶችና ቁሳቁሶች የማዘጋጀትና የማሰራጨት፤

፬/ ምርጫን አስመልክቶ ለህዝቡ የስነዜጋና የመራጮች ትምህርት በስፋት የመስጠት እና ትምህርት ለሚሰጡ አካላት ፈቃድ የመስጠት፤ የመከታተልና የመቆጣጠር፤

፭/ ለምርጫ ታዛቢዎች ፈቃድ የመስጠት፤ የመከታተልና የመቆጣጠር፤

፮/ የፖለቲካ ድርጅቶችን የመመዘገብ፤ ፈቃድ የመስጠት፤ በህጉ መሰረት የመከታተል እና የመቆጣጠር፤

4/ The term of office of the Board members shall be five years. However, a Board member may serve for only one additional term.

5/ Without prejudice to sub article (4) of this Article, the House of Peoples' Representatives may terminate the term of a Board member if he resigns for personal reasons or if the House of Peoples' Representatives believes that

a) the Board member is unable to properly carry out his duties due to illness;

b) the Board member has committed serious misconduct.

6/ The House of Peoples' Representatives shall, upon making decision in accordance with sub article (5) above, give instruction to the prime minister to recommend another nominee in accordance with the Constitution.

7/ The Chairman and Deputy Chairman of the Board shall be appointed by the House of Peoples' Representatives from among the members upon the recommendation of the Prime Minister.

8/ The Chief Executive of the Secretariat of the Board shall be a non-voting member and secretary of the Board.

7. Powers and Duties of the Board

The Board shall have the following powers and duties:

1/ execute impartially any election and referendum conducted in accordance with the Constitution and this Proclamation;

2/ facilitate and ascertain that elections held periodically and at every level are conducted in a free and fair manner;

3/ prepare and distribute documents and materials necessary for conducting elections;

4/ widely provide to the public civic and voter education relating to elections, issue license to other bodies engaged in civic and voter education, follow and supervise their activities;

5/ issue licenses to election observers and follow and supervise their activities;

6/ register and issue license to political parties, follow-up and supervise them in accordance with the law;

፯/ በየእርስዎ ለሚካሄዱ ምርጫዎች አፈፃፀም የሚያስፈልጉ የምርጫ አስፈፃሚ ጽህፈት ቤቶችን የሙያ ብቃት ባለው ገለልተኛ የሰው ሃይል በቋሚነት፣ በጊዜያዊነት ወይም በኮንትራት የማደራጀትና ከሌሎች ተቋማት በትውስት በመውሰድ የማስማራት እንዲሁም የምርጫ አስፈፃሚዎችን የማሰልጠን፣

፰/ በየጊዜው የሚደረጉትን ምርጫዎች አፈፃፀምና የምርጫ ህጎች የመገምገም፣ ጥናት የማካሄድ፣ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን የመሰብሰብ እና የማጠናቀር ማሻሻያ የሚያስፈልጋቸውን ጉዳዮች ለይቶ ለሚመለከተው አካል የማቅረብ፣ እንዲሁም ማናቸውንም የምርጫ ሰነዶች በአግባቡ እንዲያዙ የማድረግ፣

፱/ የፖለቲካ ድርጅቶችን የጋራ መድረክ የማደራጀትና የማስተባበር፣

፲/ በምርጫ ሂደት የተፈፀመ የህግ መጣስ፣ የማጭበርበር፣ ወይም የሰላምና ዐጥታ ማደፍረስ ድርጊት በስፋቱና በዓይነቱ የምርጫውን ውጤት እንደሚያዛንፍ ከተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅቶች፣ ከግል እጩዎች፣ ከታዛቢዎች፣ ከምርጫ አስፈፃሚዎች ወይም ከሌላ ከማንኛውም ምንጭ መረጃ ደርሶት ተጨባጭነቱን በራሱ ማጣራት ሲያረጋግጥ ወይም ተፈፅሟል ብሎ በራሱ ሲያምን ሁኔታውን የመመርመር፣ ውጤቱን የመሰረዝና አዲስ ምርጫ እንዲካሄድ ወይም ድርጊቱ እንዲቆም የማዘዝ፣ ጥፋተኞች በህግ እንዲጠየቁ የማድረግ፣

፲፩/ በምርጫ ሂደት ለተከሰቱ አለመግባባቶች አስተዳደራዊ መፍትሄ የመስጠት፣ የምርጫ ጉድለቶችን የማረምና ለሚቀርቡ ቅሬታዎች ውሳኔ የመስጠት፣

፲፪/ የምርጫ ውጤቶችን የማረጋገጥና በይፋ የማሳወቅ፣

፲፫/ በጀት አዘጋጅቶ የማቅረብና ሲፈቀድም በስራ ላይ የማዋል፣

፲፬/ እንደአስፈላጊነቱ ከመንግስትና መንግስታዊ ካል ሆኑ አካላት የምርጫ አስፈፃሚዎችን በመመልመልና በመመደብ የማንቀሳቀስ፣

፲፭/ የምርጫ አስፈፃሚዎች በምርጫ ስራቸው ምክንያት ሊደርስባቸው ከሚችሉ ተዕዕኖ መከላከል፣ በምርጫ ስራ በመሳተፋቸው መብትና ጥቅማቸው እንዳይጓደልባቸው መጠበቅና መከላከል፣

፲፮/ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመመካከር በየደረጃው የሚካሄዱ ምርጫዎች የጊዜ ሰሌዳ የማውጣት፣ የማሻሻል፣ የመለወጥ በወቅቱ ለህዝብ ይፋ የማድረግ፣

7/ recruit, on permanent and temporary basis, competent and non-partisan electoral officers required to conduct elections at every level, provide training to them and assign electoral officers seconded from other institutions;

8/ evaluate the implementation of periodical elections and electoral laws, undertake studies, collect and compile statistical data, identify areas that require amendment and submit same to concerned body, keep properly any electoral documents;

9/ organize and coordinate political parties' joint forum;

10/ investigate, cancel election results, order re-election or order injunction of the act and bring perpetrators before the court of law where it has received information about violation of law in the election process, fraudulent act or disturbance of peace and order of such magnitude and type which would determine the outcome of the election from political organizations running for election, private candidates, observers, electoral officers or any other source and has verified its tangibility through investigation or has been convinced that an offence has been committed;

11/ give administrative decisions for disputes that occur in the election process, rectify electoral irregularities and decide on complaints submitted to it;

12/ certify and officially announce election results;

13/ prepare and submit its budget and utilize same upon approval;

14/ recruit and assign electoral officers from governmental and non-governmental organizations as necessary;

15/ protect electoral officers from any influence that they may come under in relation to their work and protect them from any denial of their rights and benefits due to their participation in the election activities;

16/ issue, improve or amend timetable for elections conducted at every level in consultation with concerned bodies and officially announce same;

፲፯/ ስለስራው እንቅስቃሴ በየጊዜው ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሪፖርት የማቅረብ፤

፲፰/ በየደረጃው የሚገኙ የቦርድ ጽህፈት ቤት ኃላፊዎች ሠራተኞችን የስራ አፈፃፀም የመቆጣጠር፣ የመከታ ተል አስፈላጊ እርምጃም የመውሰድ፤

፲፱/ ምርጫውን ግልፅ፣ ነፃና ፍትሃዊ ለማድረግ የሚረዳ ደንብ ወይም መመሪያ የማውጣት፤

፳/ የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊ ስራውን ማከናወን ሳይችል ሲቀርና ውክልና መስጠት በማይችልበት ጊዜ ሌላ ኃላፊ እስከሚሾም ቦርዱ ከምክትል ዋና ኃላፊዎች አንዱን በውክልና እንዲሰራ የማድረግ፤

፳፩/ በውጭ አገር የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን በምርጫ የሚሳተፉበትን ሁኔታ አጥንቶ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የማቅረብ፤

፳፪/ በህገ መንግስቱ አንቀጽ ፳፩ ንዑስ አንቀጽ ፫ መሠረት የክልል ምክር ቤት የፌዴራል ሽን ምክር ቤት አባላትን በቀጥታ ከህዝብ እንዲመረጡ ሲወስን ምርጫ የማካሄድ፤

፳፫/ ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የሚያግዙ ተመሳሳይ ተግባራትን የማከናወን፡፡

፳. የቦርዱ ሰብሳቢ ስልጣንና ተግባር

የቦርዱ ሰብሳቢ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- ፩/ የቦርዱን ሰብሰባ ይጠራል፣ ይመራል፡፡
- ፪/ የቦርዱ ውሳኔዎች በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፡፡
- ፫/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት ዋና ኃላፊን የስራ እንቅስቃሴ በበላይነት ይቆጣጠራል፡፡
- ፬/ የፖለቲካ ድርጅቶችን የጋራ መድረክ በሰብሳቢነት ይመራል፡፡
- ፭/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት ዋና ኃላፊ የስራ ግድፈት ሲፈፀም እርምጃ እንዲወስድበት የውሳኔ ሃሳብ ለቦርዱ ያቀርባል፡፡ ውሳኔውንም ተግባራዊ ያደርጋል፡፡
- ፮/ ከህገ መንግስቱ ከሶስተኛ ወገኖች ጋር የሚደረግ ማንኛውም ግንኙነት በበላይነት ይመራል፣ እንዳስፈላጊነቱም የጽህፈት ቤቱን ዋና ኃላፊ ሊወክል ይችላል፡፡

17/ submit to the House of Peoples' Representatives periodic reports on its activities;

18/ supervise and follow the performance of officials and employees of the Secretariat of the Board at any level and take necessary measures;

19/ issue regulations or directives which enable to conduct transparent, free and fair elections;

20/ delegate one of the deputy chief executives of the Secretariat to the position of the Chief Executive where the Chief Executive of the Secretariat is unable to carry out his duties and not in a position to give delegation;

21/ study and submit to the House of Peoples' Representatives ways of enabling Ethiopian Diaspora to participate in election;

22/ conduct elections to state councils where a state council in accordance with Article 61(3) of the Constitution decides that members of the House of Federation be elected directly from the public;

23/ to perform such other duties necessary for the implementation of this Proclamation.

8. Powers and Duties of the Board Chairman

The Board Chairman shall have the following powers and duties:

- 1/ call and preside over the meetings of the Board;
- 2/ ensure the implementation of the decisions of the Board;
- 3/ supervise the activities of the Chief Executive of the Secretariat of the Board;
- 4/ preside over the joint political parties' forum;
- 5/ submit to the Board a proposal to take measures against the Chief Executive of the Secretariat, where the Chief Executive commits disciplinary misconduct, and implement decision upon approval;
- 6/ Oversee any dealings with third parties abroad, delegate the Chief Executive of the Secretariat as necessary;

፯/ ማንኛውንም የቦርዱን እና የጽህፈት ቤቱን የሥራ እንቅስቃሴ ሪፖርት ያቀርባል ወይም የጽህፈት ቤቱን ዋና ሀላፊ እንዲያቀርብ ሊወክል ይችላል።

የቦርዱ ምክትል ሰብሳቢ ስልጣንና ተግባር

የቦርዱ ምክትል ሰብሳቢ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- ፩/ ሰብሳቢው በማይኖርበት ጊዜ ተክቶ ይሰራል።
- ፪/ ሰብሳቢው በማናቸውም ምክንያት ስራውን ለመስራት ካልቻለ ሌላ ሰብሳቢ በዚህ አዋጅ መሰረት እስኪሰየም ድረስ ሰብሳቢ ሆኖ ያገለግላል።
- ፫/ ሰብሳቢው ለይቶ የሚሰጠውን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

የቦርዱ የስብሰባ ስነስርዓት

- ፩/ ቦርዱ ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ በመደበኛነት ይሰበሰባል፤ ሆኖም ምርጫ በሚካሄድበት ወቅት ከወር ባነሰ ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ሊያካሂድ ይችላል።
- ፪/ የቦርዱ ሰብሳቢ አስፈላጊ ሆኖ ባገኘው ጊዜ አስቸኳይ ስብሰባ ሊጠራ ይችላል።
- ፫/ ከቦርድ አባላት መካከል ፩/፻፵ ስብሰባ እንዲጠራ ሲፈልጉ ሰብሳቢው አስቸኳይ ስብሰባ ይጠራል።
- ፬/ ከቦርዱ አባላት ከግማሽ በላይ የሚሆኑት በስብሰባ ላይ ከተገኙ ምልዓተ ገባኤ ይሆናል።
- ፭/ የቦርዱ ውሳኔ በአባላት ድምፅ ብልጫ ይወሰናል፤ ሆኖም ድምፅ እኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው የደገፈው ሃሳብ የቦርዱ ውሳኔ ይሆናል።
- ፮/ ቦርዱ የራሱን የስብሰባ ስነ-ስርዓት ደንብ ያወጣል።

፲፩. የቦርዱ አባላት መብት

ማንኛውም የቦርዱ አባል የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል፤

- ፩/ በማንኛውም የቦርዱ ስብሰባዎች የመሳተፍና ድምፅ የመስጠት፤
- ፪/ የቦርዱን ሰነዶች የመመልከት፤

7/ present report on the activities of the Board and the Secretariat or delegate the Chief Executive of the Secretariat to do same.

9. Powers and Duties of the Deputy Board Chairman

The Deputy Board Chairman shall:

- 1/ carry out the duties of the Chairman in the absence of the latter;
- 2/ take over the chairmanship, until such time as another chairman is designated in accordance with this Proclamation, in case where the Chairman is unable to discharge his duties for any reason whatsoever;
- 3/ perform other duties specifically assigned to him by the Chairman.

10. Rules of Procedure of the Board

- 1/ The Board shall meet at least once in a month; however, it may convene a regular meeting in less than a month during elections.
- 2/ The Board Chairman may call an extraordinary meeting when it is necessary.
- 3/ The Board Chairman shall call an extraordinary meeting if one-third of the members demand so.
- 4/ There shall be a quorum where more than half of the members of the Board are present at its meetings.
- 5/ Decisions of the Board shall be made by majority vote; however, in case of a tie, the Chairman shall have a casting vote.
- 6/ The Board shall draw up its own rules of procedure.

11. Rights of Board Members

Any member of the Board shall have the following rights:

- 1/ To participate and vote in any meetings of the Board;
- 2/ To refer and get access to documents of the Board;

- ፫/ የቦርዱን ስብሰባ ጥሪ እና አጀንዳ በወቅቱ እና በአግባቡ የማግኘት፤
- ፬/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ /፫/ መሰረት አስቸኳይ ስብሰባ እንዲጠራ የመጠየቅ፤
- ፭/ ያለምንም ተፅዕኖ እና ጣልቃ ገብነት ስራውን የማከናወን እና
- ፮/ በቦርድ አባልነቱ ሊያገኝ የሚገባውን ክፍያ የማግኘት፡፡

- 3/ To be called by the Board for meeting and know the agenda in a timely and proper manner;
- 4/ To request for an extraordinary meeting in accordance with Article 10(3) of this Proclamation;
- 5/ To perform his duties without any influence and interference;
- 6/ To get payments he is entitled to as a Board member.

፲፪. የቦርዱ አባላት ስነምግባር

ማንኛውም የቦርድ አባል፡-

- ፩/ የተሰጠውን ሀላፊነት በገለልተኝነት፣ በነፃነትና በቅን ልቦና ማከናወን አለበት፡፡
- ፪/ ማንኛውንም በምርጫ የሚሳተፍ የፖለቲካ ድርጅትም ሆነ የግል ዕጩ በቀጥታም ሆነ በተ ዘዋዋሪ በመደገፍም ሆነ በመቃወም መንቀሳቀስ የለበትም፡፡
- ፫/ በቦርድ አባልነቱ ምክንያት ባገኘው ሚስጥራዊ መረጃ ጥቅም ለማግኘት መንቀሳቀስ የለበትም፡፡
- ፬/ የቦርዱን ሚስጥር ለ፫ኛ ወገን አሳልፎ መስጠት ወይም ማባከን የለበትም፡፡
- ፭/ በማንኛውም ሁኔታ የቦርዱን ወይም የአባሉን ተአማኒነት፣ ገለልተኝነትና ነፃነት ከሚጎዳ ወይም ከሚያጎድፍ ማንኛውም ተግባር መቆጠብ አለበት፡፡

12. Ethics of Board Members

Any Board member shall:

- 1/ discharge his responsibility impartially, freely and in good faith;
- 2/ not directly or indirectly support or oppose any political organization or private candidate participating in the election;
- 3/ not seek any benefit out of confidential information that he obtained by virtue of being a Board member;
- 4/ not disclose to a third party any confidential information of the Board;
- 5/ refrain from any act that in any way damages the credibility, impartiality and independence of the Board or its members.

፲፫. የቦርዱ አባላት የጥቅም ግጭት

- ፩/ አንድ የቦርድ አባል የተሰጠውን ሀላፊነት በፍትሃዊነትና በገለልተኝነት በአግባቡ ከማከናወን የሚያግደው እና በቦርዱ በመታየት ላይ ካለ ማንኛውም ጉዳይ ጋር የተያያዘ የገንዘብ ወይም የሌላ ጥቅም ግንኙነት ያለው መሆኑ ሲረጋገጥ በዚህ ስብሰባ ወይም ተግባር መገኘት፣ ድምፅ መስጠት ወይም በሌላ በማንኛውም ሁኔታ መሳተፍ የለበትም፡፡
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተጠቀሰው የጥቅም ግጭት መኖሩ የታወቀው ጉዳይ ወይም ተግባሩ በቦርዱ መታየት ወይም መከናወን ከጀመረ በኋላ ከሆነ ጉዳዩ የሚመለከተው የቦርድ አባል ሁኔታውን ለቦርዱ በማስረዳት ከስብሰባው ወይም ከተግባሩ እራሱን ማግለል አለበት፡፡

13. Conflict of Interest of Board Members

- 1/ A Board member shall not be present, vote and in any way participate in a meeting or action where it has been proved that he has financial or any other interest in the matter being considered by the Board that would affect his fair, impartial and proper judgment on the matter.
- 2/ A Board member shall inform the Board and distance himself from the meeting or action where the conflict of interest provided in sub article (1) above has been discovered after the Board has started looking into the matter or action.

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ እና ፪ የተደነገገው ሁኔታ ሲከሰት ጉዳዩ በቃለ ጉባኤ ተይዞ ስብሰባው ወይም ተግባሩ በቀሪዎቹ የቦርድ አባላት ይወሰናል ወይም ይከናወናል።

፬/ ከጉዳዩ ጋር የጥቅም ግጭት ያለው የቦርድ አባል ሁኔታውን ሳይገልፅ በስብሰባው ወይም በተግባሩ ተሳታፊ በመሆን ውሳኔ የተላለፈ ወይም ተግባሩ የተከናወነ ከሆነ ውሳኔው ወይም ተግባሩ በቦርዱ እንደገና ሊታይ፣ ሊለወጥ ወይም ውድቅ ሊደረግ ይችላል።

፭/ ማንኛውም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት አንድ የቦርድ አባል ከሚያከናውነው ተግባር ጋር ወይም በተሳተፈበት ስብሰባ በመታየት ላይ ካለው ጉዳይ ጋር የጥቅም ግጭት አለው ብሎ ካመነ ማስረጃውን ወዲያውኑ ለቦርዱ ማቅረብ ይችላል።

**ምዕራፍ ሁለት
ስለቦርዱ ጽህፈት ቤት**

፲፬. መቋቋም

ቦርዱ በአንድ ዋና ኃላፊና በሁለት ምክትል ዋና ኃላፊዎች የሚመራ ጽህፈት ቤት ይኖረዋል።

፲፭. የቦርዱ ጽህፈት ቤት ኃላፊዎች አሻሻያና ተጠሪነት

፩/ የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊና ምክትል ዋና ኃላፊዎች በልምዳቸውና በችሎታቸው ተመርጠው በቦርዱ አቅራቢነት በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሾማሉ።

፪/ የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊ ተጠሪነቱ ለቦርዱ ይሆናል።

፫/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት ምክትል ዋና ኃላፊዎች ተጠሪነት ለዋናው ኃላፊ ይሆናል።

፲፮. የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊ ስልጣንና ተግባር

የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

- ፩/ ጽህፈት ቤቱን በኃላፊነት ይመራል፤
- ፪/ ከቦርዱ ስብሰባ ጋር በመመካከር የቦርዱን የስብሰባ አጀንዳ ያዘጋጃል፤
- ፫/ የቦርዱን ቃለ ጉባኤና ሌሎች ሰነዶች በአግባቡ ይይዛል፤

3/ The meeting or action shall be recorded in minutes and decided by the remaining Board members where the conflict of interest provided in sub articles (1) and (2) above occurs.

4/ The decision or action may be re-considered, changed or rejected where the Board member that has conflict of interest with the matter participates in the decision or action without notifying the Board about the situation.

5/ Any person or political organization claiming that a Board member has conflict of interest with the action he is involved in or with the matter being considered in a meeting he participated may submit their evidence to the Board immediately.

Chapter Two
Secretariat of the Board

14. Establishment

The Board shall have a Secretariat headed by a Chief Executive and two Deputy Chief Executives.

15. Appointment and Accountability of Chief Executives of the Secretariat

- 1/ The Chief Executive and Deputy Chief Executives of the Secretariat shall be appointed by the House of Peoples' Representatives upon recommendation by the Board in consideration of their experience and competence.
- 2/ The Chief Executive of the Secretariat shall be accountable to the Board.
- 3/ The Deputy Chief Executives of the Secretariat shall be accountable to the Chief Executive.

16. Powers and Duties of the Chief Executive of the Secretariat

The Chief Executive of the Secretariat shall have the following powers and duties:

- 1/ direct the Secretariat as its Chief Executive;
- 2/ prepare agenda for the meetings of the Board in consultation with the Board Chairman;
- 3/ properly keep the minutes and other documents of the Board;

- ፬/ የቦርዱ ውሳኔዎች ለሚመለከታቸው ወገኖች እንዲተላለፉ ያደረጋል፤
- ፭/ በመንግስት ሰራተኞች የአስተዳደር ህግ እና ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ መሰረት ሰራተኞችን ይቀጥራል፤ ይመድባል፤ ያዛውራል፤ ህግና ስርዓትን ተከትሎ የዲ.ሲ.ፕሊን እርምጃ ይወስዳል፤ ያሰናብታል፤
- ፮/ የቦርዱን ጽህፈት ቤት የአጭርና የረጅም ጊዜ ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ያቀርባል፤ በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፯/ በአንቀፅ ፳ ንዑስ አንቀጽ ፯ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች የቦርዱን ጽህፈት ቤት ይወክላል፤
- ፰/ በህገመንግስቱ፣ በዚህ አዋጅና ቦርዱ በሚያወጣቸው ደንቦችና መመሪያዎች መሰረት በየደረጃው የሚካሄዱ ምርጫዎችና ህዝብ ውሳኔዎች እንዲካሄዱ የሚያስፈልገውን ሁሉ ያደርጋል፤
- ፱/ በዚህ አዋጅ ለቦርዱ የተሰጡት ዝርዝር የምርጫ አፈፃፀም ተግባራትን ያስፈፅማል። መሠረታዊ በሆኑ የምርጫ አፈፃፀም ጉዳዮች ላይ የፖለቲካ ድርጅቶችን ያማክራል፤
- ፲/ - በቦርዱ መወሰን የሚገባቸውን ጉዳዮች ከአስተያየቱ ጋር ለቦርዱ ያቀርባል፤
- ፲፩/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት ምክትል ዋና ኃላፊዎች የሥራ ግድፈት ሲፈፀሙ እርምጃ እንዲወሰድባቸው የውሳኔ ሀሳብ ለቦርዱ ያቀርባል። ውሳኔውንም ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፲፪/ የፌደራልና የክልል ህገመንግስታትን መሰረት በማድረግ የምርጫ አፈፃፀም የጊዜ ሰሌዳ አዘጋጅቶ ለቦርዱ ያቀርባል፤ ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፲፫/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት በራሱ ተነሳሽነት ወይም በክልሎች በሚቀርብለት ጥያቄ መሰረት መራጩ ህዝብ ያለእንግልት በመራጭነት እንዲመዘገብና ድምፅ እንዲሰጥ ምቹ የምርጫ ጣቢያዎች እንዲደራጁ የውሳኔ ሀሳብ ለቦርዱ ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፤
- ፲፬/ ስለ ጽህፈት ቤቱ የሥራ እንቅስቃሴ በየጊዜው ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ያቀርባል፤
- ፲፭/ ከቦርዱ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፤

- 4/ cause the decisions of the Board to be transmitted to the parties concerned;
- 5/ employ, assign, transfer, or take disciplinary measures against and dismiss employees in accordance with the civil service law and Regulations of the Board;
- 6/ prepare and submit to the House of Peoples' Representatives the short and long-term work plan and budget of the Secretariat of the Board, and implement same upon approval;
- 7/ without prejudice to the provision in Article 8 (6), represent the Secretariat of the Board in its dealings with third parties;
- 8/ take all the necessary actions for the conduct of elections and referendums at all levels in accordance with the Constitution, this Proclamation and regulations and directives to be issued by the Board;
- 9/ cause the performance of day to day electoral functions vested in the Board under this Proclamation, consult political organizations on basic electoral operations;
- 10/ forward to the Board matters that seek its decision for its necessary consideration together with his recommendations thereon;
- 11/ present proposal to the Board on taking measures against deputy chief executives of the Secretariat where they show misconduct in their work and implement the decision;
- 12/ prepare and submit to the Board election timetable on the basis of the federal and state constitutions and implement same upon approval;
- 13/ present to the Board, by its own initiative or in response to requests from states, proposal to organize polling stations in a way that will enable electors to register and vote without inconvenience and implement same upon approval;
- 14/ prepare and present periodic reports to the Board about the activities of the Secretariat;
- 15/ perform other duties assigned to him by the Board;

፲፯/ ለሰራው ቅልጥፍና አስፈላጊ በሆነ መጠን ከሰልጣንና ተግባሩ ለጽህፈት ቤቱ ምክትል ዋና ኃላፊዎች በውክልና ሊሰጥ ይችላል፤

፲፰/ እርሱ በማይኖርበት ጊዜ ከምክትል ዋና ኃላፊዎቹ አንዱን በዕቅድ ይወክላል፤

፲፯. የጽህፈት ቤቱ ምክትል ዋና ኃላፊዎች ስልጣንና ተግባር

የጽህፈት ቤቱ ምክትል ዋና ኃላፊዎች የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖራቸዋል፤

፩/ በጽህፈት ቤቱ መዋቅር ውስጥ የድርጅታዊ ድጋፍ ዘርፍን እና የአገልግሎቶችና ግንኙነት ዘርፍን በበላይነት ይመራሉ።

፪/ በዋና ሀላፊው ተለይተው የሚሰጧቸውን ሌሎች ተግባሮች ያከናውናሉ።

፫/ የጽህፈት ቤቱ ዋና ኃላፊ በሌለበት ጊዜ በሚሰጧቸው ውክልና መሰረት ዋና ሀላፊውን ተክተው ይሰራሉ።

**ምዕራፍ ፫
ስለሌሎች የምርጫ አስፈጻሚዎች**

፲፰. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት

፩/ በክልል ደረጃ ምርጫ የሚያስተባብር ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ይቋቋማል።

፪/ የቦርዱ ጽህፈት ቤት የቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቱን ኃላፊና ሌሎች ሰራተኞችን የሙያ ብቃት ካላቸውና ገለልተኛ ከሆኑ የክልሉ ነዋሪዎች መካከል አወዳድሮ ይቀጥራል።

፫/ ቦርዱ የክልሎች ስፋትና የመራጮችን ብዛት መሰረት በማድረግ ለክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ተጠሪ የሆኑ ማስተባበሪያ ጽህፈት ቤቶች በቋሚነት ወይም በጊዜያዊነት ሊቋቋሙ ይችላሉ። የማስተባበሪያ ጽህፈት ቤቶች ተግባር፣ ሀላፊነትና አሰራር ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

፲፱. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ተግባርና ኃላፊነት

አያንዳንዱ የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ከዚህ በታች የተዘረዘረው ተግባርና ኃላፊነት ይኖረዋል፤

፩/ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብና መመሪያ መሰረት በክልል ደረጃ የሚካሄደውን ምርጫ ይመራል፣ ያስተባብራል፣ ይቆጣጠራል፤

16/ delegate its powers and duties to his deputies as deemed necessary to expedite the work;

17/ delegate one of the deputy chief executives in writing in his absence.

17. Powers and Duties of the Deputy Chief Executives of the Secretariat

The deputy chief executives of the Secretariat shall have the following powers and duties:

1/ manage the Organizational Support and Services and Relations sections as identified in the organizational structure of the Secretariat;

2/ perform other activities specifically assigned to them by the Chief Executive of the Secretariat;

3/ act on behalf of the Chief Executive in his absence in accordance with their delegation.

Chapter Three
Other Electoral Offices

18. Regional Branch Offices of the Board

1/ There shall be an election coordinating branch office at Regional State level.

2/ The Secretariat of the Board shall, among residents of the Regional State who are competent and non-partisan, recruit the head of the branch office and other staff.

3/ The Board, in consideration of the size of the Regional States and the number of voters, may establish permanent or provisional coordinating offices that are accountable to Regional State Branch Offices. The duties and responsibilities of the coordinating offices shall be determined by the regulator to be issued by the Board.

19. Powers and Duties of Regional Branch Office of the Board

Each Regional Branch Office of the Board shall have the following powers and duties:

1/ direct, coordinate and supervise elections at State level in accordance with the regulation and directive to be issued by the Board;

፪/ በሰሩ የሚቋቋሙት የምርጫ ጽህፈት ቤቶች ስለሚደራጁበት ሁኔታ ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ሀሳብ ያቀርባል፤

፫/ ለምርጫ የሚያስፈልጉ ሰነዶችና ቁሳቁሶች ለሚመለከታቸው የምርጫ ጽህፈት ቤቶች በወቅቱ መድረሳቸውን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤

፬/ ቦርዱ በሚሰጠው መመሪያ መሰረት ከሚመለከታቸው ጋር በመተባበር የሰነድና የመራጮች ትምህርት ይሰጣል፤ ያስተባብራል፤

፭/ ቦርዱ በሚሰጣቸው ፈቃድ መሰረት የሰነድና የመራጮች ትምህርት የሚሰጡ ድርጅቶችን ያስተባብራል ይቆጣጠራል፤

፮/ የመራጮች አመዘጋገብ፣ የእጩዎች አቀራረብና የድምፅ አሰጣጥ ስርዓት ህጉ በሚፈቅደው መሰረት እየተካሄደ መሆኑን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

፯/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፯ በተጠቀሱ ጉዳዮች ላይ የሚነሱትን ቅሬታዎችና ተቃዋሚዎች በክልል ደረጃ እየመረመረ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይወስናል፤

፰/ የክልሉን የምርጫ ሂደትና ውጤት በሚመለከት ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

፱/ ለምርጫ አፈፃፀም በሚያመች መልኩ አግባብ ያላቸውን መረጃዎች እየሰበሰበና እያጠና በየጊዜው ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

፲/ ስለስራ እንቅስቃሴው በየወቅቱ ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ሪፖርት ያቀርባል፤

፲፩/ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በክልል፣ በምርጫ ክልል እና በምርጫ ጣቢያ ደረጃ የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ እንዲዋቀር ያደርጋል፤ በክልል የሚቋቋመው የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ ሰብሳቢ በመሆን ያገለግላል፤

፲፪/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ስሜ ኮሚቴ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይቋቋማል፤

፲፫/ ቦርዱ የሚመድብለትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

2/ submit recommendation to the Secretariat of the Board about ways of organizing electoral coordinating offices to be established under it;

3/ follow up and ensure that documents and materials required for the election reach the concerned electoral offices on time;

4/ offer and coordinate voter and civic education in collaboration with other concerned bodies in accordance with the directives to be issued by the Board;

5/ coordinate and supervise organizations that in accordance with the license they get from the Board offer civic and voter education;

6/ follow and supervise the voter registration, nomination of candidates and voting procedures to make sure that they are conducted in accordance with the law;

7/ investigate and decide on grievances and complaints at regional state level submitted on matters provided in sub article (6) of this Article in accordance with directive to be issued by the Board;

8/ submit to the Secretariat of the Board report on the election process and results of the Regional Sstate;

9/ collect and analyze data that help the execution of elections and periodically report them to the Secretariat of the Board;

10/ submit periodic reports about its activities to the Secretariat of the Board;

11/ cause the establishment of political parties' joint forum at Regional State, constituency and polling station levels in accordance with directive to be issued by the Board, chair the forum established at Regional State level;

12/ the Grievance Hearing Committee of the Regional State Eelectoral Office shall be established in accordance with the directive to be issued by the Board;

13/ perform other duties assigned to him by the Board.

፳. የምርጫ ክልሎች

፩/ ለጠቅላላ ምርጫ አፈፃፀም የሚያገለግሉ የምርጫ ክልሎች እንደሚከተለው ይደረጃሉ፡፡

ሀ/ ለምርጫ አፈፃፀም ተግባር የክልሎች ድንበር እንደተጠበቀ ሆኖ ወረዳን መሰረት በማድረግ አገሪቷ በህዝብ ቆጠራ ውጤት መሰረት ማስተካከል ሊደረግባቸው በሚችሉ በቋሚ ምርጫ ክልሎች ትከፋፈላሉ፤

ለ/ የሀገሪቱ ምርጫ ክልሎች ቁጥር የኢትዮጵያ ህዝብ ብዛትንና በልዩ ትኩረት ውክልና የሚሰጣቸው የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦችና ህዝቦችን ቁጥር መሰረት በማድረግ ከ፳፻፶ የማይበልጥ ሆኖ የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚወክሉበትን የምርጫ ክልል ሳይጨምር ተቀራራቢ የሆነ የህዝብ ብዛትን የሚያቅፍ ይሆናል፡፡

ሐ/ በሀገመንግስቱ አንቀፅ ፶፬ መሰረት የተለየ ውክልና ያሰፈሉ ጋቸዋል ተብሎ የታመነ ባቸው ቁጥራቸው ከ፳ የማያንሱ የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚወክሉባቸው የምርጫ ክልሎች ይኖራሉ፡፡

መ/ የተለየ ውክልና የሚያሰፈሉ ጋቸው የህዝብ ብዛታቸው አነስተኛ የሆነ ብሔረሰቦች ቀድሞ በሚዘጋጅ ግልፅ መስፈርት መሰረት በፌዴሬሽን ምክር ቤት ይወሰናል፡፡

ሠ/ የምርጫ ክልሎች ዝርዝር ቦርዱ አጥንቶ በሚያቀርበው መሰረት በፌዴሬሽን ምክር ቤት ተወስኖ ለህዝብ ይገለጻል፡፡

፪/ በየደረጃው የሚካሄዱ የአካባቢ ምርጫዎች በየክልሉ ህግ መሰረት ለየምክር ቤቶቹ የሚመረጡትን አባላትና የመራጨን ብዛት መሰረት ያደረጉ ተመጣጣኝ የምርጫ ክልሎች በማቋቋም ይከናወናሉ፡፡

፫/ እያንዳንዱ የምርጫ ክልል እንዳግባብነቱ በዚህ አዋጅ በአንቀፅ ፮ ንዑስ አንቀጽ ፫ የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟሉ ፫ ሰዎችን የያዘ የምርጫ አስፈፃሚ ኮሚቴ ይኖረዋል፡፡

20. Constituencies

1/ Constituencies for general elections shall be organized as follows:

a) For the purpose of holding elections, the territory of the country shall be divided into permanent constituencies that may be re-arranged in accordance with census results by taking the Woreda as a basis and without affecting State boundaries;

b) The number of constituencies, which shall be determined on the basis of the population of the country and special representation of minority nationalities and peoples, shall not exceed 550 and shall contain proportional number of people except in the case of constituencies where minority nationalities and peoples are represented;

c) There shall be constituencies, where in accordance with Article 54 of the Constitution minority nationalities and peoples whose number is not less than 20 and are believed to require special representation, shall be represented;

d) Minority nationalities believed to require special representation shall be determined in advance by the House of Federation based on clear criteria;

e) The list of constituencies shall be decided and announced to the public by the House of Federation upon the study and report of the Board submitted to the House of Federation.

2/ Local elections at different levels shall be conducted by establishing proportional constituencies by taking into consideration the size and the number of deputies to be elected and the electors in accordance with the laws of State governments.

3/ Each constituency shall, as appropriate, have a three-member Election Execution Committee that fulfils the criteria provided in Article 6 (3) of this Proclamation.

፬/ እያንዳንዱ የምርጫ ክልል እንዳግባብነቱ ገለልተኛ የሆኑና ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ከህዝብ የሚመረጡ ከፎ የማይበልጡ የህዝብ ታዛቢዎች ይኖረዋል። ታዛቢዎቹም በየምርጫ ጣቢያው በተመረጡ የህዝብ ታዛቢዎች የሚመረጡ ይሆናሉ።

፭/ እያንዳንዱ ምርጫ ክልል በምርጫ ክልሉ ኃላፊ የሚመራና ሁለት የህዝብ ታዛቢዎች አባል የሚሆኑበት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ይኖረዋል። ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

፳፩. የምርጫ ክልል ስልጣንና ተግባር

እያንዳንዱ የምርጫ ክልል የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

፩/ ቦርዱ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት፡-

ሀ/ የምርጫ ቁሳቁሶች ለምርጫ ጣቢያዎች ያሰራጫል፤

ለ/ ዕጩዎችን ይመዘግባል፤ መስፈርቱን ላሟሉ ዕጩዎች መታወቂያ ካርድ ይሰጣል፤

፪/ ከምርጫ ጣቢያዎች የሚመጡ ሰነዶችና የምርጫ ቁሳቁሶች በአግባቡ ተሞልተው መምጣታቸውን ያረጋግጣል፤ ይረከባል፤ በጥንቃቄ እንዲያዙ ያደርጋል፤

፫/ ምርጫ ጣቢያዎች ተግባራቸውን በአግባቡ ማከናወናቸውን ይቆጣጠራል፤

፬/ በህግ መሰረት ለሚቀርቡ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች ውሳኔ ይሰጣል፤

፭/ ከምርጫ ጣቢያ የመጡ የምርጫ ውጤቶችን በማዳመር አሸናፊዎችን ከሌሎች በኋላ ውጤቱን ለህዝብ ይፋ በማድረግ አስፈላጊ ቅጾችን በመሙላት ለቦርዱ ይልካል፤

፮/ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የተመራጭነት መታወቂያ ካርድ ለአሸናፊዎች ይሰጣል፤

፯/ የዕጩ ወኪሎችን ዝርዝር ለምርጫ ጣቢያዎች ያስተላልፋል፤

፰/ የምርጫ ክልሉን የህዝብ ታዛቢዎች ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ያስመርጣል፤

፱/ የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ ሊያደራጅ ይችላል፤

4/ Each constituency shall, as appropriate, have public observers not exceeding three who are impartial and elected from among the public in accordance with directive issued by the Board. The public observers at the constituency level shall be elected by the public observers elected from each polling station.

5/ Each constituency shall have a Grievance Hearing Committee chaired by the Chief Electoral Officer of the constituency with two of the members being public observers. Particulars shall be determined by the regulation to be issued by the Board.

21. Powers and Duties of the Constituency

Each constituency shall have the following powers and duties:

1/ in accordance with the timetable issued by the Board

a) distribute election materials to polling stations

b) register candidates and issue ID cards to candidates who fulfil the criteria.

2/ ascertain that documents and election materials that come from polling stations are properly filled; receive and keep them safely;

3/ Supervise the proper functioning of polling stations.

4/ decide on grievances and complaints submitted in accordance with the law;

5/ determine winners by adding up results sent by polling stations, announce the results to the public and dispatch same to the Board by filling the necessary forms;

6/ issue ID cards to winners in accordance with the Board's directive;

7/ dispatch the list of representatives of candidates to election officers;

8/ cause public observers to be elected in accordance with the directive issued by the Board;

9/ establish political parties' Joint Forum as necessary.

፲/ ከቦርዱ ወይም ከክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

10/ perform other duties assigned to it the Board or the Regional State's Branch Electoral Office.

፳፪. የምርጫ ጣቢያዎች ስለማቋቋም

22. Establishment of Polling Stations

፩/ የምርጫ ጣቢያዎች ቦርዱ በሚወስነው ስፍራና ሁኔታ የሚቋቋሙና ለህዝብ በይፋ የሚገለጹ ይሆናሉ።

1/ Polling stations shall be established at places and under conditions to be determined by the Board and officially announced to the public.

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተደነገገው ቢኖርም ቦርዱ የአርብቶ አደሩን ህዝብ አድኗር መነሻ በማድረግ ተንቀሳቃሽ የምርጫ ጣቢያዎችን ሊያቋቁም ይችላል።

2/ Without prejudice to the provision of sub article (1) above, the Board may establish mobile polling stations in consideration of the way of life in pastoral communities.

፫/ የምርጫ ጣቢያዎች የመራጮች ምዝገባ፣ የድምፅ መስጫ እና የቆጠራ ጣቢያ ሆነው ያገለግላሉ።

3/ Polling stations shall serve as places for voters registration, casting and counting of votes.

፬/ ቦርዱ ለምርጫው አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የምርጫ ጣቢያ ቦታዎችን ሊለዋውጥ ይችላል። ለውጡንም በንዑስ አንቀጽ ፩ መሰረት ለህዝብ ይፋ ያደርጋል።

4/ The Board may, as necessary, change the location of polling stations. It shall, in accordance with sub article (1), notify the change to the public.

፭/ ወታደራዊ ካምፖች፣ የፖሊስ ጣቢያዎች፣ ቤተክርስቲያናትና መስጊዶች፣ ሆስፒታሎች፣ መጠጥ ቤቶች፣ የፖለቲካ ወይም የሃይማኖት ድርጅቶች ህንፃዎች፣ መኖሪያ ቤቶች የምዝገባና የድምፅ መስጫ ሥፍራ በመሆን ሊያገለግሉ አይችሉም።

5/ Military camps, police stations, churches, mosques, hospitals, premises where alcoholic drinks are sold, buildings occupied by political or religious organizations and residence premises shall not be made to serve as polling stations.

፮/ እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ የሚያስተናግደው የመራጮች ብዛት ከ፩ሺ መብለጥ የለበትም።

6/ The number of voters assigned to each polling station shall not exceed 1,000.

፯/ በአንድ ቦታ ላይ ከአንድ ምርጫ ጣቢያ በላይ መኖር የለበትም።

7/ There shall not be more than one polling station at a place.

፰/ እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ እንዳግባብነቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀጽ ፫ የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟሉ ፭ የምርጫ አስፈጻሚዎችን የያዘ ኮሚቴ ይኖረዋል። የምርጫ ጣቢያው ሃላፊ ኮሚቴውን በሰብሳቢ ነት ይመራል።

8/ Each polling station shall, as appropriate, have a committee comprising five electoral officers who fulfil the requirements provided in Article 6 (3) of this Proclamation. The Chief Electoral Officer chairs the committee.

፱/ እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ ገለልተኛ የሆኑና በህዝብ የሚመረጡ ከ፭ ያልበለጡ የህዝብ ታዛቢዎች ይኖሩታል።

9/ Each polling station shall have five public observers who are impartial and elected by the people.

፲/ እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ በምርጫ ጣቢያው ኃላፊ የሚመራና ፪ የህዝብ ታዛቢዎች አባል የሆኑበት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ይኖረዋል። ዝርዝሩ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

10/ Each constituency shall have a Grievance Hearing Committee chaired by head of the polling station and having two public observers as members. Particulars shall be determined by regulation to be issued by the Board.

፳፫. የምርጫ ጣቢያ ስልጣንና ተግባር

እያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ ቦርድ በሚያወጣው ደንብና የጊዜ ሰሌዳ መሰረት የሚያከናውናቸው የሚከተሉት ስልጣንና ተግባር ይኖሩታል፤

- ፩/ መራጮችን ይመዘግባል፤
- ፪/ ከምርጫ ክልል የሚላኩ የምርጫ ቁሳቁሶችን በጥንቃቄ እንዲያዘዙ ያደርጋል፤
- ፫/ ምርጫ ያካሂዳል፤
- ፬/ በህጉ መሰረት የሚቀርቡ ቅሬታዎችን ያስተናግዳል፤
- ፭/ የተሰጠውን ድምፅ ቆጠራ በማካሄድ የምርጫ ውጤትን በማስታወቂያ ሰሌዳ በማውጣት ለህዝብ ያሳውቃል፡፡
- ፮/ የምርጫ ሰነዶችና ቁሳቁሶች በአግባቡ ተሞልተው እና ተጠብቀው ለምርጫ ክልል እንዲላኩ ያደርጋል፤
- ፯/ የምርጫ ጣቢያ የህዝብ ታዛቢዎችን ያስመርጣል፤
- ፰/ ከቦርድ፣ ከክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቱ ወይም ከምርጫ ክልል የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

፳፬. በልዩ ሁኔታ የሚቋቋም ምርጫ ጣቢያ

- ፩/ ቦርዱ ከምርጫ ክልላቸው ርቀው በካምፕ የሚኖሩ ወታደሮችና ሲቪል ሰራተኞች እንዲሁም በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚገኙ ዜጎች በምርጫ የሚሳተፉበትን ሁኔታ ለማመቻቸት መራጮቹ በሚገኙበት ቦታ ወይም አካባቢ ልዩ ምርጫ ጣቢያ ለማቋቋም ይችላል፡፡
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተዘረዘሩት መራጮች የሚመዘገቡት እና ድምፅ የሚሰጡት በልዩ ምርጫ ጣቢያዎች ይሆናል፡፡
- ፫/ ከላይ በተጠቀሰው ምርጫ ጣቢያ የተመዘገበ መራጭ ወደ ካምፕ ወይም ወደ ትምህርት ተቋሙ ከመምጣቱ በፊት ይኖርበት በነበረው የምርጫ ክልል ውስጥ ለውድድር ከቀረቡት እጩዎች መካከል ይመርጣል፡፡
- ፬/ ቦርዱ የምርጫ ውጤቶችን በመለየት ከየምርጫ ክልል በሚደርሰው ውጤት ላይ በማዳመር ውጤቱን ይፋ ያደርጋል፡፡
- ፭/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ወይም መመሪያ ይወሰናል፡፡

23. Powers and Duties of Polling Stations

Each polling station shall have the following powers and duties that it discharges in accordance with regulation and timetable issued by the Board;

- 1/ register voters;
- 2/ ensure election materials dispatched from constituencies are kept properly;
- 3/ conduct elections;
- 4/ receive complaints submitted in accordance with the law;
- 5/ conduct vote counting and announce results to the public by posting the results on a notice board;
- 6/ ensure election documents and materials are filled in properly, kept safely and dispatched to the constituency;
- 7/ cause polling station public observers to be elected;
- 8/ perform other duties assigned to it by the Board, the Regional State Electoral Office or the constituency.

24. Special Polling Stations

- 1/ The Board may, for the purpose of enabling military and civil personnel who live in camps far from their constituency as well as students of higher learning institutions to participate in elections, establish polling stations at or near the place where the electors are to be found.
- 2/ The electors listed in sub article (1) above shall register and vote at special polling stations.
- 3/ An elector registered in the abovementioned polling station shall elect among candidates fielded in the constituency where he had been living before he came to the camp or higher learning institution.
- 4/ The Board shall announce results by adding up the votes in special polling stations to results coming from each constituency.
- 5/ Particulars shall be determined by the regulation or directive to be issued by the Board.

**ክፍል ሶስት
ስለምርጫ
ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች**

**PART THREE
ELECTIONS
Chapter One
General Provisions**

ጸ፩. የምርጫ ስርዓት

25. Electoral System

የምርጫ ሥርዓት በአንድ የምርጫ ክልል ውስጥ ከሚወዳደሩ ዕጩዎች መካከል አብላጫ ድምጽ ያገኘ ዕጩ በምርጫው አሸናፊ የሚሆንበት የምርጫ ስርዓት ነው።

A candidate who received more votes than other candidates within a constituency shall be declared the winner.

ጸ፪. የምርጫ መርሆዎች

26. Electoral Principles

፩/ ማንኛውም ምርጫ ሁለ-አቀፍ፣ ቀጥተኛ፣ በምስጢር ድምፅ አሰጣጥ መራጨ ፈቃዱን በነፃነት የሚገልጹ ዕበት እና ያለምንም ልዩነት በእኩል ህዝባዊ ተሳትፎ ላይ የተመሰረተ ይሆናል።

1/ Any election shall be conducted on the basis of universal suffrage and by direct and secret ballot through which the electors express their consent freely with out discrimination with equal participation.

፪/ የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብቱ በህግ ያልተገደበ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብት አለው።

2/ Any Ethiopian whose electoral rights are not legally restricted shall be eligible to elect or to be elected.

፫/ እያንዳንዱ መራጭ የሚሰጠው ድምፅ እኩል ነው።

3/ Each vote shall carry equal weight.

፬/ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ ለመምረጥም ሆነ ለመመረጥም አይገደድም።

4/ No Ethiopian shall be compelled to elect or be elected.

ጸ፫. የምርጫ አይነቶች

27. Types of Elections

በኢትዮጵያ የሚካሄዱ ምርጫዎች የሚከተሉት ናቸው፡

Elections conducted in Ethiopia are the following:

- ፩/ ጠቅላላ ምርጫ፤
- ፪/ የአካባቢ ምርጫ፤
- ፫/ ሚሚያ ምርጫ፤
- ፬/ ድጋሚ ምርጫ፤
- ፭/ ህዝብ ውሳኔ፤

- 1/ General election
- 2/ Local election
- 3/ By-election
- 4/ Reelection
- 5/ Referendum

ጸ፬. ጠቅላላ ምርጫ

28. General Elections

፩/ ጠቅላላ ምርጫ በየአምስት አመቱ የሚካሄድ የህዝብ ተወካዮች እና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው።

1/ General elections shall be elections to the House of Peoples' Representatives or State Councils conducted every five years.

፪/ ጠቅላላ ምርጫ በመላ ሀገሪቱ በተመሳሳይ ጊዜ ይካሄዳል። ሆኖም ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው እና ጉዳዩ በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ቀርቦ ውሳኔ ሲያገኝ በተለያዩ ጊዜ እንዲካሄድ ሊያደርግ ይችላል።

2/ General elections shall be conducted throughout the Country simultaneously. However, where the Board finds it necessary and decided by the House of Peoples' Representatives, it may be conducted at different times.

፫/ ለፌዴራል የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ከአንድ የምርጫ ክልል አንድ ተወካይ ብቻ ይመረጣል።

3/ Only a single representative shall be elected to the Federal House of Peoples' Representatives from a constituency.

፱/ የክልል ምክር ቤቶች አባላት ቁጥር በየክልሉ ህግ መሠረት የሚወሰን ሆኖ ምክር ቤቶቹ የአባሎቻቸውን ቁጥር ለመቀየር ሲወስኑ ለፖለቲካ ፓርቲዎች በቂ የዝግጅት ጊዜ መስጠቱን ታሳቢ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

፳፱. የአካባቢ ምርጫ

፩/ የአካባቢ ምርጫ በህግ በተደነገገው መሰረት በየደረጃው በሚገኙ የሆን፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ የማዘጋጃ ቤት፣ የክፍለ ከተማ ወይም የቀበሌ ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ነው።

፪/ ለአካባቢ ምርጫ በአንድ ምርጫ ክልል ምን ያህል ተወካዮች እንደሚመረጡ እንደሚመረጡ ጫው አይነትና ለየምክርቤቱ የሚመረጡትን አባላት መሰረት በማድረግ በየክልሎቹ ህግ ይወሰናል።

፫/ የአካባቢ ምርጫ የሚካሄድበት ጊዜ በክልሎች ህግጋት መሰረት ይሆናል።

፬/ የአካባቢ ምርጫ ይህንን አዋጅ መሰረት በማድረግ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብና መመሪያ መሰረት የሚከናወን ይሆናል።

፴. የማሟያ ምርጫ

፩/ የማሟያ ምርጫ የሚካሄደው፡-

ሀ. በየደረጃው ያሉ ምክር ቤቶች በተለያዩ ምክንያት የተጓደለባቸው አባላት እንዲ ሟሉላቸው ለቦርዱ ጥያቄ ሲያቀርቡ፣ ወይም

ለ. በህጉ መሰረት የቀረበ የይውረድልን ጥያቄ ተቀባይነት ሲያገኝ፣ ነው።

፪/ ቦርዱ ጥያቄው በደረሰው በ፫ ወር ጊዜ ውስጥ የማሟያ ምርጫ ያካሂዳል።

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ እና ፪ የተደነገገው ቢኖርም አንድ ምክርቤት የሰራ ዘመኑ ሊያልቅ ፮ ወር የቀረው ከሆነ የማሟያ ምርጫ አይካሄድም።

፴፩. ድጋሚ ምርጫ

፩/ ድጋሚ ምርጫ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ሊካሄድ ይችላል።

ሀ. በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፯ ንዑስ አንቀፅ ፲ መሰረት ቦርዱ ሲወሰን፣

4/ The number of representatives elected to state councils shall be decided by the Constitutions of the respective States. If State Councils decide to change the number of their members, they shall give political parties sufficient time for preparation.

29. Local elections

1/ Local elections are elections to zonal, Woreda, city, municipality and sub-city or Kebele councils conducted in accordance with the law.

2/ The number of representatives elected in a constituency for a local election shall be determined by laws of Regional States on the basis of the type of election and the number of seats in each council.

3/ The time to hold local elections shall be determined in accordance with the laws of Regional States.

4/ Local elections shall be conducted based on regulations and directives issued by the Board in accordance with this Proclamation.

30. By-election

1/ By-election shall be conducted:

a) where councils at different levels request the Board to replace council members whose mandates are terminated due to various reasons;

b) where a request for recall lodged in accordance with the law is accepted.

2/ The Board shall hold by-election in three months from the receipt of the request.

3/ Without prejudice to the provisions of sub articles (1) and (2) above, no by-election shall be carried out to a council whose tenure terminates after six months.

31. Reelection

1/ Reelection may be conducted for one of the following reasons:

a) where the Board decides in accordance with Article 7 (10) of this Proclamation;

ለ. በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፮ ንዑስ አንቀጽ ፫ መሰረት እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምፅ በማግኘታቸው ምክንያት አሸናፊውን መለየት አስቸጋሪ የሆነ እንደሆነ፡፡

፪/ ድጋሚ ምርጫ ሲካሄድ፡-

ሀ. ሌላ አዲስ የመራጮች ምዝገባ ሳያስፈልግ በምርጫ ክልሉ ወይም ችግሩ የተከሰተባቸው የምርጫ ጣቢያዎች ውስጥ ተመዝግቦ በው በነበሩ መራጮች ይካሄዳል፡፡

ለ. ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ (ሀ) መሰረት ምርጫ እንዲካሄድ ሲወሰን አዲስ የእጩዎች ምዝገባ ሳያስፈልግ ቀድሞ በተመዘገቡ እጩዎች መካከል ብቻ እንዲካሄድ ይደረጋል፡፡

ሐ. የምርጫ ቅስቀሳ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

፫/ የድጋሚ ምርጫ ዝርዝር አፈፃፀም ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ወይም መመሪያ ይወሰናል፡፡

፴፪. ህዝብ ውሳኔ

፩/ በህገመንግስቱ መሰረት አግባብ ባለው አካል ሲወሰን የህዝብን ፍላጎት ለመለካት ወይም ለመወሰን ድምጽ የሚሰጥበት ስርአት ነው፡፡

፪/ ህዝብ ውሳኔው እንዲካሄድ የወሰነው አካል በሚሰጠው መመሪያ መሰረት ቦርዱ ህዝብውሳኔ ያስፈለገበትን ጉዳይ ለመለየት በሚያስችለው መልኩ የድምጽ መስጫ ጣቢያዎችን በማደራጀት ህዝብ ውሳኔውን ያከናውናል፡፡

፫/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል፡፡

**ምዕራፍ ሁለት
የመራጮች ምዝገባ**

፴፫. በመራጭነት ለመመዝገብ የሚያበቁ መመዘኛዎች

፩/ ማንኛውም ሰው፡-

ሀ. ኢትዮጵያዊ ከሆነ፤

ለ. በምዝገባው ዕለት ዕድሜው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በላይ ከሆነ፤

b) where candidates receive equal votes in accordance with Article 76 (3) of this Proclamation and where it becomes difficult to determine the winner.

2/ While conducting reelection:

a) only those voters who had been registered in a constituency or polling stations where irregularities occurred shall be eligible to vote without the need to conduct new voter registration;

b) where it has been decided to conduct reelection in accordance with the provision of Article 1(a), only those candidates who had been registered earlier shall be eligible to run for the reelection without the need to conduct new candidate registration;

c) campaigning shall be prohibited.

3/ Particulars of reelection shall be decided by the regulation or directive to be issued by the Board.

32. Referendum

1/ Referendum is conducted to assess public interest or make decision when decided by a competent body in accordance with the Constitution.

2/ The Board, in accordance with the directive given by the body that authorized the referendum, shall hold the referendum by organizing polling stations in a way convenient to execute the referendum.

3/ particulars shall be determined by the regulation to be issued by the Board.

**Chapter Two
Registration of Electors**

33. Conditions for registration

1/ Any person who:

a) is an Ethiopian;

b) is 18 years old and above at the time of the registration;

ሐ. በምርጫ ክልሉ ቢያንስ ፮ ወር የኖረ ከሆነ፣ በመራጭነት ሊመዘገብ ይችላል።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩(ለ) የተጠቀሰው የተመዝጋቢው ዕድሜ ፲፰ ዓመት ስለመሆኑ ጥርጣሬ ሲኖር በቤተሰቡ አንጋፋ አባል ወይም ዘመድ እነሱ ከሌሉ ስለግለሰቡ እድሜ በሚያውቅ በሌላ ሰው የምስክርነት ቃል ይወሰናል።

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተደነገገው ቢኖርም ከዚህ በታች የተመለከቱት በመራጭነት ሊመዘገቡ አይችሉም።

ሀ. በአዕምሮ ህመም ምክንያት የመወሰን አቅም የሌለው መሆኑ የሚታወቅ ሰው፣

ለ. በፍርድ የተወሰነበትን የእስራት ቅጣት በመፈፀም ላይ ያለ ሰው፣

ሐ. የመምረጥ መብቱ በህግ የተገደበበት ሰው፣

፴፬ የምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ

፩/ የጠቅላላ ምርጫ ምዝገባ በአገር አቀፍ ደረጃ ቦርዱ በሚወስናቸው ቀናት የሚጀመርና የሚጠናቀቅ ይሆናል። ቦርዱ የምዝገባ ቀናቱን ከመወሰኑ በፊት የፖለቲካ ድርጅቶችን ያማክራል።

፪/ ቦርዱ የመራጮችን የምዝገባ ዕለት በምርጫ የጊዜ ሰሌዳው በማካተት ምዝገባው ከመጀመሩ ከ፲፮ ቀን በፊት ጀምሮ በተከታታይ በመገናኛ ብዙሃንና በማስታወቂያዎች አማካይ ይነት ለህዝቡ ይገልጻል።

፫/ ቦርዱ ልዩ ሁኔታ ሲያጋጥም ልዩ የምዝገባ ቀን ሊወስን ይችላል።

፬/ ማንኛውም ከአቅም በላይ የሆነ ሁኔታ ያጋጠመው ሰው በዚህ አዋጅ መሰረት በመራጭነት ሊመመዘገብ የሚያስችለውን መስፈርት የሚያሟላ ከሆነ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ሊመዘገብ ይችላል።

፭/ ቦርዱ የሚመለከታቸውን ክልሎች ህገ መንግስት ወይም ውሳኔ መነሻ በማድረግ የአካባቢ ምርጫዎችን የምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ ያወጣል። የጊዜ ሰሌዳውን በተመለከተ ከፖለቲካ ድርጅቶች ጋር ይመካከራል።

c) has been residing within the constituency for at least 6 months may be registered as an elector.

2/ Where there is doubt as to whether the age of a person is 18 as provided in sub article 1(b), it shall be decided based on the testimony of a senior member of the family or relative of the person and where these are not available by any person who knows about the age of the individual.

3/ Without prejudice to the provision of sub article (1) above, the following shall not be eligible for registration:

a) a person who is proved to be incapable of making decision due to mental disorder;

b) a person serving a term of imprisonment passed by a court of law;

c) a person whose electoral rights are restricted by law.

34. Registration Timetable

1/ Registration for general elections shall, throughout the nation, begin and end at dates to be fixed by the Board. The Board shall consult political parties before deciding on the dates for registration.

2/ The Board shall indicate the date of registration in its election timetable and continually announce the date through mass media and advertisements 15 days before the start of the registration.

3/ The Board may, under special circumstances, decide a special registration date.

4/ Any person who was unable to register because of force majeure may, upon fulfilling the requirements to be eligible for registration, register in accordance with the directive issued by the Board.

5/ The Board shall, based on the constitution or decision of concerned Regional States, issue registration timetable for local elections. It shall hold consultations with political parties on the timetable.

፴፮. የምዝገባ ቦታ

- ፩/ ምዝገባ መራጮች በየሚኖሩበት ቀበሌ በሚቋቋም የምርጫ ጣቢያ ይከናወናል። ሆኖም ከምርጫ ጣቢያው ውጭ ቤት ለቤት ወይም በተመሳሳይ ቦታ እየተዘዋወሩ ምዝገባ ማከናወን የተከለከለ ነው።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው ቢኖርም በአርብቶ አደሮች አካባቢ እንዳስፈላጊነቱ ተንቀሳቃሽ የምዝገባ ማዕከል በማቋቋም የመራጮች ምዝገባ ማከናወን ይቻላል።
- ፫/ እያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ የራሱ የመራጮች መዝገብ ይኖረዋል።

፴፯. የአመዘጋገብ ስርዓት

- ፩/ ተመዝጋቢው በሚኖርበት የምርጫ ጣቢያ ማንነቱን የሚገልፅ መታወቂያ ወይም ፓስፖርት በመያዝ ለመመዝገብ ይችላል።
- ፪/ የመታወቂያ ካርዱ ወይም ፓስፖርቱ ጊዜ ያለፈበት ቢሆንም እንኳ ለምዝገባ ሊያገለግል ይችላል።
- ፫/ የመታወቂያ ካርድ በሌለበት ወቅት በቅርቡ ፎቶግራፍ ተደርጎበት የተሰጠ እንደ የመንጃ ፈቃድ፣ የመኖሪያ የምስክር ወረቀት፣ ከውትድርና የተገለለበት ሰነድ፣ በተባበሩት መንግስታት የተሰጠ የስደተኛ ካርድ የመሳሰሉ የመለያ ማስረጃዎች ለመመዝገብ የሚያስችሉ ሰነዶች ተደርገው ይወሰዳሉ።
- ፬/ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት የመለያ ማስረጃዎች በማይኖሩበት ወቅት መዝጋቢዎች መራጩን ለይተው የሚያውቁት ከሆነ ወይም በገጠር አካባቢ ሲሆን በባህላዊና ልማዳዊ ዘዴ ተመዝጋቢውን ለመለየት የሚቻልበት ሁኔታ ካለ ምዝገባው ይከናወናል።
- ፭/ በምርጫ ጣቢያ በህዝብ የተመረጡ የህዝብ ታዛቢዎች በሚሰጡት ምስክርነት ተመዝጋቢውን ለመለየት የሚቻልበት ሁኔታ ካለ በቃ ለገባኤ ተይዞ ምዝገባው ሊከናወን ይችላል።
- ፮/ ለመመዝገብ ብቁ የሆኑና አቅም የሚያን ሳቸው ሰዎች እና አይነሰውራን በረዳቶቻቸው አማካኝነት በአካል ተገኝተው ሊመዘገቡ ይችላሉ።

35. Place of Registration

- 1/ Registration shall be conducted at a polling station to be established in each Kebele where electors reside. However door to door or the like registration is prohibited
- 2/ Without prejudice to the provision of sub article (1), the Board may conduct registration in pastoralist areas by establishing mobile registration centers as necessary.
- 3/ Each polling station shall have its own electors' roll.

36. The Registration Process

- 1/ The elector shall be registered in a polling station where he resides by producing an identification card or passport.
- 2/ The identification card or passport may, irrespective of its validity, serve for the purpose of registration.
- 3/ In the absence of an I.D. card, evidence of identity such as a driving license residence permit, a military discharge document, a refugee card issued by the UN bearing a recent photograph of the elector, shall be deemed to be sufficient document for registration purposes.
- 4/ In the absence of the aforementioned documents, registration may be carried out upon recognition of the elector's identity by the electoral officials or through traditional or customary means in the case of rural areas.
- 5/ Registration may be carried out where it is possible to recognize the elector based on the testimony of public observers, which shall be recorded in minutes.
- 6/ The disabled and the blind who are eligible shall be registered in person accompanied by their assistants.

፮/ ለመራጭነት ብቁ የሆነ ሰው በተዘጋጀው የመራጮች መዝገብ ላይ ስሙ ይመዘገባል።

፯/ በአግባቡ የተመዘገበ ማንኛውም ሰው ሙሉ ስም ከነአያቱ፣ የሚኖርበት ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ፣ ቀበሌ፣ የምርጫ ጣቢያ፣ የቤት ቁጥር፣ መንደር ወይም ጎጥ፣ የመዝገብ ቁጥር፣ የምዝገባ ተራቁጥር፣ የመዝገብ ገፅ፣ የመራጩ ፊርማ፣ የመዝጋቢ ፊርማ፣ የተመዘገበበት ቀን ተሞልቶ የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል።

፴፯. የመራጮች መዝገብ ይዘት

የመራጮች መዝገብ የሚከተሉትን አርዕስቶች ለመሙላት የሚያስችሉ አምዶች ይኖሩታል፡-

- ፩/ የምዝገባ ተራ ቁጥር፣
- ፪/ የምዝገባ ቀን፣
- ፫/ የተመዘጋቢው ሙሉ ስም ከነአያት፣
- ፬/ ዕድሜ፣
- ፭/ ፆታ፣
- ፮/ በምርጫ ክልሉ የኖረበት ጊዜ፣
- ፯/ የምዝገባው ዕለት የዕህፈት ወይም የአውራ ጣት ፊርማ፣
- ፰/ የምርጫ ዕለት የዕህፈት ወይም የአውራ ጣት ፊርማ፣
- ፱/ የቤት ቁጥር/መንደር ወይም ጎጥ፣
- ፲/ ለአስፈላጊ ስራ አንድ አምድ፣

፴፰. የሰነዶች ስርጭትና ርክክብ

- ፩/ ቦርዱ በምርጫው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ለምዝገባ የሚያስፈልጉትን ሰነዶች በወቅቱ ለምርጫ ጣቢያዎች እንዲደርስ ያደርጋል።
- ፪/ በምዝገባ አገልግሎት ላይ የዋሉ ሰነዶች እና መዝገቦች ርክክብ ለነስርአትና ጊዜ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ይወሰናል።

፴፱. አንድ ጊዜ እና አንድ ቦታ ብቻ ስለመ መዝገብ

- ፩/ ማንኛውም መራጭ በአንድ ምርጫ ጣቢያ ከአንድ ጊዜ በላይ መመዝገብ ወይም ከአንድ ምርጫ ጣቢያ በላይ መመዝገብ የለበትም።
- ፪/ አንድ መራጭ አንድ የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርድ ብቻ ይኖረዋል።

7/ The name of a person who is eligible to elect shall be entered into the elector's roll.

8/ Any person duly registered shall be issued with an elector's card bearing his full name including grand father's, the Regional State where he resides, zone, Woreda, Kebele, designated polling station, house number, village or locality, registration number, serial number, electoral roll page, elector's signature, registrar's signature and date of registration.

37. Particulars of the Electoral Roll

The electoral roll shall have columns for entering the following particulars:

- 1/ serial number of registration
- 2/ date of registration
- 3/ full name, including grand father's
- 4/ age
- 5/ sex
- 6/ duration of the residence within the constituency
- 7/ signature or thumb mark at the time of registration
- 8/ signature or thumb mark during voting
- 9/ House number /village or locality/
- 10/ remark

38. Documents Distribution and Transfer

- 1/ The Board, in accordance with the election timetable, ensures that documents required for registration are dispatched to polling stations on time.
- 2/ The procedures and time for delivery of documents used in the registration shall be determined by the directive to be issued by the Board.

39. Registration at one time and at one place

- 1/ No elector shall be registered more than once in a polling station or in more than one polling station.
- 2/ An elector shall have only one elector's card.

፫/ ማንኛውም የመራጮች መታወቂያ ካርድ የጠፋበት ወይም የተበላሸበት መራጭ ከድምፅ መስጫው እለት በፊት በማንኛውም የምርጫ ጣቢያው የሥራ ጊዜ ወይም በድምፅ መስጫው እለት ለምርጫ ጣቢያው ሊያመለክት ይችላል። በምርጫ ጽህፈት ቤቱም ከታመነበት ጉዳዩ በቃለ ጉባኤ ተይዞ በምትኩ ሌላ ሊሰጠው ወይም ድምፅ ሊሰጥ ይችላል።

፵. ስለመራጮች መዝገብ መዘጋት

፩/ በየዕለቱ ምዝገባ ከተጠናቀቀ በኋላ የመራጮች መዝገብ የዕለቱ የመጨረሻ ተመዝጋቢ ቁጥር በተዘጋጀው የመፈራረሚያ ቅፅ ላይ የመጨረሻውን ተመዝጋቢ ቁጥርና ቀን በመመዝገብ መዝጋቢያዎችና የህዝብ ታዛቢዎች ይፈራረሙበታል።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ በተቀመጠው ሁኔታ የመራጮች ምዝገባ እስኪጠናቀቅ ድረስ ምዝገባው ይቀጥላል። በምዝገባው ማጠቃለያ ዕለትም ከላይ የተጠቀሱት አካላት በመዝገቡ ላይ ከመጨረሻው ተመዝጋቢ ቁጥሩ ባለው ክፍት ቦታ ተፈራርመው በት መዝገቡ ይዘጋል።

፫/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር መዝገቡ ከተዘጋና ከተፈራረመበት በኋላ በመዝገቡ ላይ አዲስ መራጭ አይመዘገቡም፤ የሚሰፍር ወይም የሚጻፍ ነገር አይኖርም።

፵፩. የመራጮች መዝገብ ለህዝብ ግልፅ ስለማድረግ

፩/ የመራጮች ምዝገባ እንደተጠናቀቀ የመራጮች መዝገብ በምርጫ ጣቢያው ቅጥር ግቢ ውስጥ ለተከታታይ ፭ ቀናት ይፋ ወጥቶ ህዝብ በግልፅ እንዲያየው ይደረጋል።

፪/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፵፪. የምዝገባ ተቃዋሚን በተመለከተ

፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፺፫ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት በምዝገባ ላይ ተቃዋሚ ካለው ተቃዋሚውን ከነምክንያቱ ለምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ሊቀርብ ይችላል።

፪/ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የቀረበውን አቤቱታ ተመልክቶ ባለጉዳዩ መልስ እንዲሰጥ ካደረገ በኋላ ውሳኔ ይሰጣል።

3/ Any elector whose elector's card has been lost or damaged may inform the matter to the polling station during working hours before or on voting day. Where the poling station is convinced of the matter, the elector may get a replacement or be allowed to vote.

40. Closure of the Electoral Roll

1/ Upon conclusion of each day's registration, the last elector's serial number and date shall be filled in the form prepared for this purpose and signed by electoral officials and public observers.

2/ Registration shall continue until the conclusion of the electors' registration following the procedures provided in sub article (1) above. On the final day of the registration the officials and observers mentioned here in above shall sign in the open space provided immediately after the last registered elector.

3/ Unless otherwise determined by the Board, no elector shall be registered or nothing shall be entered or written on the electoral roll subsequent to its closure.

41. Displaying Electoral Roll to the Public

1/ Upon conclusion of electors' registration, the electoral roll shall be officially displayed to the public for five consecutive days within the premises of the polling station.

2/ Particulars shall be determined by the directive to be issued by the Board.

42. Complaints on Registration

1/ Without prejudice to the provision of Article 93 of this Proclamation, any person or political organization which has complaint on the registration may lodge the complaint supported by evidences to the Polling Station Grievance Hearing Committee.

2/ The Poling Station Grievance Hearing Committee shall look into the complaint lodged in accordance with Sub Article (1) and decide on the matter after hearing the response from the person against whom the complaint was lodged.

፵፫. ከምዝገባ ስለመሰረዝ

፩/ ማንኛውም ተመዝጋቢ በአዕምሮ ህመም ምክንያት ለመወሰን ብቃት የሌለው ወይም በማጭበርበር የተመዘገበ ወይም የሞተ ወይም ሲፈረድበት ካልሆነ በስተቀር በሚቀርብ ተቃውሞ ከመራጭነት ምዝገባ አይሰረዝም።

፪/ መራጮች ሲፈረድባቸው፣ የአዕምሮ ሕመም ተኞች ሲሆኑ ወይም ሲሞቱ ወይም አጭብ ርብረው ሲገኙ ፍርድ ቤቶች፣ ሆስፒታሎች እና እድሮች ሁኔታው እንደተከሰተ ወዲያ ውኑ ለቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ወይም ለምርጫ ክልል ወይም ለምርጫ ጣቢያ ሪፖርት የማድረግ ግዴታ አለባቸው።

፫/ የክልል ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ወይም የምርጫ ክልሎች ወይም የምርጫ ጣቢያዎች ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ መሰረት መረጃ እንደደረሰባቸው አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ አለባቸው።

**ምዕራፍ ሶስት
የዕጩዎች ምዝገባ**

፵፬. የእጩ ምዝገባ ቦታ

የእጩ ምዝገባ ቦርዱ በሚያወጣው የምርጫ የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ለእጩዎች ምዝገባ በተያዘው ጊዜ ውስጥ በምርጫ ክልሎች ይከናወናል።

፵፭. ለእጩነት ስለሚያበቁ መመዘኛዎች

፩/ ማንኛውም ሰው፡-

- ሀ/ ኢትዮጵያዊ የሆነ፣
- ለ/ የሚወዳደርበትን ብሔራዊ ክልል ወይም የአካባቢውን የሥራ ቋንቋ የሚያውቅ ከሆነ፣
- ሐ/ በምዝገባ ዕለት እድሜው ፳፩ ዓመት ወይም ከዚያ በላይ የሆነው፣
- መ/ ከምርጫው እለት አስቀድሞ በምርጫ ክልሉ ውስጥ በመደበኛነት ለሁለት አመት ከኖረ ወይም የትውልድ ቦታው በእጩነት ሊቀርብበት በፈለገበት የምርጫ ክልል ውስጥ ከሆነ ወይም ከተማው ወይም ወረዳው ከአንድ በላይ የምርጫ ክልሎች የሚያቅፍ ከሆነ በከተማው ወይም በወረዳው ውስጥ ለሁለት ዓመት በመደበኛነት የሥራ ከሆነ በዚያው ከተማ ወይም ወረዳው በፈለገው የምርጫ ክልል፣

43. Cancellation of Registration

- 1/ Except for persons who are insane or registered in fraudulent ways, or deceased or convicted, no registration shall be cancelled from the electoral roll following a complaint.
- 2/ Where electors are convicted, rendered insane or deceased or found to have registered in fraudulent ways, courts, hospitals and community based associations shall have the duty to immediately report the incident to the Regional State branch office of the board or constituency or polling station.
- 3/ The Regional State branch offices or constituencies or polling stations shall, upon getting information in accordance with sub article (2) above, take the necessary action.

**Chapter Three
Registration of Candidates**

44. Place of Candidates' Registration

Registration of candidates shall be carried out in constituencies in accordance with the timetable for candidates' registration to be issued by the Board.

45. Criteria for Candidature

- 1/ Any person shall be eligible for candidature, where he:
 - a) is an Ethiopian;
 - b) is versed in the working language of the Regional State or the area of his intended candidature;
 - c) is 21 years old or above on the date of the registration;
 - d) has been regularly residing in the constituency of his intended candidature for two years immediately preceding the date of the election or his birth place is within the constituency of his intended candidature or where the city or Woreda has more than one constituencies or he has been regularly working in the city or wereda for two years, in the wereda or city he choose.

ሠ/ በህግ የመምረጥ ወይም የመመረጥ መብቱ ያልተገፈፈ፤

ረ/ ለውድድር የቀረበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም በግል የቀረበ እጩ በዚህ አዋጅና ቦርዱ በአንቀፅ ፩፻፮ መሰረት የሚያወጣውን የምርጫ ስነምግባር ደንብ ተቀብሎ የፈረመ፤ በእጩነት ሊቀርብ ይችላል።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ «መ» የተደነገገው መመዘኛ፡-

ሀ/ በስራ ወይም በትምህርት ምክንያት ከምርጫ ክልሉ ውጭ የነበረን ሰው፤

ለ/ ከዚህ በፊት በምርጫ ክልሉ ተመርጦ በመስራት ላይ ያለን ሰው አይመለከትም።

፫/ ከላይ ከተደነገገው መመዘኛ በተጨማሪ በግል የቀረበ እጩ በአካባቢው መስተዳድር የተረጋገጠ እድሜያቸው ፲፰ አመትና ከዚያ በላይ ከሆናቸው መምረጥ በህግ ካልተከለከሉ የምርጫ ክልሉ ነዋሪዎች ውስጥ ከአንድ ሺህ የማያንስ የድጋፍ ፊርማ ማቅረብ አለበት።

፵፮. የእጩ አቀራረብ

፩/ ማንኛውም በህግ የተመዘገበ የፖለቲካ ድርጅት በዚህ አዋጅ መሰረት በሚካሄድ ምርጫ መስፈርቱን የሚያሟላ እጩ በማቅረብ ሊወዳደር ይችላል።

፪/ በፖለቲካ ድርጅት ተወካዎች የሚወዳደሩ እጩዎችን ዝርዝር ለቦርዱ የሚያሳውቀው የድርጅቱ ከፍተኛ አመራር ይሆናል።

፫/ በፖለቲካ ድርጅት ተወካዎች ለሚቀርብ እጩ በፓርቲው መወከሉን እና በእጩነት ለመቅረብ መስማማቱን የሚገልፅ ማስረጃ ከእጩነት ማስረጃው ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት።

፬/ አንድ የፖለቲካ ድርጅት በአንድ የምርጫ ክልል ለአንድ የምክርቤት መቀመጫ አንድ እጩ ብቻ ማቅረብ አለበት።

፭/ ማንኛውም መስፈርቱን የሚያሟላ ግለሰብ እራሱን በእጩነት ሊያቀርብ ይችላል።

e) is not deprived of his right to vote and to be elected;

f) has accepted and signed the election code of conduct to be issued by the Board in accordance with Article 105 of this Proclamation, if it is a political organization or private candidate.

2/ The provision in sub article 1(d) shall not be applicable to a person:

a) who has been outside of the constituency on a duty or study leave;

b) who, having been previously elected in the constituency, is on duty.

3/ Without prejudice to the criteria provided above, a private candidate shall produce endorsement signatures of not less than 1,000 from among people who are certified by the local administration to be residents of the constituency of his candidature, are 18 years old or above and not barred by law from voting.

46. Nomination of Candidates

1/ Any legally registered political organization may compete in elections conducted in accordance with this Proclamation by nominating candidates who fulfil the criteria.

2/ The top leadership of a political organization shall notify the Board the list of candidates nominated by the political organization.

3/ An evidence of nomination by a party and consent of the person to be nominated shall be presented along with details of candidature for candidates nominated by political organizations.

4/ A political organization shall nominate only one candidate for a single council seat in a constituency.

5/ Any individual who fulfils the criteria may present himself as private candidate.

፮/ ማንኛውም እጩ በግንባር በመቅረብ መመዝገብ አለበት። በግንባር ቀርቦ መመዝገብ ካልቻለ ለእጩነት የሚያበቁ መስፈርቶች ማሟላቱን የሚያረጋግጡ ተጨባጭ የሰነድ ወይም የሰው ማስረጃዎች እጩውን ባቀረበው ፖለቲካ ድርጅት ወይም በወኪሉ አማካኝነት በማቅረብ ሊመዘገብ ይችላል።

፵፯. በምርጫ የሚወዳደሩ የመንግስት ሰራተኞች መብት

፩/ ማንኛውም የመንግስት ሰራተኛ፡-

ሀ. በግሉ ወይም የፖለቲካ ድርጅት አባል በመሆን ለምርጫ መወዳደር ይችላል።

ለ. በምርጫ ውድድር በመግባቱ ምክንያት ተፈላጊውን የሥራ ውጤት እስካመጣ ድረስ በውጤቱ ልክ ማግኘት ያለበትን ጥቅም ማግኘት የለበትም።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተደነገገው ቢኖርም ዳኛ፣ ወታደር ወይም ፖሊስ በራሱ ወይም በፖለቲካ ድርጅት አማካኝነት እጩ ተወዳዳሪ ሆኖ ከቀረበ የያዘውን የመንግስት ስራ መልቀቅ አለበት።

፫/ ዳኛ፣ ወታደር እና ፖሊስ በምርጫ ውድድር ጊዜ ማንኛውንም ተወዳዳሪ ለማስመረጥ በመደገፍ፣ በመናገር፣ በመጻፍና በመሳሰሉት ተሳታፊ አይሆንም።

፬/ ማንኛውም ወታደር ወይም ፖሊስ በፖለቲካ ድርጅት ስብሰባ ወይም በምርጫ እንቅስቃሴ መለዩን አድርጎ መሳተፍ አይችልም።

፵፰. ለግል እጩ የድጋፍ ፊርማ ስለመስጠት

አንድ የመምረጥ መብት ያለው ነዋሪ በምርጫ ክልሉ ለውድድር ከቀረቡት መቀመጫዎች በላይ ለሆኑ እጩዎች የድጋፍ ፊርማ መስጠት አይችልም።

፵፱. የእጩዎች ብዛት ስለመለየት

፩/ በአንድ የምርጫ ክልል ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለመመረጥ የሚወዳደሩ እጩዎች ከ፲፪ መብለጥ የለባቸውም።

፪/ የእጩዎቹ ብዛት ከአስራ ሁለት ከበለጠ የፖለቲካ ድርጅቶች በቅድሚያ በእጩነት እንዲመዘገቡ ይደረጋል።

6/ Any candidate shall register in person. Where the candidate is unable to register in person, he may register provided that documentary evidences and witnesses that ascertain the candidate's fulfillment of the criteria for candidature are presented through the political party that nominated the candidate or through his representative.

47. Rights of Government Employees Who Run for Election

- 1/ Any government employee:
 - a) may run for election as a private candidate or a member of a political organization;
 - b) may not lose any benefits as a result of his running for election as long as he has achieved the required performance.

2/ Without prejudice to the provision in sub article (1) above, any judge, soldier or policeman shall resign from his post if he runs for election as a private candidate or candidate of a political party.

3/ Any judge, soldier and policeman may not participate in political campaigning through speeches, writings and the like in support of any candidate.

4/ A member of the armed force or police force may not participate in party meetings or in election activities with his uniform on.

48. Endorsement of Private Candidates

No resident who is eligible to vote shall sign for endorsement for more than the number of seats available for the constituency.

49. Determination of Number of Candidates

1/ The number of candidates running for election to the House of peoples' representatives in a constituency shall not exceed 12.

2/ Where the number of candidates exceeds 12, political parties shall be made to register first.

፫/ በፖለቲካ ድርጅቶች የቀረቡት እጩዎች ከአስራ ሁለት በላይ ከሆኑ ባለፈው ምርጫ ከፍተኛ ድምፅ ላገኙ ከስድስት ለማይበልጡ ድርጅቶች ቅድሚያ ይሰጣል። ቀሪዎቹ የፖለቲካ ድርጅቶች በእጣ ይለያሉ።

፬/ በፖለቲካ ድርጅቶች የቀረቡ እጩዎች ከአስራ ሁለት በታች ከሆኑ የቀሩት ቦታዎች ባለፈው ምርጫ ከፍተኛ ድምፅ ላገኙ የግል ተወዳዳሪዎች እንዲሞሉ ይደረጋል።

፭/ ባለፈው ምርጫ እኩል ድምፅ ያላቸው እጩዎች ካሉ በእጣ እንዲለዩ ይደረጋል።

፮/ በአንድ የምርጫ ክልል ለክልል ምክር ቤት ወይም ለሌሎች የምርጫ ደረጃዎች የሚቀርቡ እጩዎች ብዛት በቦርዱ ይወሰናል። የእጩ ቁጥር ቦርዱ ከወሰነው ቁጥር በላይ የሆነ እንደሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫፣ ፬ እና ፮ መሰረት እንደሁኔታው ይወሰናል።

፯/ በዚህ አንቀጽ መሰረት እጩ ለመለየት የሚወጣው እጣ የሚመለከታቸው እጩዎች ወይም ተወካዮቻቸው በተገኙበት ይከናወናል።

፶. ስለእጩ መታወቂያ ካርድ

፩/ ከላይ በአንቀጽ ፵፱ መሰረት ለውድድር የሚቀርበው እጩ ከተለየ በኋላ በዕጩዎች መመዝገቢያ ቅፅ ስሙ እንዲሰፍር ተደርጎ የእጩነት መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል።

፪/ የፖለቲካ ድርጅት እጩዎች የእጩ መታወቂያ ካርድ ለእጩዎቹ በአካል ወይም ላስመዘገባቸው ድርጅት ሊሰጥ ይችላል።

፶፩. እጩዎችን ለህዝብ ስለማሳወቅ

እጩዎች በዚህ አዋጅ መሰረት ከተለዩ በኋላ ቦርዱ በሚያወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት የምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት የተወዳዳሪ እጩዎችን ስም ዝርዝር ለህዝብ ይፋ ያደርጋል።

፶፪. ስለእጩዎች መለያ ምልክት

፩/ ማንኛውም እጩ የሚወዳደርበትን መለያ ምልክት ሊያቀርብ ወይም ቦርዱ ካዘጋጀው መለያ ምልክት ሊመርጥ ይችላል።

፪/ የአንድ የፖለቲካ ድርጅት እጩዎች በሁሉም የምርጫ ደረጃዎች አንድ ዓይነት ምልክት ሊጠቀሙ ይችላሉ።

3/ Where the number of candidates nominated by political parties exceeds 12, priority shall be given to not more than six political parties that received the highest votes in the previous election. The remaining political organizations shall be determined by lot.

4/ Where the number of candidates nominated by political parties is less than 12, the remaining places shall be filled by private candidates who received the highest votes in the previous election.

5/ Where there are candidates who received equal votes in the previous election, they shall be determined by lots.

6/ The number of candidates nominated to state councils or to other levels shall be determined by the Board. Where the number of candidates is more than that decided by the Board, it shall be determined in accordance with sub articles (3), (4) and (5) of this Article as appropriate.

7/ Lots to determine candidates in accordance with this Article shall be drawn in the presence of the candidates concerned or their legal representatives.

50. Issuance of Candidature card

1/ A candidate, determined in accordance with Article 49, shall be entered into the candidates' registration form and issued with a candidature I.D card.

2/ Candidature I.D. cards for candidates of political organizations may be given to the candidates in person or to the political party that nominated them.

51. Announcement of Candidates

The constituency electoral office shall, subsequent to the ascertainment of the candidates in accordance with this Proclamation, publicize the list of candidates in line with the election timetable to be issued by the Board.

52. Symbols of Candidates

1/ Any candidate may submit his own candidature symbols or choose from those prepared by the Board.

2/ Candidates of a political organization may use the same symbol at all levels of election.

- ፫/ የአንድ የፖለቲካ ድርጅት እጩዎች ለየምክር ቤቱ ምርጫ በሁሉም የምርጫ ክልሎች አንድ ዓይነት መለያ ምልክት መጠቀም አለባቸው።
- ፬/ የምርጫ መለያ ምልክት በፓርቲም ሆነ በግል እጩ በይዘታነት አይያዝም። ሆኖም አንድ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ባለፈው ምርጫ የተጠቀመበትን ምልክት ቅድሚያ ተስጥቶት እንዲመርጥ ሊደረግ ይችላል።
- ፭/ በምርጫ መለያ ምልክት ላይ ለሚነሱ አለመግባባቶች ቦርዱ አስፈላጊውን ውሳኔ ይሰጣል።
- ፮/ ማንኛውም መለያ ምልክት፡-
 - ሀ/ ከሌሎች እጩዎች መለያ ምልክት ጋር የማይመሳሰል፤
 - ለ/ በብሔር ብሔረሰብ፣ በዘር፣ በሃይማኖት መካከል ጥላቻና ግጭት የማይፈጥር፤
 - ሐ/ የጦርነት ወይም የሌላ ህገወጥ ድርጊት መልዕክት የማያስተላልፍ፤
 - መ/ ከፌደራልም ሆነ ከክልል መንግስታት ሰንደቅ አላማ ወይም አርማ ወይም ከሌሎች የፖለቲካ ድርጅቶች አርማ ወይም ከልዩ ልዩ ዓለምአቀፍ ድርጅቶች ዓር ማና ሰንደቅ ዓላማ ወይም ከሃይማኖት ድርጅቶች ምልክቶች ጋር የማይመሳሰል፤
 - ሠ/ የህዝብን ሞራል፣ ስነ ምግባር እና የመሳሰሉትን የማይጥስ መሆን ይኖርበታል።

፶፫. የእጩ ምልክቶችን መለወጥና መተካት

- ፩/ ቦርዱ በህትመት ምክንያት ወይም በአንቀፅ ፶፪ ንዑስ አንቀፅ ፮ መሰረት የአንድ ፖለቲካ ድርጅትን ወይም የግል እጩ መለያ ምልክትን ሊለውጥ ወይም እንዲለውጥ ሊያዝ ይችላል።
- ፪/ የእጩ ምልክት በህትመት ወይም በሌላ ምክንያት እንዲለወጥ በቦርዱ ሲወሰን የእጩ ዎች ምዝገባ ከተጠናቀቀበት ጊዜ ጀምሮ በ፲፭ ቀን ውስጥ ውሳኔውን ለፖለቲካ ድርጅቱ ወይም ለግል እጩው እንዲያውቀውና ተለዋጭ ምልክት እንዲያቀርብ ወይም እንዲመርጥ ይደረጋል።
- ፫/ የፖለቲካ ድርጅትም ሆነ የግል እጩ ቀደም ሲል የመረጠውን ምልክት በሌላ ለመለወጥ ሲፈልግ የእጩዎች ምዝገባ ከተጠናቀቀበት ጊዜ አንስቶ በአስር ቀናት ውስጥ ለውጡን ለቦርዱ በዕሁፍ ማሳወቅ አለበት።

- 3/ Candidates of a political party shall use the same symbol to elections for each council in all constituencies.
- 4/ No party or private candidate shall have copyright of symbols. However, a political party or private candidate may be given priority to choose a symbol it used during the previous election.
- 5/ The Board shall give decision on disputes regarding candidature symbols.
- 6/ Any symbol of a candidature shall not:
 - a) be similar to that of other candidates;
 - b) be a cause for hatred and conflict among nations, nationalities, race or ethnicity;
 - c) be one that propagates war or any other unlawful act;
 - d) be similar to flags or emblems of Federal and State Governments, emblems of political organizations or flags or emblems of international organizations or signs of religious organizations;
 - e) violate public morals and ethics.

53. Change and Replacement of Candidature Symbols

- 1/ The Board, for printing purposes or in accordance with Article 52 (6), may change or order for change of the symbols of a political organization or a private candidate.
- 2/ Where the change of a candidature symbol is decided by the Board for purpose of printing or other reasons, the decision shall be communicated to the political organization or private candidate in 15 days after the closing of candidates registration and shall be made to present or choose a replacement symbol.
- 3/ Where a political organization or private candidate wants to change a symbol chosen earlier, it shall notify the change to the Board in writing within 10 days after the closing of candidates registration.

የእጩ ከውድድር መውጣትና መተካት

- ፩/ አንድ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ከውድድር እራሱን ሊያገል ይችላል።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት ከውድድር እራሱን ያገለለ የፖለቲካ ድርጅት እጩ ለወከለው የፖለቲካ ድርጅት በዕቅድ ማሳወቅ አለበት።
- ፫/ የፖለቲካ ድርጅት እጩውን መለወጥ ወይም መተካት የሚችለው በእጩ ምዝገባ ወቅት ብቻ ነው።
- ፬/ እጩው በራሱ ፈቃድ ከምርጫው የለቀቀበት የፖለቲካ ድርጅት የእጩ ምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ እስከሚያልቅ ድረስ ሌላ እጩ ሊተካ ይችላል። ሆኖም እጩው እራሱን ያገለለው በጊዜ ሰሌዳው የመጨረሻ ቀን ከሆነ እራሱን ካገለለበት ቀን ጀምሮ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ ሌላ እጩ እንዲተካ ይደረጋል።

፭. የእጩ መሞት

- ፩ የአንድ የፖለቲካ ድርጅት እጩ የእጩ ምዝገባ ካለፈ በኋላ የሞተ እንደሆነ እጩው የሞተበት የፖለቲካ ድርጅት ከድምፅ መስጫው ቀን ከ፲፭ ቀን በፊት ባለው ጊዜ ውስጥ ሌላ እጩ ሊተካ ይችላል።
- ፪ አንድ ወደ ውድድር የገባ የፖለቲካ ድርጅት ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት በተባለው ጊዜ ውስጥ ተተኪ ካላቀረበ ምርጫው ባለ-ት እጩዎች በተያዘለት ጊዜ ውስጥ ይከናወናል።
- ፫ አንድ የፖለቲካ ድርጅት እጩ የምርጫው ቀን ከመድረሱ ፲፭ ቀናት ባነሰ ጊዜ ውስጥ የሞተ እንደሆነ በምርጫ ክልሉ የሚካሄደው ምርጫ ቆሞ እጩ የሞተበት የፖለቲካ ድርጅት እጩ እንዲተካ ተደርጎ ቦርዱ በሚወስነው መሰረት ሌላ ምርጫ ይካሄዳል።
- ፬ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፫ የተገለፀው ቢኖርም እጩ የሞተበት የፖለቲካ ድርጅት ተተኪ እጩ ማቅረብ እንደማይችል በዕቅድ የገለፀ እንደሆነ በቀሩት እጩዎች መካከል በተያዘለት ጊዜ ምርጫው ሊካሄድ ይችላል።
- ፭ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ሶስት በተገለፀው መሰረት የምርጫው ጊዜ የተለወጠ እንደሆነ በምርጫ ክልሉ ተመዝግበው የነበሩ መራጮች ሌላ ምዝገባ ሳይካሄድ፣ የሞተው እጩ ብቻ ተተክቶና ሌሎቹ እጩዎች እንዳሉ ሆነው ምርጫው ይካሄዳል።

54. Withdrawals and Replacement of Candidates

- 1/ A candidate of a political organization or a private candidate may withdraw from the election.
- 2/ A political party candidate who has withdrawn from the election in accordance with sub article (1) above shall notify his decision in writing to the political party that nominated him.
- 3/ A political organization may change or replace a candidate during registration of candidates only.
- 4/ A political organization whose candidate has withdrawn on his own terms may replace another candidate within the timetable for registration of candidates. However, if the candidate has withdrawn on the final date of the timetable, it shall be made to replace the candidate in one week after date of the candidates' withdrawal.

55. Death of a Candidate

- 1/ Where the candidate of a political organization has died after the end of candidates' registration, the political organization may replace the candidate within 15 days before the voting date.
- 2/ Where a political organization running for election has not submitted a replacement in accordance with sub article (1) above, the election shall continue with the remaining candidates in accordance with the timetable.
- 3/ Where the candidate of a political party has died in less than 15 days preceding the voting date, the election process in the constituency shall be discontinued and another election shall be conducted in accordance with the decision of the Board after the replacement of the deceased candidate.
- 4/ Without prejudice to the provision in sub article (3) above, where a political organization informs the Board in writing that it cannot replace the deceased candidate, the election shall continue with the remaining candidates in accordance with the timetable.
- 5/ Where the date of election is changed in accordance with sub article (3) above, the election shall be conducted by replacing the deceased candidate only while the voters and other candidates registered early remain unchanged.

፮ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፭ መሠረት ለሚካሄደው ምርጫ በሞተው እጩ የሚተካው ግለሰብ እራሱን ለማስተዋወቅ የምርጫ ቅስቀሳ ማድረግ ይችላል።

፶፮. በአንድ ምርጫ ክልል ስለመወዳደር

፩ ማንኛውም ሰው በአንድ የምርጫ ክልል ብቻ በእጩነት ይቀርባል።

፪ አንድ እጩ በእጩ ምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ከአንዱ የምርጫ ክልል ወደሌላው የምርጫ ክልል ተዛውሮ በህጉ መሰረት ለመወዳደር ይችላል። አፈፃፀሙ በቦርዱ ይወሰናል።

፶፯. የእጩዎች ልዩ መብት

፩ እጩዎች ከባድ ወንጀል ሲፈፀሙ እጅ ከፈንጅ ካልተያዙ በስተቀር ምርጫው እስከሚጠናቀቅ ድረስ አይያዙም።

፪ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፩ ከተጠቀሰው በተለየ ሁኔታ ዕጩዎች ህገወጥ ድርጊት የፈፀሙ እንደሆነ ህጋዊ እርምጃ የሚወሰድ ባቸው የምርጫው ውጤት በቦርዱ አማካይነት በይፋ ለህዝብ ከተገለፀ በኋላ ብቻ ይሆናል።

፫ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፪ የተደነገገው ቢኖርም አሸናፊው ሰው በምርጫ ወቅት በፈፀመው ወንጀል የሚጠየቀው በሚመለከተው ምክር ቤት የህግ ከለላው ሲነሳ ነው።

ምዕራፍ አራት
የምርጫ ዘመቻ

፶፰. የምርጫ ዘመቻ ስለማካሄድ

፩ አንድ እጩ ተወዳዳሪ በእጩነት ተመዝግቦ መታወቂያውን ካገኘበት ቀን አንስቶ ምርጫው ሁለት ቀን እስኪቀረው ድረስ ከአስተዳደሩም ሆነ ከማዘጋጃ ቤት ፈቃድ ሳይጠይቅ በዕሁፍ በማላወቅ ብቻ ህጋዊ ግዴታዎቹን በማክበር በራሱም ሆነ በደጋፊዎቹ አማካይነት የድጋፍ ስብሰባዎችን የመጥራት ወይም ሰላማዊ ሰልፍ የማድራጀት መብት አለው። እንዲሁም ለምርጫ ውድድሩ ይጠቅሙኛል ያላቸውን መረጃዎች ከቦርዱ የማግኘት መብት ይኖረዋል።

፪ እጩዎችና ደጋፊዎቻቸው ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ መሰረት የሚያካሂዱት የምርጫ ውድ ድር እንቅስቃሴ ድምፅ መስጠት ከመጀመሩ ከሁለት ቀናት በፊት መጠናቀቅ አለበት።

6/ A candidate that has replaced the deceased candidate for the election to be conducted in accordance with sub article (5) above may conduct campaigning to introduce himself.

56. Running in a Single Constituency

1/ Any person shall be nominated as a candidate in one constituency only.

2/ A candidate may be transferred from one constituency to another during the period of candidates' registration in accordance with the law. Particulars shall be determined by the Board.

57. Immunities of Candidates

1/ No candidate shall, during the course of election, be arrested except in the case of flagrant de licto for a serious offence.

2/ Where candidates allegedly commit an offence in situations other than those specified under Sub Article (1) of this Article, legal action be taken against them only after the electoral results are officially announced by the Board.

3/ Without prejudice to the provision in sub article (2) above, a winner shall be held liable for the alleged crime during the election if his immunity has been lifted of by a concerned council.

**Chapter Four
Election Campaigni**

58. Conduct of Election Campaigning

1/ Any candidate, after the date of issuance of candidature I.D. card and up till two days before the voting day, has the right, by respecting his legal duties, to call rallies and hold peaceful demonstrations by his own or through his supporters by notifying in writing the administration or municipality and without requesting for permission. He shall also have the right to request for information useful for election campaign.

2/ Campaigning activities carried out by candidates and their supporters in accordance with the Regulations issued by the Board shall wind-up two days before the voting day.

- ፫. የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ ህገመንግስቱና አግባብነት ያላቸውን ሌሎች ህጎች፣ የመራጮችን መብት፣ የሌሎች እጩዎችን የመወዳደር መብት በማክበር በሰላማዊና በዲሞክራሲያዊ መንገድ መካሄድ አለበት።
- ፬. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፩ የተጠቀሱት መብቶች በህግ ከተመለከቱት ድንጋጌዎች ውጭ ተፈፃሚ ሊደረጉ አይችሉም።
- ፭. ምርጫው ሰላማዊ እና ፍትሃዊ በሆነ መልኩ ማከናወን እንዲቻል ቦርዱ የምርጫ ቅስቀሳ የሰነምግባር ደንብ ያወጣል።

፶፱. ስለመገናኛ ብዙሃን አጠቃቀም

- ፩ በመንግስት ቁጥጥር ስር ያሉትን መገናኛ ብዙሃን ማለትም ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥንና ጋዜጦችን የእጩ ደጋፊ የሆኑት የፖለቲካ ድርጅቶችና የህብረተሰብ ክፍሎች ያለ አድልዎ ለመጠቀም መብት አላቸው።
- ፪ እጩዎች በመንግስት የመገናኛ ብዙሃን ነፃ የአየር ጊዜ አግኝተው የመጠቀም መብት አላቸው።
- ፫ የመንግስት መገናኛ ብዙሃን አጠቃቀም ስርዓት የማስታወቂያ ማኒስቴር ከቦርዱ ጋር በመሆን በሚያወጣው ድልድል መሰረት ይከናወናል። ድልድሉንም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅቶች እንዲያውቁት እና አስተያየት እንዲሰጡበት ይደረጋል።
- ፬ የመገናኛ ብዙሃንና የጋዜጠኞች የምርጫ አዘጋገብ ስነምግባር ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ መሰረት ይወሰናል።

፷. የመንግስት አካላት ግዴታ

በማንኛውም ደረጃ የሚገኙ የመንግስት አካላት ኃላፊዎች የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ እንዲሳካ ለማድረግ በየሃላፊነታቸው ስር የሚገኙትን የሬድዮ ጣቢያዎች፣ የሰብሰባ አዳራሾች፣ ጋዜጦችና የመሳሰሉትን ሰጪዎችና ደጋፊዎቻቸው ያለአድልዎ ለመጠቀም የሚያስችላቸው ሁኔታ የማመቻቸው ግዴታ አለባቸው።

፷፩. የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ የማይደረግባቸው ቦታዎች

- ፩ የሚከተሉት ቦታዎች የምርጫ ውድድር እንቅስቃሴ አይደረግባቸውም፡
 - ሀ/ ቤተክርስቲያኖች፣
 - ለ/ መስጊዶች፣
 - ሐ/ ወታደራዊ ካምፖች እና ፖሊስ ጣቢያዎች፣

- 3/ Campaigning activities shall be conducted peacefully and democratically by respecting the constitution and other relevant laws, the rights of voters and other candidates.
- 4/ The rights under sub article (1) of this Article may not be exercised in contravention of the law.
- 5/ The Board shall issue campaigning code of conduct to make the election process peaceful and fair.

59. The Mass Media

- 1/ Political organizations and sections of the community that are in support of a candidate shall be entitled to equal access to state-owned mass media including radio, TV and newspapers.
- 2/ Candidates shall be entitled to get access to free airtime on the state-owned media.
- 3/ The mode of utilization of state-owned media shall be in accordance with the directive to be issued by the Ministry of Information together with the Board. The allocation of free air time shall be notified to political organizations for their opinion.
- 4/ code of conduct of election reporting of mass media and journalists shall be determined by the Regulations to be issued by the Board.

60. Obligation of Government Organs

With a view to effectively carry out campaigning activities, government organs and officials at any level shall have the obligation to create conducive condition to provide, both for candidates and their supporters, equal access to such facilities as radio station, meeting halls and newspapers that are under their respective authority.

61. Places Forbidden for Campaigning Activities

- 1/ Campaigning activities shall not be carried out at the following places:
 - a) churches;
 - b) mosques;
 - c) military camps and police stations;

- መ/ የመማር ማስተማር ሂደት ተግባር እየተከናወነ በሚገኝበት ወቅት በትምህርት ቤቶች እና በትምህርት ቤቶች አካባቢ በ፩፻ ሜትር ዙሪያ ክልል፤
- ሠ/ ህዝብ የእለት ከእለት ግብይት የሚፈፀም ምባቸው እና በተወሰኑ ቀናት በገጠ ርም ሆነ በከተማ በይፋ ገበያ የሚካሄድ ሂደቶቹ በታዎች በ፩፻ ሜትር ዙሪያ ክልል፤
- ረ/ የመንግስት ወይም የህዝብ መደበኛ ስራ በመከናወን ላይ የሚገኙባቸው የመንግስትና የህዝብ ተቋማት፤
- ሰ. ህዝባዊ ስብሰባ እየተካሄደ ባለባቸው በታዎች እና አካባቢዎች።
- ፪/ ዝርዝር አፈፃፀሙ ቦርዱ በሚያወጣው ደንብ ይወሰናል።

**ምዕራፍ አምስት
ስለድምፅ አሰጣጥ**

፳፪. ስለምርጫ ጣቢያ ስራ መጀመር

- ፩/ የድምፅ መስጠት ሂደት በሁሉም ምርጫ ጣቢያዎች ቦርዱ በሚወስነው ቀን አንድ ላይ ይጀመራል።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው ቢኖርም አስገዳጅ ሁኔታዎች ሲያጋጥሙ የሚመለከቱ ታቸው ምርጫ ጣቢያዎች ስራቸውን በተለየ ቀን እንዲጀምሩ ቦርዱ ሊወስን ይችላል።
- ፫/ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የድምፅ አሰጣጡ ስራ፡-
 - ሀ/ የፖለቲካ ድርጅት እና የግል እጩ ወኪሎች፣ የህዝብ ታዛቢዎች፣ የምርጫ አስፈፃሚዎች እና ስነስርዓት አስተባባሪዎች በተገኙበት፣ እና
 - ለ/ የምርጫ ጣቢያ ኃላፊው የድምፅ መስጫ ሳጥን ባይ መሆኑን ከላይ በ«ሀ» ለተገለፁት አካላት በማሳየት የምርጫ ሳጥኑ በተዘጋጀው ማሸጊያ ታሽጎ በታዛቢዎች ፊት ለፊት በቅርብ እይታ በግልፅ ስፍራ ከተቀመጠ ወይም ከተሰቀለ በኋላ ስለአጀማመሩ ቃለገባኤ ተይዞ ቦርዱ ለዚህ ተግባር ባዘጋጀው ቅፅ ላይ ከተሞላ በኋላ፤ ይጀመራል።

፳፫. የምርጫ ጣቢያዎች ደህንነት

- ፩/ የምርጫ ጣቢያዎች የድምፅ መስጫ ዕለት ከመድረሱ በፊት ደህንነታቸውና ጥበቃቸው አስተማማኝ በሆነ ሁኔታ መዘጋጀት አለባቸው።

- d) within 500 meter radius of educational institutions during the conduct of classes;
 - e) within 500 meter radius of official market places in rural and urban areas where marketing takes place daily or during some fixed days
 - f) governmental and public institutions during working hours;
 - g) places and areas where public meetings are being conducted.
- 2/ Particulars shall be determined by the regulation to be issued by the Board.

**Chapter Five
Voting**

62. Beginning of Operation of Polling Stations

- 1/ Polling stations shall be operational simultaneously on a date to be fixed by the Board.
- 2/ Without prejudice to the provision of sub article (1) above, in case of compelling circumstances, the Board may fix different date for the beginning of operation by polling stations concerned.
- 3/ In accordance with the directive to be issued by the Board, voting shall begin:
 - a) in the presence of representatives of political parties and private candidates, electoral officers and election wardens;
 - b) after the Chief electoral officer of the polling station shows to the bodies stated in (a) of this sub article that the ballot box is empty, sealed and put in an open place and within close distance to observers and after minutes are recorded and filled in a form specifically designed for this purpose.

63. Security of Polling Stations

- 1/ Polling stations shall, prior to polling day, be organized in a manner that they are sufficiently secured and protected.

፪/ ለምርጫ ማስፈፀም ስራ ከተሰማሩት በስተቀር መራጮች ያልሆኑና ድምፅ የሰጡ ሰዎች በምርጫ ጣቢያው ክልል ውስጥ መገኘት የለባቸውም።

፫/ ማንኛውም ሰው ከምርጫ ጣቢያው በጅቶ ሜትር (አምስት መቶ ሜትር) ዙርያ ክልል ውስጥ በስካር፣ መሳሪያ በመያዝ ወይም በሌላ በማናቸውም ፀጥታን በሚያደፈርስ አኳኝን መገኘት የለበትም። በዚህ ሁኔታ ከተገኘም የምርጫ ጣቢያ ኃላፊው አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድ ሊያደርግ ይችላል።

፬/ የምርጫ ጣቢያዎችን ደህንነት የማስከበር ኃላፊነት የምርጫ ጽህፈት ቤቶች ኃላፊዎች ይሆናል። የምርጫ ዕህፈት ቤቶች ኃላፊዎች ወይም የምርጫ ጣቢያ የህዝብ ታዛቢ አካላት የጣቢያውን ደህንነት ለማስከበር የፖሊስ ኃይል እንደሚያስፈልገው ካሙኑ እንዲመደብላቸው የሚመለከተውን አካል መጠየቅ ይችላሉ። ሆኖም የህዝብ ታዛቢዎች ጥያቄያቸውን የሚያቀርቡት በምርጫ ጽህፈት ቤቶች ኃላፊዎች አማካይነት ይሆናል።

፭/ የምርጫው ጣቢያ ኃላፊ በምርጫ ጣቢያው ውስጥ መግባት የሌለበትን ሰው ወይም የምርጫውን እንቅስቃሴ ለማወክ የሞከረን ማንኛውም ሰው ከምርጫ ጣቢያው እንዲወጣ ሊያዝ ይችላል። ይህን ትዕዛዝ ያላከበረ ሰው ካለ የፖሊስ ህይወት ጠርቶ ከምርጫ ጣቢያው እንዲወጣ ያደርጋል። ፖሊሱም ይህን ተግባሩን እንደፈፀመ ከምርጫ ጣቢያው በመውጣት ወደተመደበበት ቦታ ይሄዳል።

፮/ ማንኛውም ህገወጥ ሰነድ ይዞ በምርጫ ጣቢያ ስለመገኘቱ አሳማኝ ጥቆማ የቀረበበትን ሰው የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ የሁሉም የፖለቲካ ድርጅቶች እና የግል እጩ ወኪሎች እንዲሁም የህዝብ ታዛቢዎች በተገኙበት ተጠርጣሪውን ሊፈትሽ ይችላል። ተጨባጭ ሆኖ ከተገኘም አስፈላጊው ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል።

፳፬. የድምፅ መስጫ ሰአት

፩/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር የድምፅ መስጫ ሰዓት ከጠዋቱ ፲፪ ሰዓት እስከ ምሽቱ ፲፪ ሰአት ድረስ ይሆናል።

፪/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ የድምፅ መስጫ ሰዓት የወሰነ እንደሆነ በልዩ ሁኔታ የተወሰነውን የድምፅ መስጫ ሰአት ህዝቡ በይፋ እንዲያውቀው ያደርጋል።

2/ Persons who are not electors and electors who have already voted, other than those engaged in conducting electoral activities, shall keep out of the vicinity of the polling station.

3/ No person may be present within a radius of five hundred meters of the polling station while drunk, carrying a weapon or in any other situation disturbing peace. Where a person is present in such a situation, the chief electoral officer may authorize necessary measure against the person.

4/ The responsibility of ensuring the security of polling stations rests on the chief electoral officers. Where the chief electoral officers or public observers of the polling station believe that a police force is needed to defend the security of the polling station, they may make a request to the concerned body. However, public observers shall present their request through the chief electoral officers.

5/ The chief electoral officer may order the expulsion of a person who should not be present in the polling station or has attempted to disturb the electoral process. Where the person disobeyed the order, the chief electoral officer may call upon a policeman to take the person out of the polling station. The policeman shall leave the polling station and return to his assigned place as soon as he executes the order.

6/ The chief electoral officer, acting upon credible tip off, may search a person who allegedly possesses unlawful documents in a polling station in the presence of all representatives of political organizations and private candidates. The chief electoral officer may order taking necessary legal action against the person if the information turns out to be true.

64. Voting hours

1/ Unless the Board decides otherwise, voting hours shall run from 6:00 a.m. to 6:00 p.m.

2/ Where the Board decides otherwise under special circumstances, it shall officially announce this to the public.

፫/ የድምፅ መስጫ ሰአት ሲያበቃ የምርጫ ጣቢያው ይዘጋል። ሆኖም በምርጫ ጣቢያው ቅጥር ግቢ ውስጥ ገብተው ድምፅ ለመስጠት በመጠባበቅ ላይ ያሉ መራጮች ድምፅ መስጠት አለባቸው።

፬/ ከላይ በንኡስ አንቀፅ ፩ የተጠቀሰው ቢኖርም ቦርዱ የምርጫውን ነፃና ፍትሃዊነት ይበልጥ ያሰፍናል ብሎ ካመነ የድምፅ መስጫ ሰአትን ሊያራዝም ይችላል።

፭/ የምርጫ ጣቢያዎች ለምርጫ ከመከፈታቸው ሆነ ድምፅ አሰጣጡ አልቆ ከተዘገቡ በኋላ ከምርጫ አስፈፃሚዎች፣ ከህዝብ ታዛቢዎች፣ ከእጩ ተወካዮች እና ከተፈቀደላቸው የምርጫ ታዛቢዎች በስተቀር ማንኛውም ሰው ወደ ምርጫ ጣቢያው መግባት አይችልም።

፳፮. ድምፅ ስለመስጠት

፩/ ማንኛውም መራጭ በአካል በመገኘት በሙሉ ነፃነት ድምፅ ይሰጣል።

፪/ እያንዳንዱ መራጭ ድምፅ የሚሰጠው አንድ ጊዜ ብቻ ይሆናል።

፫/ ማንኛውም መራጭ ድምፅ ለመስጠት የሚችለው በመራጭነት በተመዘገበበት የምርጫ ጣቢያ ብቻ ሆኖ፡-

ሀ/ የመራጮች መታወቂያ ካርድ ሲኖረው፣

ለ/ በመራጮች መዝገብ ላይ ስሙ ሰፍሮ ሲገኝ፣

ሐ/ ድምፅ ያልሰጠ መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ ነው።

፬/ ቦርዱ በተለየ ሁኔታ ካልወሰነ በስተቀር ሁሉም መራጮች በተመሳሳይ የጊዜ ገደብ ውስጥ ድምፃቸውን ይሰጣሉ።

፳፯. ድምፅ የመስጠት ሂደት

፩/ እያንዳንዱ መራጭ የመራጮች ምዝገባ መታወቂያ ካርዱን ለምርጫ ጣቢያው የምርጫ አስፈፃሚዎች ካስረከቡ በኋላ የምርጫ አስፈፃሚዎቹ የመራጩን ማንነት ባቀረበው ማስረጃ ይለያሉ።

፪/ የመራጩ ማንነት ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት ከተለየና ቀደም ሲል ያልመረጠ መሆኑ ከተረጋገጠ በኋላ በመራጮች መዝገብ ውስጥ ለፊርማ በተዘጋጀው አምድ ላይ እንዲፈርም ይደረጋል።

3/ Where the final voting hour is completed, the polling station shall be closed; however, electors in the process of voting and within the premises of the polling station shall be allowed to vote.

4/ Without prejudice to the provision of sub article (1) of this Article, where the Board is convinced that it helps to the conduct of free and fair elections, it may extend the voting hours.

5/ No person, except electoral officers, public observers, representatives of candidates and authorized election observers, may be allowed to enter polling stations before the opening and after the closing of polling stations.

65. Casting Vote

1/ Any elector may cast his vote freely where he appears in person.

2/ Each elector shall cast his vote only once.

3/ Any elector shall cast his vote at a polling station where he has been registered and where:

a) he carries his elector's card;

b) his name is listed in the electoral roll;

c) it has been ascertained that he has not voted yet.

4/ Unless the Board determines otherwise, all electors shall cast their votes in a similar time frame.

66. The Voting Process

1/ The elector shall hand his elector's card to the electoral officers of the polling station, whereupon they shall proceed to verify his identity by examining the card.

2/ After verification of his identity and that he has not voted in accordance with sub article (1) above, the elector shall be made to sign in the column of the electoral roll designated for the purpose.

፫/ መራጩ በመዝገብ ላይ ከፈረመ በኋላ አውራጣቱን፣ አውራጣት ከሌለው ማንኛውንም ሌላ ጣት በተዘጋጀው የማይለቅ ቀለም እንዲቀባ ከተደረገ በኋላ የድምፅ መስጫ ወረቀት ተሰጥቶት ወደ ሚስጢር ድምፅ መስጫው ክፍል ይገባል። ጣቶች የሌለው ከሆነ የምርጫ አስፈፃሚዎች አለመምረጡን ካረጋገጡ በኋላ እንዲመርጥ ይደረጋል።

፬/ መራጩ ወደ ሚስጢር ድምፅ መስጫው ክፍል ገብቶ የሚመርጠው እጩ መለያ ምልክት በሚገኝበት ባለአራት ማዕዘን ቦታ ላይ የ'X' ምልክት ካደረገበት ወይም በጣት አሸራው ከፈረመበት በኋላ የድምፅ መስጫ ወረቀቱን አጥፎ በታዛቢዎች ፊት ለፊት በቅርብ እይታ በግልፅ ስፍራ በተቀመጠው የድምፅ መስጫ ሳጥን ወይም ኮሮጅ ውስጥ ይከታል።

፭/ የማያነቡና የማይፅፉ መራጮች ከጣቶቻቸው አንዱን ለዚህ በተዘጋጀው ቀለም ከነከፉ በኋላ ከሚመርጡት ዕጩ መለያ ምልክት ትይዩ በሚገኘው ባለ አራት ማዕዘን ክፍት ቦታ ላይ የጣት አሸራቸው እንዲያርፍ በማድረግ ድምፅ ይሰጣሉ።

፮/ መራጩ የተሰጠውን የድምፅ መስጫ ወረቀት ባግባቡ ሳይጠቀምበት የቀረ ወይም የተበላሸ በት እንደሆነ ይህንኑ መልሶ በምትኩ ሌላ በመቀበል ድምፅ ለመስጠት ይችላል።

፯/ የምርጫ ጣቢያ ኃላፊ ከላይ በንኡስ አንቀፅ ፮ መሰረት ተመላሽ የተደረገውን የድምፅ መስጫ ወረቀት የተለየ ምልክት ወይም የተበላሸ የሚል በጀርባው ላይ አድርጎበት ለዚህ በተዘጋጀው ሳጥን ውስጥ ይከተዋል።

፳፯ ድጋፍ የሚፈልጉ መራጮችን በተመለከተ

፩/ በምርጫ ድምፅ አሰጣጥ ምልክት ለማድረግና የድምፅ መስጫ ወረቀቱን ወደ ድምፅ መስጫው ሳጥን ወይም ኮሮጅ ለመክተት እርዳታ የሚያስፈልገው ማንኛውም መራጭ የሚረዳውን ሰው እራሱ የመወሰን መብት አለው።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው እንደ ተጠበቀ ሆኖ በድጋፍ ፈላጊው የተመረጠው ሰው ዕድሜ ፲፰ አመት እና ከዚያ በላይ ሆኖ እጩ ወይም የእጩ ተወካይ መሆን የለበትም።

፳፰ ድምፅ የመስጠት ሂደት የማይቋረጥ ስለመሆኑ

፩/ ድምፅ የመስጠት ሂደት ሊቋረጥ ወይም ሊቆም አይችልም።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፡-

3/ After the elector signed on the electoral roll, his thumb, if he doesn't have a thumb, his any other finger, shall be marked with indelible ink after which he shall be handed with a ballot paper and directed to the voting booth. If he doesn't have fingers, the electional officers shall allow him to vote after ascertaining that he has not voted.

4/ In the booth, the elector shall put on the ballot paper an "X" or a thumb mark in the square corresponding to the symbol of the candidate for whom he wants to vote, after which he shall fold the ballot paper and insert it in the ballot box placed in front of and in close sight to observers.

5/ Illiterate electors shall vote by pressing one of their fingers in the square corresponding to the symbol of the candidate for whom they want to vote after dipping it in the ink made available for this purpose.

6/ Where the elector fails to properly make use of the ballot paper, he may return it and cast his vote upon receipt of another.

7/ The electoral officer shall put a special mark or 'invalid' at the back of the ballot paper returned in accordance with sub article (6) above and dispose it into the box provided for this purpose.

67. Electors Who Need Assistance

1/ Any elector who needs assistance to put a mark on his ballot paper and insert it into the ballot box has the right to decide his assistant.

2/ Without prejudice to the provision in sub article (1) above, the assistant shall be 18 years old and above, and shall not be a candidate or representative of a candidate.

68. Non Interruption of the Voting Process

1/ Voting operations shall not be interrupted or stopped.

2/ Without prejudice to the provision in sub article (1) above:

ሀ. የድምፅ አሰጣጡ ሂደት በተለያዩ ምክንያት ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ከተቋረጠና ሁኔታው መስተካከሉ በምርጫ አስፈጻሚዎች ከታመነበት በቃለ ጉባኤ ተይዞ ወዲያውኑ የድምፅ አሰጣጡ ሂደት ሊቀጥል ይችላል።

ለ. የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱ የተቋረጠበት ሁኔታ ከአቅም በላይ ሆኖ ሊስተካከል ካልቻለ ሁኔታው በቃለ ጉባኤ ተይዞ የድምፅ አሰጣጥ ሂደቱ ባለበት ቆሞ ወዲያውኑ አጠቃላይ ሁኔታው ለበላይ ምርጫ ጽህፈት ቤት ሪፖርት ይደረጋል።

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፪(ለ) መሰረት የተቋረጠ የድምፅ አሰጣጥ ቦርዱ በሚወስነው መሰረት በሌላ ጊዜ ይካሄዳል።

፳፱ ድምፅ መስጠትን ስለመቃወም

፩ ማንኛውም መራጭ የድምፅ መስጫ ወረቀት ከመስጠቱ በፊት የእጩ ተወካይ ድምፅ በመስጠት ሂደት ላይ ያለው ሰው የመራጭነት መብት የሌለው ወይም በምርጫ ጣቢያው በመራጭነት ያልተመዘገበ ነው በማለት ሊቃወም ይችላል።

፪ አንድ መራጭ የድምፅ መስጫ ወረቀት ቢከለከል እራሱ ወይም ከእጩ ተወካዮች አንዱ ተቃውሞ ሊያቀርብ ይችላል።

፫ የእጩ ተወካይ ወይም መራጩ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ እና ፪ ከተደነገጉት መቃወሚያ ነጥቦች ውጭ በሆነ በማንኛውም የምርጫ አስፈጻሚ የእጩ ተወካይ ወይም በሌላ በምርጫ ጣቢያው ውስጥ በተገኘ ሰው አግባብ ያልሆነ ድርጊት ተቃውሞ ሊያቀርብ ይችላል።

፬ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ የቀረበውን አቤቱታ ከተመለከተ በኋላ አቤቱታ ላቀረበው ሰው ወይም አካል ውሳኔውን ያሳውቃል።

፭ የምርጫ ጣቢያው ኃላፊ በዚህ አንቀፅ መሰረት የቀረቡ ቅሬታዎችንና ለቅሬታዎቹ የተሰጡ መልሶችን የዕውቅ ሰነድ በመረጃነት ይይዛል።

፳፻ ጊዜያዊ ድምፅ ስለመስጠት

፩ ከላይ በአንቀፅ ፳፱ መሰረት ድምፅ እንዳይሰጥ ተቃውሞ የቀረበበት ሰው ጊዜያዊ ድምፅ መስጠቱ አስፈላጊ ነው ብሎ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ካመነ መራጩ ለዚህ በተዘጋጀው ፖስታ ጊዜያዊ ድምፅ እንዲሰጥ ይደረጋል።

a) where the voting operation was interrupted for a while due to several reasons, but believed by the electoral officers that the situation has been restored to normalcy, the voting process may resume after this has been recorded in minutes.

b) where the reason for the interruption of the voting process has been beyond control and cannot be normalized, the voting shall be discontinued and this, after being recorded in minutes, shall be reported to a higher electoral office.

3/ A voting process discontinued in accordance with Sub Article 2(b) shall be conducted at some other date to be fixed by the Board.

69. Complaints on Voting

1/ A representative of a candidate may, before the issuance of ballot papers to any elector, complain that a person who is in the process of voting is not an eligible voter or has not been registered as an elector.

2/ Where an elector is denied of a ballot paper, the elector himself or one of the representatives of a candidate may submit a complaint.

3/ A representative of a candidate or an elector may, other than the points for a complaint given in sub article (1) and (2), submit a complaint on any improper action by the electoral officer, representative of a candidate or any other person present in the polling station.

4/ The Polling Station Grievance Hearing Committee shall, after looking into the complaint submitted, notify its decision to the complainant.

5/ The chief electoral officer of the polling station shall keep a record of the complaints submitted in accordance with this Article and the decision given to the complaints.

70. Temporary Voting

1/ Any person against whom a complaint has been lodged during voting in accordance with Article 69 above, shall be made to cast temporary vote in an envelop prepared for this purpose provided that the Grievance Hearing Committee of the polling station believes it is necessary.

፪ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ መሰረት የተሰጠ ጊዜያዊ ድምፅ በአንቀጽ ፺፮ መሰረት ውሳኔ እንዳገኘ በቆጠራ የሚካተት ወይም ውድቅ የሚደረግ ይሆናል።

፫፩ ስለ ድምፅ መስጫ ወረቀት

፩ በርዱ ለየንዳንዱ የምርጫ አይነት መራጨ በግልፅ ሊረዳው የሚችል እስከተቻለ ድረስ ለማጭበርበር የማይመች የድምፅ መስጫ ወረቀት ያዘጋጃል።

፪ በርዱ የእጩዎች ፎቶግራፍ፣ የእጩ መለያ ምልክት፣ የእጩዎች ሙሉ ስምና የፖለቲካ ድርጅታቸው መጠሪያ የታተመበት የድምፅ መስጫ ወረቀት ሊያዘጋጅ ይችላል።

፫ በርዱ በየምርጫ ጣቢያው በተመዘገበው መራጭ ቁጥር ልክ እና ለመጠባበቂያ የሚሆን የተወሰነ ቁጥር ያለው የድምፅ መስጫ ወረቀት ይልካል።

፬ በርዱ እና በየደረጃው ያሉ የምርጫ አስፈጻሚዎች ለድምፅ መስጫ ወረቀቶች ከፍተኛ ጥንቃቄና ጥበቃ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

፭ ማንኛውም የምርጫ ሰነድ ከአንዱ ሰው ወደሌላው ሰው በሚተላለፍበት ጊዜ ህጋዊ የርክክብ ስርዓትን ተከትሎ መፈፀም አለበት።

**ምዕራፍ ስድስት
የድምፅ ቆጠራና ውጤት አገላለፅ**

፫፪ የቆጠራ ቦታ

፩/ የማንኛውም ምርጫ ድምፅ ቆጠራ የሚካሄደው ድምፅ በተሰጠበት ምርጫ ጣቢያ ነው።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተደነገገው ቢኖርም አስገዳጅ በሆነ ምክንያት የምርጫ ጣቢያው የምርጫ አስፈጻሚ ለምርጫ ክልሉ ጥያቄ አቅርቦ ሲፈቀድ ወይም የምርጫ ክልሉ የምርጫ አስፈጻሚ ሲወሰን ቆጠራው በምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት ይካሄዳል።

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ መሠረት በምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት የሚካሄደው ቆጠራ የምርጫ ጣቢያው የእጩ ወኪሎችና የህዝብ ታዛቢዎች በተገኙበት ይሆናል።

፬/ ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም በርዱ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

2/ A vote cast in accordance with sub article (1) above may be included or rejected upon decision in accordance with Article 95.

71. The Ballot Paper

1/ The Board shall prepare for any type of election a ballot paper that can be easily used by the voters and one that is not exposed to any fraudulent act.

2/ The Board may prepare a ballot paper that contains candidates' photographs, candidature symbols, full names of candidates and names of their political organizations.

3/ The Board dispatches ballot papers corresponding to the number of electors registered in each polling station along with a few extra ballot papers for contingency.

4/ The Board and electoral officers at every level shall take great care and protection to ballot papers.

5/ Any transfer of election documents from one person to another shall follow the legal transfer procedures.

Chapter Six

Vote Counting and Announcement of Results

72. Vote Counting

1/ Vote counting for any election shall be carried out at the polling station where the voting took place.

2/ Notwithstanding Not to the provision of Sub Article (1) above, where due to compelling circumstances, the polling station electoral officer requests to the constituency and is accepted or where the constituency electoral officer decides, the vote counting may be carried out at the constituency election office.

3/ The vote counting conducted in accordance with Sub Article (2) above shall be carried out in the presence of representatives of candidates of the polling station and public observers.

4/ The Board may issue a directive for the implementation of this Article.

፭፫ የድምፅ ቆጠራ አጀማመርና ሂደት

፩/ ድምፅ አሰጣጡ እንደተጠናቀቀ የምርጫ ጣቢያው ሀላፊ ቆጠራ ለመጀመር የእጩ ወኪሎች እና የህዝብ ታዛቢዎች እንዲገኙ በማድረግ፡-

ሀ/ በዕለቱ ድምፅ የሰጡ መራጮችን ብዛት ይመዘግባል፤

ለ/ የተበላሹና ስራ ላይ ያልዋሉ የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ብዛት ይመዘግባል፤

፪/ ድምፅ ቆጠራ ከመጀመሩ በፊት የድምፅ መስጫው ሳጥን እሽግ ያልተከፈተ እና ድምፅ መስጠት ከመጀመሩ በፊት በታሸገበት ሁኔታ መቆየቱን፣ ሳጥኑም ያልተቀደደና ብልሽት ያልደረሰበት መሆኑን ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የተጠቀሱት አካላት ካረጋገጡ እና ቃለገብኤ ከተያዘ በኋላ እሽጉን በመክፈት ድምፅ የተሰጠባቸው ወረቀቶች በሙሉ ይወጣሉ፡፡ ሳጥኑም ባዶ መሆኑ ይረጋገጣል፡፡

፫/ ለአያንዳንዱ ዕጩ ድምፅ የተሰጠባቸው ወረቀቶች ተለይተው ይቆጠራሉ፡፡

፬/ ምርጫው የተካሄደው ለተለያዩ ምክር ቤቶች ከሆነ በመጀመሪያ ለየምክር ቤቱ የተሰጡት የድምፅ መስጫ ወረቀቶች ከተለዩ በኋላ በንዑስ አንቀጽ ፫ መሰረት የአንዱ ምክር ቤት ተቆጥሮ እንዳለቀ የሌላው በመቀጠል ይቆጠራል፡፡

፭/ የድምፅ ቆጠራ ሂደት በቦርዱ ውሳኔ ካልሆነ በስተቀር ሊቋረጥ ወይም ሊቆም አይችልም፡፡

፭፬ ስለ ዋጋ አልባ የድምፅ መስጫ ወረቀቶች

፩/ ድምፅ የተሰጠባቸው ወረቀቶች ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ዋጋ አልባ ሊሆኑ ይችላሉ፡-

ሀ/ የመራጩ ማንነት በስም የተገለፀበት ከሆነ፤

ለ/ ከተመራጮች ቁጥር በላይ ምልክት የተደረገበት ከሆነ፤

ሐ/ ምንም ምልክት ያልተደረገበት ከሆነ፤

መ. መራጩ ማንን እንደመረጠ መለየት የሚያስቸግር ከሆነ፤

ሠ/ ህጋዊ የድምፅ መስጫ ወረቀት ያልሆነ ወይም በምርጫ ጣቢያው ያልተሰራጩ የድምፅ መስጫ ወረቀት ከሆነ፤

73. Beginning and Process of Vote Counting

1/ Soon after the closure of polls the chief electoral officer of the polling stations shall, in the presence of candidates' representatives and public observers:

a) record the number of electors who have voted; and

b) count and record the number of ballot papers invalid and not used properly.

2/ After the bodies indicated in sub article (1) above ascertain that the ballot box has not been opened, remains sealed and not corrupted in any way, this shall be recorded in minutes and the ballot box shall be opened; and all the votes taken out. It shall be ascertained that the box is empty.

3/ Votes given to each candidate should be arranged and counted separately.

4/ Where the election is to different councils, votes given to each council shall be arranged first, after which votes for each council shall be counted separately in accordance with Sub-Article (3) above.

5/ Unless decided by the Board otherwise, the vote counting process shall not be interrupted or stopped.

74. Invalid Votes

1/ A ballot paper shall be deemed invalid for one of the following reasons:

a. where the name or identity of the elector has been disclosed;

b. where the elector has voted for more candidates than the determined number;

c. where the elector has not voted for anyone;

d. where it is difficult to determine the intention of the voter;

e. where, it is illegal or not issued by the polling station.

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት ዋጋ አልባ የተደረጉ ወረቀቶች በጀርባቸው «ውድቅ» የሚል ዕሁፍ ተዕይባቸው ለብቻቸው ተቆጥረው ይታሸጋሉ።

፸፭ ስለ ድምፅ ቆጠራ መጠናቀቅ

በምርጫ ጣቢያ የሚካሄደው የድምጽ ቆጠራ እንደተጠናቀቀ፡-

፩/ በወቅቱ በቦታው የተገኙ የምርጫ አስፈፃሚዎች የህዝብ ታዛቢዎች እና የእጩ ወኪሎች አጠቃላይ የድምፅ አሰጣጥ እና የቆጠራው ሂደት እንዲሁም ውጤቱ ትክክል ስለመሆኑ ለዚህ በሚዘጋጀው ቃለገብ እና የምርጫ ጣቢያ ውጤት መተማመኛ ቅፅ ላይ ይፈራረማሉ። ሆኖም በሂደቱና በውጤቱ ቅሬታ ያለው የእጩ ወኪል ቅሬታውን ሊያስመዘ ግብ ይችላል።

፪/ የተቆጠረው የድምፅ መስጫ ወረቀት ታሸጎ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፲፩/ መሰረት የተፈረመው የምርጫ ጣቢያ ውጤት መተማመኛ ቅፅ፣ ቃለገብ እና የምርጫ ውጤት ማሳወቂያ ቅፅ ለምርጫ ክልሉ ይላካል።

፫/ የድምፅ ቆጠራ ውጤት መተማመኛውን ለፈረመው የእጩ ወኪል አንድ ቅጂ ወዲያውኑ ይሰጣል።

፸፮ የቆጠራ ውጤት አገላለፅ

፩/ በምርጫ ጣቢያ የተደረገ የቆጠራ ውጤት ቆጠራው በተጠናቀቀ በአንድ ሰዓት ውስጥ በምርጫ ጣቢያው በማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ ወጥቶ ለህዝብ በይፋ ይገለጻል።

፪/ የምርጫ ክልል የምርጫ ጽህፈት ቤቶች የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት ምርጫ ውጤት ከየምርጫ ጣቢያው እንደረረሳቸው ተወዳዳሪዎች ወይም ወኪሎቻቸው በተገኙበት አዳምረው የተገኘውን ውጤት ለህዝብ ይፋ ያደርጋሉ።

፫/ እጩ ተወዳዳሪዎች እኩል ድምፅ በማግኘት ታቸው ምክንያት አሸናፊውን ለመለየት አስቸጋሪ የሆነ እንደሆነ እኩል ድምፅ ያገኙት ተወዳዳሪዎች ብቻ ተለይተው ቦርዱ በሚወሰነው ጊዜ ድጋሚ ምርጫ እንዲካሄድ ይደረጋል።

፬/ የምርጫ ክልል የምርጫ ኃላፊዎች ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ መሰረት ይፋ ያደረጉትን ውጤት፡-

2/ Ballot papers invalidated in accordance with sub-article (1) above shall be counted separately and sealed after they are marked "INVALID" at their back.

75. Conclusion of Vote Counting

Upon conclusion of vote counting at a polling station

1/ electoral officers, public observers and representatives of candidates present shall ascertain that the voting and counting process and the results thereof are valid by signing on the minutes recorded and on the form designated for the purpose. However, any representative of a candidate who has complaints on the process and results may register his complaints on the form.

2/ The votes counted shall be sealed and the results confirmation form, minutes and the form for announcing election results signed in accordance with sub-article (1) above shall be sent to the constituency.

3/ A copy of the form confirming the election results shall be issued immediately to the representative of a candidate that has signed on the form.

76. Announcement of Results

1/ Results of the vote counting conducted at a polling station shall be posted on a notice board of the polling station in an hour after the conclusion of counting.

2/ Upon receiving the results of the elections to the House of peoples Representatives and regional councils from each polling station, constituency electoral offices shall, in the presence of candidates or their representatives, add up and announce the results to the public.

3/ Where two candidates receive equal votes and the constituency electoral office is unable to determine the winner, reelection shall be conducted only between the candidates who have received equal votes at a later date to be fixed by the Board.

4/ After announcing the results in accordance with sub article (2) above, Constituency Electoral Officers shall

ሀ/ ለተወዳዳሪዎች ወይም ወኪሎቻቸው የውጤት መተማመኛ ይሰጣሉ፤

ለ/ በውጤት ማሳወቂያ ቅፅ ሞልተው አንድ ቅጂ ለቦርዱ ጽህፈት ቤት እና በየደረጃው ለሚገኙ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤቶች ይልካሉ።

፭/ ቦርዱ በአጠቃላይ የምርጫ ውጤት ከየምርጫ ክልሉ ተጠናቆ እስኪደርሰው ድረስ ከየምርጫ ክልሉ የመጣለትን የህዝብ ተወካዮችና የክልል ምክር ቤቶች አባላት የምርጫ ውጤት በጊዜያዊነት በቦርዱ ጽህፈት ቤት ይፋ ሊያደርግ ይችላል።

፮/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፪ የተጠቀሰው አሰራር ለአካባቢ ምርጫ ውጤትም እንዲሁኔታው ተግባራዊ ይሆናል።

፩፯ ይፋዊ መግለጫ

የምርጫው ሂደት ከተጠናቀቀና አስፈላጊ መረጃዎች ከተሰበሰቡ በኋላ ቦርዱ ይፋ ባወጣው የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱትን ነጥቦች የያዘ ይፋዊ መግለጫ ያወጣል።

፩/ የተመዘገቡ መራጮች ቁጥር፤

፪/ ድምፅ የሰጡ መራጮች ቁጥር፤

፫/ ድምፅ የሰጡና ያልሰጡ ተመዝጋቢ መራጮች መጠን በመቶኛ፤

፬/ የተመረጡ እጩዎች የስም ዝርዝርና የተመረጡበት የምርጫ ክልል፤

፭/ የአሸናፊ ፖለቲካ ድርጅቶች ስምና ለየምክርቤቱ ያሸነፉትን መቀመጫ ባዛት፤

፮/ ጥቅም ላይ የዋለ፣ ያልዋለ፣ ከጥቅም ውጭ የሆነ የድምፅ መስጫ ወረቀት እያንዳንዱ እጩ በየምርጫ ባቢያው ያገኘው የድምፅ ውጤት እና ሌሎች ዝርዝር መረጃዎች ከየምርጫ ክልሉ እንደደረሰው እና አጠናቅሮ እንደጨረሰ ይፋ ያደርጋል።

**ምዕራፍ ሰባት
ስለምርጫ ታዛቢዎች፣ የዕጩ ወኪሎች፣ ጋዜጠኞችና የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ**

፩፰ ስለምርጫ ታዛቢዎች

፩/ የምርጫውን ሂደት ለመታዘብ የሚፈልጉ የአገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢዎች ከቦርዱ በሚሰጥ ፈቃድ ምርጫውን ለመታዘብ ይችላሉ።

a) issue a copy of result confirmation form to candidates or their representatives

b) fill in the result in the form provided for the purpose and send a copy to the Secretariat of the Board and to electoral branch offices at every level.

5/ The Board, until it receives all results from each constituency, may announce provisional results for the House of Peoples' Representatives and regional councils at its Secretariat.

6/ The practice stated in Sub Article (5) above may be applied to local elections as appropriate.

77. Official Declaration

Upon the conclusion of election and collection of the necessary information, the Board shall, in accordance with the timetable it fixed, issue an official declaration containing the following particulars:

1/ The number of registered electors;

2/ The number of electors having cast their vote;

3/ The percentage of registered electors having and not having cast their vote;

4/ The list of elected candidates and their respective constituency;

5/ The list of winner political organizations and the number of seats they won for each council;

6/ The number of used, blank and invalid ballot papers and the total votes each candidate has received in each polling station and other particular information shall be announced upon the receipt by the Board of same form each constituency.

Chapter Seven

Election Observers, Representatives of Candidates, Agents of the Media and Voter Education

78. Election Observers

1/ Interested domestic election observers may observe the election process upon the issuance of license from the Board.

፪/ አገሪቱ የተቀበለቻቸው ስምምነቶች እንደተጠበቁ ሆነው መንግስት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የውጭ የምርጫ ታዛቢዎችን ሊጋብዝ ይችላል።

፸፱ ስለፈቃድ አሰጣጥ

፩/ ቦርዱ የምርጫ የታዛቢነት ፈቃድ ጥያቄ ሲቀርብለት ጥያቄውን ያቀረበው ድርጅት፤

ሀ/ በህጋዊ መንገድ ፈቃድ አውጥቶ የሚንቀሳቀስ የአገር በቀል ድርጅት መሆኑን፤

ለ/ ከማንኛውም የፖለቲካ ወገንተኝነት የፀዳ መሆኑን፤

ሐ/ ለምርጫ ፍትሃዊነት ነፃነትና ስለማዋነት ምቹ ሁኔታ የሚፈጥር ዝግጅት ማድረጉን፤

መ/ ድርጅቱ የሚያስማራቸው ግለሰቦች ምርጫውን በገለልተኝነት ለመታዘብ ችሎታ ያላቸው መሆኑን በማጣራትና በቦርዱ የተዘጋጀውን የምርጫ ታዛቢዎች የስነ ምግባር ደንብ ወይም መመሪያ መቀበላቸውን ድርጅቱንና ወኪሎቹን በማስፈረም የታዛቢነት ፈቃድና መታወቂያ ካርድ ሊሰጥ ይችላል።

፩/ ቦርዱ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው ባለመሟላቱ ፈቃድ የከለከለ እንደሆነ ይህንኑ ለአመልካቹ በፅሁፍ ያሳውቃል።

፪/ ማንኛውም የምርጫ ታዛቢ ከስነምግባር ደንቡና ከገባው ግዴታ ውጭ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ ቦርዱ እንደሁኔታው ለግለሰቡም ሆነ ለወከለው ድርጅት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲያርም ለማድረግ ወይም ፈቃድን እስከመሰረዝ የሚደርስ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

፹ የምርጫ ታዛቢ መብት

፩/ የምርጫ የታዛቢነት ፈቃድ የተሰጠው የድርጅት ወኪል በምርጫ ጣቢያ በመዘዋወር የምርጫውን ሂደት የመከታተልና ተገቢ መረጃ ጠይቆ የማግኘት መብት አለው።

፪/ የምርጫ ታዛቢዎች የምርጫውን ሂደት በሚመለከት የታዘቧቸውን ወይም ያጋጠሟቸውን ጉድለቶች ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ሊያቀርቡ ይችላሉ።

2/ Without prejudice to international conventions to which the country is a party, the government may invite foreign observers as deemed necessary.

79. Licensing

1/ The Board may issue election observation license and ID. Card where the requesting organization

a) is legally registered and operating domestic organization;

b) is independent of any political partisanship;

c) has made preparations that create a conducive atmosphere for a free, fair and peaceful election; and

d) upon investigation by the Board of the capability of the election observers deployed by the organization to observe the election impartially, and where the organization and its observers sign the election observers code of conduct issued by the Board.

2/ Where the Board denies an election observation license in accordance with sub article (1) above, it shall notify this to the applicant in writing.

3/ Where any election observer is found to be operating in violation of the code of conduct and the commitments it made, the Board may issue warning to the organization that deployed the observer to rectify the irregularities witnessed or may take measures to the extent of revoking its license.

80. Right of an Election Observer

1/ A representative of an organization who is issued with an election observation license has the right to monitor the election process and request and obtain appropriate information.

2/ Election observers may report to the secretariat of the Board any irregularities they observed or encountered related to the election process.

፹ የምርጫ ታዛቢዎች ግዴታ

- ፩/ ማንኛውም ፈቃድ ያገኘ የምርጫ ታዛቢ፡-
- ሀ/ የታዛቢነት መታወቂያውን መያዝና ማሳየት አለበት፡፡
- ለ/ የምርጫ አስፈጻሚዎች የሚሰጡትን መመሪያ ማክበር አለበት፡፡
- ሐ/ የምርጫው ሂደት በትክክልና በብቃት እንዳይካሄድ ከሚያደርግ ማንኛውም ተግባር መቆጠብ አለበት፡፡
- መ/ ቦርዱ ያወጣውን የስነ-ምግባር ደንብ ማክበር አለበት፡፡
- ሠ/ የምርጫ ታዛቢው የምርጫው ውጤት በይፋ ከመገለፁ በፊት በአገር ውስጥም ሆነ ከአገር ውጭ ሆኖ ስለምርጫው አስተያየቱን መስጠት የተከለከለ ነው፡፡
- ረ/ ዝርዝር ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱ የማቅረብ ግዴታ አለበት፡፡
- ፪/ ከላይ በንኡስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የውጭ የምርጫ ታዛቢ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በገለልተኝነት፣ የሀገሪቱን ሉአላዊነትና ልዩ ልዩ ህጎች በማክበር የምርጫውን ሂደት መታዘብ ይችላል፡፡

፹፪ የህዝብ ታዛቢዎች

- ፩/ እያንዳንዱ፡-
- ሀ/ ምርጫ ክልል በአንቀፅ ፳ ንዑስ አንቀጽ ፬ መሠረት የሚመረጡ ፫ የህዝብ ታዛቢዎች ይኖሩታል፡፡
- ለ/ ምርጫ ጣቢያ መራጩ ህዝብ በይፋ በሚደረግለት ጥሪ መሰረት በሚያደርገው ስብሰባ የሚመረጡ ፭ የምርጫ ጣቢያ ታዛቢዎች ይኖሩታል፡፡
- ፪/ ቦርዱ የህዝብ ታዛቢዎች በሚመረጡበት ጊዜ ተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅቶች እና የግል እጩዎች እንዲገኙ በጽሁፍ እንዲጋበዙ ያደርጋል፡፡
- ፫/ የህዝብ ታዛቢዎችን በሚመለከት ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል፡፡

81. Duty of Election Observers

- 1/ Any licensed election observer shall:
 - a. carry and display his election observation license;
 - b. respect the order given by electoral officers;
 - c. have the duty to refrain from any act that may obstruct the proper and efficient conduct of the election process;
 - d. respect the code of conduct for observers issued by the Board;
 - e. refrain from making assertion about the election within or outside the country before the official declaration of results;
 - f. have the duty to submit detailed report to the Board.
- 2/ Without prejudice to sub-article (1) about a foreign observer may observe the election process impartially and by respecting the sovereignty of the state and its different laws in accordance with the directive issued by the Board.

82. Public observers

- 1/ Each
 - a) constituency shall have 3 public observers elected in accordance with Article 20(4).
 - b) polling stations shall have five public observers elected by the public in an official meeting.
- 2/ The Board shall invite in writing political organizations and private candidates running for election to be present during the election of public observers.
- 3/ The Board shall issue detailed directive regarding public observers.

፹ የፖለቲካ ድርጅት እና የግል ዕጩ ወኪሎች

፩/ ማንኛውም ለምርጫ ዕጩ ያቀረበ የፖለቲካ ድርጅት የምርጫውን ሂደት የሚከታተል ልላት፡-

ሀ/ ለሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ጽህፈት ቤት አንድ ተቀማጭ ወኪል፤

ለ/ በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ስር ለሚገኝ ለአያንዳንዱ ምርጫ ጣቢያ አንድ ተቀማጭ ወኪል፤

መመደብ ይችላል፡፡

፪/ ማንኛውም የግል ዕጩ፡-

ሀ/ ለሚወዳደርበት የምርጫ ክልል አንድ ተቀማጭ ወኪል፤

ለ/ በሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ስር ለሚገኙ ለአያንዳንዱ የምርጫ ጣቢያ አንድ ተቀማጭ ወኪል መመደብ ይችላል፡፡

፫/ አያንዳንዱ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ በአንድ የምርጫ ክልል ከጅ የማይበልጡ ተዘዋዋሪ ወኪሎች መመደብ ይችላል፡፡

፷ የወኪሎችን ዝርዝር ስለማሳወቅ

፩/ ማንኛውም ዕጩ ያቀረበ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል ዕጩ የተቀማጭና የተዘዋዋሪ ወኪሎችን ስም ዝርዝር ተጠባባቂ ወኪሎችን ጨምሮ ከድምፅ መስጫው ዕለት ፲ ቀን አስቀድሞ ለሚወዳደርበት የምርጫ ክልል ጽህፈት ቤት በዕሁፍ ማሳወቅ አለበት፡፡

፪/ የምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት በየምርጫ ጣቢያው የተመደቡ ተቀማጭና ተዘዋዋሪ ወኪሎችን ለየምርጫ ጣቢያው በወቅቱ ያሳውቃል፡፡

፷፩ የወኪሎች መብት

፩/ የማንኛውም እጩ ተቀማጭ ወኪል በተመደበበት ቦታ የምርጫውን ሂደት የመከታተል፣ ቅሬታውን የማቅረብ እና መረጃ የማግኘት መብት አለው፡፡

፪/ የማንኛውም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ተዘዋዋሪ ወኪል በተመደበበት ቦታ የምርጫ ሂደትን በሚመለከት ተገቢ መረጃ የማግኘት መብት አለው፡፡

፫/ የማንኛውም ተወዳዳሪ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ወኪል ያለምንም ተፅዕኖ በህግ የተሰጠውን የውክልና ተግባር ያከናውናል፡፡

83. Representatives of political organizations and private candidates

1/ Any political party that has fielded a candidate may:

a) assign one fixed representative to the constituency for which he runs.

b) assign one fixed representative to each polling station under the constituency for which he runs.

2/ Any private candidate may:

a) assign one fixed representative to the constituency he runs.

b) assign one fixed representative to each polling station under the constituency he runs.

3/ Each political organization or private candidate may assign not more than 5 mobile observers to a constituency.

84. Publication of representatives

1/ Any political organization that has fielded candidates or any private candidate shall notify the constituency electoral office where they run in writing the list of their fixed and mobile representatives and reserves 10 days before the voting day.

2/ The constituency electoral office shall duly publicize the list of fixed and mobile observers assigned to each polling station.

85. Right of Representatives

1/ Any fixed representative of a candidate has the right to monitor the election process; make a complaint and obtain appropriate information.

2/ Any mobile representative of a political organization or private candidate has the right to obtain information related to the election in a place where he is assigned.

3/ Any representative of a political organization or a private candidate shall carry out his legal responsibility of representation without any influence.

፱/ ስለአፈፃፀሙ ቦርዱ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

፲፮ የወኪሎች ግዴታ

ማንኛውም ተዘዋዋሪ ሆነ ተቀማጭ ወኪል፡-

፩/ የምርጫ ኃላፊው የሚሰጠውን ትዕዛዝ ማክበር አለበት።

፪/ አግባብ ባለው አካል ሲጠየቅ መታወቂያውን ማሳየት አለበት።

፫/ የምርጫ ህጉን ማክበርና በህግ የተከለከሉ ተግባራትን ከመፈፀም መቆጠብ አለበት።

፬/ ቦርዱ የሚያወጣውን የወኪሎች የሰነምግባር ደንብ መፈረምና ማክበር ይገባዋል።

፲፯ የወኪል አለመኖር

፩/ ማንኛውም እጩ ወይም የእጩ ወኪል በራሱ ምክንያት በተመደበበት ቦታ ባልተገኘበት ወቅት የተካሄዱ የምርጫ ተግባራት ውድቅ እንዲደረግለት ሊጠይቅ አይችልም።

፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተደነገገው ቢኖርም ወኪሉ ያልተገኘው ሆን ተብሎ በተፈጠረ ምክንያት መሆኑ ሲረጋገጥ ይህ አንቀጽ ተፈፃሚ አይሆንም።

፲፰ መታወቂያ ካርድ ስለመስጠት

ቦርዱ ለህዝብ ታዛቢዎች፣ ለተቀማጭና ተዘዋዋሪ ወኪሎች፣ ለጋዜጠኞች እና ለምርጫ ታዛቢዎች መታወቂያ ካርድ አዘጋጅቶ ይሰጣል ወይም እንዲሰጥ ያደርጋል።

፲፱ የሰነዬጋና የመራጮች ትምህርት

፩/ ቦርዱ የተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎችን በመጠቀም መራጩ ስለምርጫው በቂ ግንዛቤ የሚያገኝበት ስልት በመቀየስ የሰነዬጋና የመራጮች ትምህርት ይሰጣል።

፪/ ቦርዱ የሰነዬጋና የመራጮች ትምህርት በሌላ ድርጅት መስጠት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የማስተማር ፈቃድ ሊሰጥ ይችላል።

፫/ ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው አግባብ ካለው አካል ጋር በመዋዋል የሰነዬጋ እና የመራጮች ትምህርት እንዲሰጥ ሊያደርግ ይችላል።

4/ The Board shall issue detailed directive for the implementation of this article.

86. Obligations of representatives

Any mobile or fixed representative shall:

1/ obey orders given by the Chief Electoral Officer;

2/ show his ID card when asked by a relevant body;

3/ respect the Electoral Law and refrain from committing unlawful acts;

4/ sign and respect the code of ethics for representatives issued by the Board.

87. Absence of a representative

1/ No candidate or his representative may ask for cancellation of electoral activities where he has not been present at his assignment place due to his own personal reasons.

2/ Notwithstanding to sub-article (1) above, this Article shall not be applicable where it has been ascertained that the representative absence was due to a deliberate act.

88. Issuance of ID. Card

The Board shall issue or cause to be issued ID. Cards to public observers, fixed and mobile representatives, agents of the media and election observers.

89. Civic and voter education

1/ The Board shall, through the use of mass media and other means that enable to raise to public awareness, offer civic and voter education.

2/ The Board may license other organizations as deemed necessary to offer civic and voter education.

3/ The Board may, as deemed necessary, enter a contract with a relevant body to offer civic and voter education.

፯ የፈቃድ አሰጣጥ

ቦርዱ መራጮችን የማስተማር ፈቃድ ጥያቄ ሲቀርብለት፡-

፩/ ጥያቄውን ያቀረበው አካል፡-

ሀ/ በህጋዊ መንገድ ፈቃድ አውጥቶ የሚንቀሳቀስ ገለልተኛ የአገር በቀል ድርጅት መሆኑን፤

ለ/ ለመራጮች ትምህርት ያወጣውን መስፈርት የሚያሟላ መሆኑን፤

ሐ/ ተግባሩን በብቃት ሊወጣ የሚችል መሆኑን፤

መ/ የተወከለው ግለሰብ ከማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ገለልተኛ መሆኑን፤

ሠ/ የድርጅቱ ተወካይ ተግባሩን ለመፈፀም ብቃት ያለው መሆኑን፤

ረ/ ድርጅቱ የሰነዬጋና መራጮች ትምህርትን በማስፋፋት ፍትሃዊና ነፃ ምርጫ ለማካሄድ ምቹ ሁኔታ የሚፈጥር መሆኑን፤

በማጣራትና ቦርዱ ያዘጋጀውን የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ ስነምግባር ደንብ መቀበላቸውን ድርጅቱንና ወኪሎቹን በማስፈረም የማስተማር ፈቃድና መታወቂያ ካርድ ሊሰጥ ይችላል።

፪/ ቦርዱ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ የተዘረዘሩትን ለማያሟላ አካል ፈቃድ አይሰጥም አለመፍቀዱንም በዕሁፍ ለአመልካች ያሳውቃል።

፫/ ማንኛውም የማስተማር ፈቃድ የተሰጠው ተቋምም ሆነ ተወካይ ከስነምግባር ደንቡና ከገባው ግዴታ ውጪ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ ቦርዱ እንደሁኔታው በግለሰቡም ሆነ ለወከለው ድርጅት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲያርም ለማድረግ ወይም ፈቃዱን እስከመሰረዝ የሚደርስ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

፬/ በአንድ ምርጫ ወቅት የመራጮች ትምህርት ለመስጠት በቦርዱ ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት በዚያው ምርጫ ላይ በምርጫ ታዛቢነት መሳተፍ አይችልም።

90. Issuance of license

Where a request for license to engage in civic and voter education is presented to the Board, the Board may issue a license and ID. Card by ascertaining that.

1/ The requesting body:

a) is a legally registered and operating non-partisan domestic organization;

b) fulfils the criteria issued to engage in voter education;

c) is able to discharge its responsibilities efficiently;

d) the person represented is independent of any political activity;

e) the person represented is capable of carrying out his duties;

f) contributes to creating an enabling environment for the conduct of free and fair elections by expanding civic and voter education and ensuring that the requesting organization and its representatives have accepted and signed the code of conduct for voter and civic education.

2/ The Board may not issue license to any organ that does not fulfil the criteria in sub-article (1) above and shall notify its refusal to give license to the applicant in writing.

3/ Where any licensed institution or his representative is found to have been operating in violation of the code of conduct and his commitments, the Board may issue a warning to the representative or the institution to rectify the mistakes or may take measures extending to revoking the license.

4/ An organization licensed to offer voter education in an election shall not participate in observation of the same election.

፲፩ ስለጋዜጠኞች

- ፩/ ፩/ማንኛውም ጋዜጠኛ ቦርዱ የሚሰጠውን መታወቂያ በመያዝ የምርጫውን ሂደት ለመከታተል ይችላል።
- ፪/ ማንኛውም ጋዜጠኛ ከላይ በ30-ስ አንቀፅ ፩ የተጠቀሰ ተግባሩን ሲያከናውን ምርጫውን ከሚያደናቅፍ ማንኛውም ተግባር መቆጠብ አለበት።
- ፫/ ማንኛውም ጋዜጠኛ የምርጫው ውጤት በይፋ ከመገለፁ በፊት በሀገር ውስጥም ሆነ ከሀገር ውጪ ሆኖ ስለምርጫው ውጤት አስተያየት መስጠት የለበትም።
- ፬/ ማንኛውም ጋዜጠኛ ቦርዱ የሚያወጣውን የምርጫ አዘጋገብ የስነምግባር ደንብ ማክበር አለበት።

ምዕራፍ ስምንት

በምርጫ ሂደት ስለሚነሱ አቤቱታዎችና ክርክሮች

፲፪ መርህ

- ፩/ ቦርዱ በምርጫ ሂደት የሚነሱ አለመግባባቶች በውይይትና በስምምነት ለመፍታት የሚያስችል የፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረክ በየደረጃው ያቋቁማል።
- ፪/ በዚህ ምዕራፍ መሰረት ክርክሮች እና አቤቱታዎች የቀረቡለት ውሳኔ ሰጭ አካል የምርጫው ሂደት ነፃ፣ ፍትሃዊና ሰላማዊ ሆኖ እንዲቀጥል ለማስቻል የምርጫውን የጊዜ ሰሌዳ መሰረት በማድረግ መቀበልና አፋጣኝ ውሳኔ መስጠት ይኖርበታል።
- ፫/ ማንኛውም አቤቱታ በዕሁፍ መቅረብ አለበት።
- ፬/ ቦርዱ ለሚቀርቡለት አቤቱታዎች በወቅቱ መፍትሔ ለመስጠት የሚያስችለው አሰራር በየደረጃው በሚገኙ የምርጫ ዕህፈት ቤቶች ይዘረጋል።
- ፭/ የምርጫ ክልሉ ኃላፊ ምርጫውን በሰላማዊና ህጋዊ በሆነ መንገድ ለማከናወን አስፈላጊ በሆነ መጠን የፖሊስ ሀይልን ትብብር ሊጠይቅ ይችላል።
- ፮/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፸፱፣ ፺ እና ፺፩ ከተደነገገው በስተቀር ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ቦርዱ በምርጫ ሂደት የሚሰጠውን ውሳኔ ወይም ትዕዛዝ በመቃወም ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

91. Journalists

- 1/ Any journalist, who carries the ID. Card issued by the Board, may report the election process.
- 2/ Any journalist shall refrain from any act obstructing the election process while carrying out his activities provided in sub-article (1) above.
- 3/ No journalist shall give opinions about the results of the election within or outside the country before the official declaration of results.
- 4/ Any journalist shall respect the code of conduct for election reporting issued by the Board

Chapter Eight

Complaints and Disputes Arising from the Electoral Process

92. Principle

- 1/ The Board shall establish, at every level, Political Parties' Joint Forum that enables to resolve disputes related to the election process through dialogue and understanding.
- 2/ Any decision-making body to whom complaints and grievances are presented in accordance with this chapter shall look into the matter and give instant decision based on the election timetable to ensure that the election process continues in a free, fair and peaceful manner.
- 3/ Any complaint should be presented in writing.
- 4/ The Board shall put in place a system in electoral offices at every level to give a timely decision on the complaints submitted.
- 5/ The head of the constituency electoral office may ask for the assistance of a police force as deemed necessary to conduct the election in a peaceful and legal manner.
- 6/ Except for Articles 79, 90 and 91 of this Proclamation, any candidate of a political organization or private candidate may object to the decision or order given by the Board and appeal to the Federal Supreme Court.

፯/ በርዱ ወይም በየደረጃው የሚገኙ የምርጫ አስፈጻሚዎች የቀረቡ አቤቱታዎችን ለመፍታት የሚያስችል የመንግስት አካልን ወይም መረጃ ሊሰጥ የሚችል ማንኛውም ሰው በአካል እንዲቀርብ ወይም የዕሁፍ ወይም ሌላ ማስረጃ እንዲያቀርብ ሊያዝ ይችላል።

፰/ በርዱ የምርጫ ሂደትን የሚያደናቅፍ ማናቸውም ወንጀል መፈፀሙን ወይም በመፈፀም ላይ መሆኑን ሲያውቅ ወይም በመረጃ የተደገፈ አቤ ቱታ ሲደርሰው ህጋዊ እርምጃ እንዲወስድ ጉዳዩን ወደሚመለከተው አካል ይመራል፤ ይከታ ተላል።

፱/ በዚህ ምዕራፍ ከአንቀፅ ፺፫ እስከ አንቀፅ ፺፮ በተደነገገው መሰረት በተቀመጠው ጊዜ አቤቱታውን ወይም ይግባኙን ያላቀረበ ማንኛውም ሰው አቤቱታ ወይም ይግባኝ የማቅረብ መብቱ በይርጋ ይታገዳል።

፲/ ፍርድ ቤቶች ደረጃውን ጠብቆ የቀረበላቸውን የምርጫ ጉዳይ በህገ መንግስቱ እና አግባብ ባላቸው ህጎች መሰረት ያስተናግዳሉ። አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም የምርጫ ጉዳዮችን የሚመለከት ችሎት ሊመድቡ ይችላሉ።

፲፩/ ፍርድ ቤቶች በበርዱ ወይም በየደረጃው በሚገኙ የምርጫ አስፈጻሚ አካላት በቅድሚያ ያልታየና የመጨረሻ ውሳኔ ያላገኘን ከላይ በንአስ አንቀፅ ፲ የተደነገገውን የምርጫ ጉዳይ ማየት አይችሉም።

፲፫ በመራጮች ምዝገባ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች

፩/ ማንኛውም ሰው በመራጭነት ከመመዝገብ የሚያግድ ሁኔታ ሲያጋጥመው ለምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አቤቱታውን አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።

፪/ መብት የሌለው ወይም በመራጭነት መመዝገብ የሌለበት ሰው ያለአግባብ ተመዝግቧል የሚል ተቃውሞ ያለው ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት ተቃውሞውን ለምርጫ ጣቢያው አቤ ቱታ ሰሚ ኮሚቴ አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።

፫/ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረቡለትን አቤቱታዎች መርምሮ በጳ፬ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ያሰጣል።

፬/ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ በንአስ አንቀፅ ፩ ለቀረበለት አቤቱታ በጳ፬ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ በአቤቱታ አቅራቢው ጥያቄ እንደተስማማ ይቆጠራል።

7/ The Board or electoral officers at every level may subpoena or order to present written or other evidences a government body or any person who is able to provide evidence to decide on the complaints.

8/ Where the Board is aware or received a complaint supported by an evidence that any criminal act that obstructs the election process has been committed or is being committed, it may refer the case to a concerned authority for a legal action and follow the matter.

9/ Any person who has not submitted his complaint or appeal within the period specified in Articles 93-96, shall be barred from submitting his complaint or appeal.

10/ Courts shall hear electoral cases lodged following procedure in accordance with the constitution and relevant laws. They may assign a tribunal that looks into electoral cases as necessary.

11/ Courts shall not hear an electoral case indicated in sub-article (10) above that has not been heard and decided by the Board or electoral officers at every level.

93. Complaints Relating to Electors' Registration

1/ Where a person is denied of registration as an elector, he shall have the right to lodge a complaint with the electoral office of the polling station and seek decision thereon.

2/ A person or political organization complaining that a person who has no eligibility to register as an elector has been registered shall have the right to lodge its complaints to the polling station Grievance Hearing Committee and seek a decision.

3/ The Polling Station Grievance Hearing Committee shall, upon investigating the matter, give decision within 24 hours.

4/ Where the Polling Station Grievance Hearing Committee fails to give decision to a complaint submitted in accordance with Sub-Article (1) above within 24 hours, it shall be deemed to have agreed to the request made by the complainant.

፭/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ ለቀረበው አቤቱታ የምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በጅፁ ሰዓት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ አቤቱታ አቅራቢው ለምርጫ ክልል ዕህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በ፵፰ ሰዓት ውስጥ ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው።

፮/ በምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የተሰጠውን ውሳኔ በመቃወም ለምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የሚቀርብ ይግባኝ ውሳኔ ከተሰጠበት በ፵፰ ሰዓት ውስጥ መቅረብ አለበት።

፯/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበለትን ይግባኝ መርምሮ በጅፁ ሰዓት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።

፰/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበው ይግባኝ ለመራጭነት ከመመዘገብ የተከለ ከለ ሲሆን እና በጅፁ ሰዓት ውስጥ ውሳኔ ካል ሰጠ በይግባኝ አቅራቢው ጥያቄ እንደተሰማም ይቆጠራል።

፱/ ለምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበውን ይግባኝ የተመዘገበን መራጭ ለመቃወም ሲሆን እና በጅፁ ሰዓት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ ይግባኝ ባዩ በጅፁ ሰዓት ውስጥ ለወረዳው ፍርድ ቤት ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው።

፲/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት የምርጫ ጣቢያው ዕህፈት ቤት ስራውን ያከናውናል።

፲፩/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት ለወረዳው ፍርድ ቤት በጅፁ ሰዓት ውስጥ ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው። የወረዳው ፍርድ ቤት የሰጠው ውሳኔም የመጨረሻ ይሆናል።

፲፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፩ የሚቀርብ አቤቱታ የመራጮች የምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ እስከሚጠናቀቅበት ጊዜ ይሆናል።

፲፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፪ የሚቀርብ አቤቱታ ከመራጮች የምዝገባ ቀን ጀምሮ የመራጮች መዝገብ ይፋ የሚሆንበት ጊዜ እስከሚያልቅ ድረስ ይሆናል።

5/ Where the Polling Station Grievance Committee has not responded to a complaint submitted in accordance sub-article (2) above within 24 hours, the complaint shall have the right to appeal to the constituency Electoral Office within 48 hours.

6/ An appeal to the Constituency Electoral Office in objection of the decision given by a Polling Station Grievance Hearing Committee shall be submitted within 48 hours from the time of the decision.

7/ The Constituency Grievance Hearing Committee shall investigate and decide on the complaint within 24 hours

8/ Where the Constituency Grievance Hearing Committee has not given decision within 24 hours for a complaint of denial of registration as an elector, it shall be deemed to have consented to the demands of the complainant.

9/ Where the Constituency Grievance Hearing Committee has not given decision in 24 hours for a complaint of objection to the alleged illegal registration of an elector, the complainant has the right to appeal to the Woreda court in 24 hours.

10/ The polling station electoral office shall conduct its duties in accordance with the decision given by the Constituency Grievance Hearing Committee.

11/ Any individual or political organization dissatisfied by the decision given by the Constituency Grievance Hearing Committee shall have the right to appeal to the Woreda court within 24 hours. The decision given by the Woreda court shall be final.

12/ A complaint to be submitted in accordance with Sub Article (1) above shall be lodged until the end of registration of electors in the election timetable.

13/ The period for lodging a complaint indicated in Sub Article (2) above shall be from the date of registration until the end of the date of public display of the electoral roll.

፺፬ በዕጩዎች ምዝገባ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች

- ፩/ ማንኛውም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት በእጩነት ከመመዝገብ የሚያግድ ሁኔታ ሲያጋጥመው ለምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ቅሬታውን አቅርቦ መልስ የማግኘት መብት አለው።
- ፪/ አንድ ዕጩ በዕጩነት መቅረብ የለበትም የሚል ተቃውሞ ያለው ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት ለምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አቤቱታውን አቅርቦ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።
- ፫/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበለትን አቤቱታ መርምሮ በጳፂ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።
- ፬/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ በንኡስ አንቀፅ ፩ ለቀረበለት አቤቱታ በጳፂ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ በአቤቱታ አቅራቢው ጥያቄ እንደተስማማ ይቆጠራል።
- ፭/ ከላይ በንኡስ አንቀፅ ፪ ለቀረበው አቤቱታ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በጳፂ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ አቤቱታ አቅራቢው በ፸፪ ሰዓት ውስጥ ለክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።
- ፮/ ለእጩነት ከመመዝገብ የተከለከለ የፖለቲካ ድርጅት እጩ ወይም የግል እጩ እንዲሁም የአንድን እጩ ምዝገባ የሚቃወም ሰው ወይም የፖለቲካ ድርጅት የምርጫ ክልሉን አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ውሳኔ በመቃወም ለክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በ፸፪ ሰዓት ውስጥ ይግባኝ ለማቅረብ ይችላል።
- ፯/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ይግባኝ ሲቀርብለት በ፵፰ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።
- ፰/ ለክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበው ይግባኝ ለእጩነት ከመመዝገብ የተከለከለ ሲሆን እና በ፵፰ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ በይግባኝ አቅራቢው ጥያቄ እንደተስማማ ይቆጠራል።
- ፱/ ለክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ የቀረበው ይግባኝ የአንድን እጩ ምዝገባ በመቃወም ሲሆን እና በ፵፰ ሰአት ውስጥ ውሳኔ ካልሰጠ ይግባኝ ባዩ በ፵፰ ሰአት ውስጥ ለክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ የማቅረብ መብት አለው።

94. Complaints Relating to Candidates Registration

- 1/ Any person or political organization denied of registration for candidature shall have the right to lodge a complaint to the Constituency Grievance Hearing Committee and get a decision.
- 2/ Any individual or political organization that objects to the registration of a candidate shall have the right to lodge a complaint to the Constituency Grievance Hearing Committee and seek a decision.
- 3/ The Constituency Grievance Hearing Committee shall investigate and decide on the complaint submitted to it within 24 hours.
- 4/ Where the Constituency Grievance Hearing Committee does not give decision within 24 hours to the complaint submitted to it in accordance with sub article (1) above, it shall be deemed to have agreed to the demands made by the complainant.
- 5/ Where the Constituency Grievance Hearing Committee does not give decision in 24 hours for a complaint lodged in accordance with sub article (2) above, the complainant may appeal to the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee within 72 hours.
- 6/ A political organization or private candidate denied of registration for candidature or objects to the registration of a candidate may reject the decision of the Constituency Grievance Hearing Committee and appeal to the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee.
- 7/ The Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee shall give decision to a complaint submitted to it within 48 hours.
- 8/ Where the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee does not give decision to an appeal about denial of registration for candidature in 48 hours, it shall be considered to have conceded to the demands of the complainant.
- 9/ Where the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee does not give decision to an appeal about objection to registration for candidature in 58 hours, the complainant has the right to appeal to the Regional Supreme Court inn 48 hours.

- ፲/ የክልሉ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት የምርጫ ክልል ጽህፈት ቤት ስራውን ያከናውናል።
- ፲፩/ በክልሉ ቅርንጫፍ የጽህፈት ቤት አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ይግባኝ ባይ ይግባኝን ውሳኔ ከተሰጠበት ጊዜ አንስቶ በ48 ሰዓት ውስጥ ለክልሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል። ፍርድ ቤቱ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።
- ፲፪/ በዕጩነት ከመመዝገብ የተከለከለን የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩን በሚመለከት የሚቀርብ አቤቱታ የእጩ ምዝገባ የጊዜ ሰሌዳ እስከሚጠናቀቅበት ጊዜ ይሆናል።
- ፲፫/ የአንድን ዕጩ ምዝገባ በመቃወም የሚቀርብ አቤቱታ ከእጩዎች የምዝገባ ቀን ጀምሮ የተመዘገቡ እጩዎች ይፋ እስከሚሆንበት ቀን ድረስ ይሆናል።

፶፮. በድምፅ አሰጣጥ ሂደት ስለሚነሱ ክርክሮች

- ፩/ አንድ መራጭ ድምፅ ከመስጠት የሚያግደው ሁኔታ ሲፈጠር ወይም በመራጭነት መብቱ ላይ ተቃውሞ ሲቀርብበት ቅሬታውን ወዲያ ውኑ ለምርጫ ጣቢያ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ በማቅረብ ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።
- ፪/ የምርጫ ጣቢያ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴም፡-
 - ሀ/ ጊዜያዊ ድምፅ እንዲሰጥ በማድረግ ጉዳዩን ወደምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት በመላክ ውሳኔ እንዲያገኝ ሊያደርግ ይችላል ወይም
 - ለ/ ጊዜያዊ ድምፅ መስጠት የለበትም ብሎ ሊወስን ይችላል።
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፪ (ሀ) መሰረት ጊዜያዊ ድምፅ የሰጠ መራጭ ከምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ወይም እንደሁኔታው ከወረዳው ፍርድ ቤት የመምረጥ መብት እንዳለው የሚገልፅ ውሳኔ የድምፅ ማዳመሩ ከመጠናቀቁ በፊት ለምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት ካቀረበ የሰጠው ጊዜያዊ ድምፅ ውድቅ ይደረጋል።
- ፬/ በንዑስ አንቀፅ ፪ (ለ) የተሰጠውን ውሳኔ በመቃወም ለምርጫ ክልሉ ጽህፈት ቤት የሚቀርብ አቤቱታ የድምፅ መስጫ ሰዓት ከማለቁ በፊት ውሳኔ ማግኘት ይኖርበታል። ምርጫ ጣቢያውም በውሳኔው መሰረት ይፈፀማል።

- 10/ The Constituency Electoral Office shall carry out its duties in accordance with the decision given by the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee.
- 11/ Any complainant dissatisfied by the decision of the Regional Electoral Office Grievance Hearing Committee may appeal to the Regional Supreme Court in within 48 hours of the decision. The decision given by the court shall be final.
- 12/ A complaint about denial of registration for candidature of a political organization or a private candidate shall be lodged until the end of the registration of candidates.
- 13/ A complaint about objection to the registration for candidature shall be lodged in the period between the beginning of candidates' registrations up to the official announcement of registered candidates.

95. Complaints Related to Voting

- 1/ Where an elector is denied of voting or when there is objection to his voting right, he shall have the right to lodge a complaint to the Poling station Grievance Hearing Committee and get a decision.
- 2/ The Poling station Grievance Hearing Committee may
 - a. allow temporary voting and refer the case for the decision to the Constituency Electoral Office; or
 - b. decide that the complainant shall not cast temporary vote.
- 3/ A vote casted in accordance with sub article 2 (a) above shall be made invalid unless the complainant presents before the adding up of votes an evidence from the Constituency Electoral Office Grievance Hearing Committee or from the Woreda court as appropriate stating that he has the right to vote.
- 4/ A complaint about objection to a decision given in accordance with sub article 2 (b) above shall be lodged before the conclusion of the voting time. The poling station shall implement the decision.

፮/ በምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ውሳኔ ቅር የተሰኘ ጊዜያዊ ድምፅ ከመስጠት የተከለከለ ሰው ወዲያውኑ ይግባኝን ለወረዳው ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል። የወረዳው ፍርድ ቤት የድምጽ መስጫው ሰአት ከመጠናቀቁ በፊት ውሳኔ ይሰጣል፤ ውሳኔውም የመጨረሻ ይሆናል።

፯/ የአንድን መራጭ ድምፅ መስጠት የሚቃወም ሰው ከላይ በተደነገገው መሰረት አቤቱታውን በየደረጃው የማቅረብና ውሳኔ የማግኘት መብት አለው።

፺፮ በቆጠራ ሂደትና ውጤት ስለሚነሱ ክርክሮች

፩/ በድምፅ ቆጠራ ሂደትና በውጤት ላይ ቅሬታ ያለው ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት ወይም የግል እጩ ወይም ወኪል ቅሬታውን ለምርጫ ጣቢያው አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ አስመዝግቦ ይህንኑ ቅሬታ በ፵፰ ሰዓት ውስጥ ለምርጫ ክልል አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ሊያቀርብ ይችላል።

፪/ የምርጫ ክልሉ አቤቱታ ሰሚ ኮሚቴ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፩ መሰረት የቀረበለትን አቤቱታ መርምሮ በ፵፰ ሰዓት ውስጥ ውሳኔ ይሰጣል።

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ ፪ በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ አቤቱታ አቅራቢ ውሳኔ በተሰጠው በ፩ ቀን ውስጥ ይግባኝ ለቦርዱ ማቅረብ ይችላል። ቦርዱ የቀረበውን ይግባኝ መርምሮ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።

፬/ ይግባኝ ባዩ ቦርዱ የሰጠውን ውሳኔ በመቃወም በ፩ ቀን ውስጥ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

፭/ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤትም ከላይ በንዑስ አንቀጽ ፬ መሰረት ለቀረበለት ይግባኝ በተቻለ ፍጥነት ውሳኔ ይሰጣል።

**ምዕራፍ ዘጠኝ
የተከለከሉ ተግባራት**

፺፯ ጠቅላላ

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የወንጀል ህግ በህዝባዊ ምርጫ እና በድምፅ አሰጣጥ ላይ የሚፈፀሙ የወንጀል ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው በዚህ ምእራፍ የተከለከሉ ተግባራትን መፈፀም በህግ ያስቀጣል።

5/ Any person dissatisfied by the decision of the Constituency Grievance Hearing Committee and denied of temporary voting may immediately appeal to the Woreda court. The Woreda court shall give its decision before the conclusion of the voting time; and the decision shall be final.

6/ Any person objecting to the voting right of an elector shall have the right to lodge his complaint and get decision in accordance with the procedures provided above.

96. Complaints Relating to Vote Counting and Results

1/ Any political organization or private candidate or representative who has comaplints on the vote counting and results may get his complaint recorded to the Polling Station Grievance Hearing Committee, and may submit the same complaint to the Constituency Grievance Hearing Committee in 48 hours.

2/ The Constituency Grievance Hearing Committee shall investigate and give decision on the complaint submitted in accordance with sub article (1) above in 48 hours.

3/ Any complainant dissatisfied by the decision given in accordance with sub article (2) above may appeal to the Board in 5 days. The Board shall investigate the complaint and give final decision.

4/ A complainant dissatisfied by the decision of the Board may appeal to the Federal Supreme Court in 5 days.

5/ The Federal Supreme Court shall give decision to the complaint submitted to it in accordance with sub article (4) above as soon as possible.

**Chapter Nine
Prohibited Acts**

97. General

Without prejudice to the provisions related to popular elections and vote casting in the FDRE Pena Code, committing acts prohibited in this Chapter is punishable by law.

፲፮ የምርጫ ሰነዶችን በሀገራዊ መንገድ ስለማተም እና መያዝ

ማንኛውም ሰው ወይም ድርጅት ከቦርዱ ፈቃድ ውጭ ማንኛውንም የምርጫ ሰነድና ቁሳቁስ ያተመ፣ ያባዛ፣ የፈበረከ ወይም ይህን የመሰለ ሀገራዊ የምርጫ ሰነድ እና ቁሳቁስ ይዞ የተገኘ ወይም ያደለ እንደሆነ በእስራት ወይም በመቀጮ ይቀጣል።

፲፱ የምርጫ ማስታወቂያን ስለማጥፋት

ማንኛውም ሰው ምርጫ ከተጀመረበት ቀን አንስቶ ውጤት እስከሚገለፅበት ቀን ድረስ የማንኛውንም እጨጫ ተወዳዳሪ ፖስተርን ወይም የምርጫ ማስታወቂያን ያበላሽ ያስወገደ ወይም የቀደደ እንደሆነ ከ፩ ዓመት በማይበልጥ እስራት ወይም መቀጮ ይቀጣል።

፫ የምርጫ ትንበይ የተከለከለ ስለመሆኑ

ማንኛውም ሰው በምርጫው ዕለት የምርጫ ውጤት ትንበይ መረጃ በማዘጋጀት ያሰራጨ ወይም እንዲዘጋጅ ያደረገ፣ ወይም በማንኛውም መንገድ ለህዝብ የገለፀ እንደሆነ ከአንድ አመት ባልበለጠ እስራት ወይም መቀጮ ይቀጣል።

**ምዕራፍ አስር
የምርጫ ስነ-ምግባር አጠቃላይ መርሆዎች**

፩፻፩ የምርጫ ስነ-ምግባር አላማ

የምርጫ ስነ-ምግባር የሚከተሉት ዓላማዎች አሉት፡

- ፩/ በዴሞክራሲያዊ የፖለቲካ እንቅስቃሴ መቻቻ ልን ማስፈን፣
- ፪/ ነፃ የፖለቲካ ዘመቻ እና ግልጽ ህዝባዊ ውይይትን ማኅልበት፣ እና
- ፫/ ነፃና ፍትሃዊ ምርጫ እንዲካሄድ ማስቻል።

፩፻፪ የምርጫ ስነ-ምግባር

- ፩/ ማንኛውም ቦርዱ በሚያወጣው የስነ-ምግባር ደንብ ለመገዛት ፈቃደኛ የሆነ የፖለቲካ ድርጅት እና እጨጫ ተወዳዳሪ ደንቡን፡-
 - ሀ/ ማክበር፣
 - ለ/ ለህዝብ ማስተዋወቅ፣
 - ሐ/ ለመራጮች ማስተማር፣

98. Illegal Printing and Possession of Election Documents

Whosoever has, without the consent of the Board, printed, duplicated, forged any election document and material or found to have possessed or distributed such document and material shall be punishable with imprisonment or a fine.

99. Removing of Election Advertisement

Whosoever has, from the commencement of the election process up to the official announcement of results, damaged, removed or tore apart a poster or election advertisement of any candidate shall be punishable with imprisonment not exceeding one year or a fine.

100. Prohibition of Election Forecast

Whosoever has, on voting day, prepared and distributed or cause to prepare election forecast or announce this to the public in any way shall be punishable with imprisonment not exceeding one year or a fine.

**Chapter Ten
General Principles of Election
Code of Conduct**

101. Objectives of Election Code of Conduct

Election code of conduct has the following objectives:

- 1/ To promote tolerance in a democratic electoral operation;
- 2/ To foster free political campaigning and open public discussion;
- 3/ To enable the conduct of free and fair election.

102. Election Code of Conduct

- 1/ Any political organization or private candidate willing to abide by the election code of conduct to be issued by the Board shall
 - a) respect the code;
 - b) publicize the code;
 - c) educate the electors about the code;

መ/ እጩዎቻቸው፣ ተወካዮቻቸው፣ አባሎቻቸው እና ደጋፊዎቻቸው አክብረው እንዲንቀሳቀሱ መምራት እና ይህንንም ለማረጋገጥ የሚረዳ ማንኛውም እርምጃ መውሰድ አለበት።

፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት እና እጩ ተወዳዳሪ፡-

ሀ/ እያንዳንዱ ዜጋ ስለሚኖረው መብት በይፋ መግለጽ አለበት።

ለ/ የምርጫ ውጤትን መቀበል፣ በውጤቱ ቅሬታ ካለውም በፍርድ ቤት እንዲታይለት አቤቱታውን ማቅረብ ይችላል።

፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት እና እጩ ተወዳዳሪ ከሌሎች በምርጫ ተፎካካሪ የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት በመፍጠር በአንድ በተመሳሳይ ሰዓትና ቦታ የህዝብ ስብሰባ፣ ሰላማዊ ሰልፍ ወይም ሌላ የፖለቲካ እንቅስቃሴ ለማካሄድ በተለያዩ አካላት ጥሪ አለመደረጉን ወይም ፕሮግራም አለመያዙን ማረጋገጥ አለበት።

፬/ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት እና እጩ ተወዳዳሪ

ሀ/ የቦርዱን ስልጣን የመቀበል እንደዚሁም ህጋዊ ትዕዛዙን እና መመሪያውን ማክበር፣

ለ/ ከቦርዱ እና በምርጫ ከሚወዳደሩ ሌሎች የፖለቲካ ድርጅቶች ጋር መልካም ግንኙነት መፍጠር፣

ሐ/ ቦርዱ ለሚያካሄዳቸው የማጣራት ወይም የምርመራ ስራዎች ትብብር ማድረግ፣

መ/ የቦርድ አባላትን፣ ሠራተኞችን እና የምርጫ አስፈጻሚዎችን ደህንነት ማረጋገጥ፣ በእነዚህ አካላት ላይ በተወካዮቻቸው ወይም በደጋፊዎቻቸው ስድብ፣ ዛቻ፣ ማስፈራራት ወይም አደጋ እንዳይደርስባቸው አስፈላጊውን ሁሉ ማድረግ፣

ሠ/ በፖለቲካ ድርጅቶች የጋራ መድረኮች ወይም በሌሎች በቦርዱ በሚዘጋጁ መድረኮች ላይ እጩዎቻቸው ወይም ወኪሎቻቸው እንዲገኙ ማድረግ፣

አለባቸው።

፭/ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት እና እጩ ተወዳዳሪ፡-

ሀ/ መገናኛ ብዙሃን በምርጫው ሂደት ተገቢ ሚናቸውን እንዲጫወቱ አስፈላጊውን ትብብር ማድረግ፣

d) guide its candidates, representatives, members and supporters to respect the code and take necessary actions to realize it.

2/ Any political organization or private candidate

a) shall publicly explain about the rights of every citizen;

b) accept the results of the election; or may take the matter to a court if dissatisfied.

3/ Any political organization and candidate that plans to hold a public rally, demonstration or any other political activity shall, by making contacts with other contending parties, ensure that no such programmes have been scheduled at the same place and time by other political organizations and candidates.

4/ Any political party or candidate shall

a) recognize the authority of the Board and respect its orders and directives;

b) establish good relations with the Board and other political organizations running for election;

c) cooperate with the Board in complaints screening or investigation activities;

d) protect the security of Board members, employees and electoral officers; take the necessary action to protect these bodies from insult, threat, intimidation or danger by their members and supporters;

e) ensure that their candidates or representatives are present in the Political Parties' Joint Forum and other similar forums organized by the Board.

5/ Any political organization and candidate shall

a/ cooperate with the mass media so that the latter can play a proper role in the election;

- ለ/ ወኪሎቻቸው ወይም ደጋፊዎቻቸው በጋዜጠኞች ላይ ጥቃት፣ ማስፈራራት፣ አደጋ፣ ጫና፣ ድብደባ እንዳያደርሱባቸው ተገቢውን እርምጃ መውሰድ አለባቸው።
- ፮/ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅት ወይም እጩ ተወዳዳሪ በምርጫው ወቅት
 - ሀ/ ግጭት መቀስቀስ ወይም ማስነሳት፣
 - ለ/ በተወዳዳሪዎች፣ በፖለቲካ ድርጅት አባላት፣ በመራጮች፣ በእጩ ወኪሎች ወይም ደጋፊዎች ላይ ጫና መፍጠር፣
 - ሐ/ በሀሰት ስም ማጥፋትና የውንጀላ ጽሁፍ ማተም ወይም ንግግር ማድረግ፣
 - መ/ የሌላ ፓርቲን ምልክት አስመስሎ መጠቀም፣
 - ሠ/ ብሔርን፣ ብሔረሰብን፣ ዘርን፣ ጾታን፣ ቋንቋን፣ ቀለምን፣ ሃይማኖትን፣ ማህበራዊ አመጣጥን፣ ሃብትን፣ ትውልድን ወይም ሌላ ማንኛውንም አቋም መሰረት በማድረግ በምርጫ ወይም በፖለቲካ እንቅስቃሴዎች አድልዎ ወይም ልዩነት ማድረግ

የለበትም።

- ፯/ ማንኛውም ሰው፡-
 - ሀ/ ከምርጫ ወይም ከፖለቲካ እንቅስቃሴ ጋር በተያያዘ መደለያ መስጠት፣
 - ለ/ በፖለቲካ ስብሰባዎች፣ በሠላማዊ ሠልፎች እና በሌሎች የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች ላይ የጦር መሳሪያ ይዞ መገኘት፣
 - ሐ/ የፖለቲካ ድርጅትን ወይም የእጩ ተወዳዳሪዎችን የምርጫ ፖስተሮች እና ሌሎች የምርጫ ቁሳቁሶችን ማበላሸት፣ ማስወገድ፣ መቅደድ፣
 - መ/ ሌላው ሰው ለመራጮች ትምህርት እንዳይሰጥ፣ ፊርማ ወይም ድጋፍ እንዳያሰጥ ስብ እና አባላትን እንዳይመለምል ማድረግ፣ እና
 - ሠ/ ስልጣኑን ወይም ልዩ መብቱን ያለአግባብ መጠቀም፣

የለበትም።

፩፻፫ ማስመሰል

ማንኛውም ሰው ወይም አካል፡-

- ፩/ የፖለቲካ ድርጅት ወይም የእጩ ተወዳዳሪ ወኪል፣

- b/ take the necessary action to protect journalists from attack, intimidation, danger, pressure or assault
- 6/ During the election, no political organization or candidate shall;
 - a/ cause or instigate violence;
 - b/ put pressure on candidates, members of a political party, electors, candidates' representatives or supporters;
 - c/ make false accusation or publish defamatory writings or make a speech of such nature;
 - d/ counterfeit the symbol of another party;
 - e/ discriminate in elections nor political activities against ethnicity, nationality, race, gender, language, colour, religion, social background, wealth, origin or any other status.
- 7/ No person shall
 - a/ give bribe in relation to election or political activity;
 - b/ carry weapons in political meetings, demonstrations and other political activities;
 - c/ damage, remove or tear election posters of political organizations and candidates and other election materials;
 - d/ obstruct the activities of others to offer voter education, collect endorsement signatures, and recruit members; and
 - e/ abuse his power or special privilege.

103. Pretension

No person shall pretend as

- 1/ a representative of a political organization or a candidate;

- ፪/ እጩ ተወዳዳሪ፣
- ፫/ የቦርዱ አባል፣ ሠራተኛ ወይም የምርጫ ኃላፊ፣
- ፬/ የታዛቢ ተወካይ፣
- ፭/ የሥነ ዜጋና መራጮች ትምህርት እንዲሰጥ የተፈቀደለት ሰው፣ መስሎ መንቀሳቀስ የተከለከለ ነው።

- 2/ candidate;
- 3/ member or employee of the Board or electoral officer;
- 4/ representative of an observer organization;
- 5/ one licensed to offer civic and voter education.

፩፻፩. የምርጫ ቅስቀሳ ስለሚቋረጥበት ጊዜ
 ማንኛውም ሰው ድምፅ ከመስጠቱ ከሁለት ቀን በፊት ጀምሮ ድምፅ መስጠት እስከሚጠናቀቅበት ድረስ ምንም አይነት የፖለቲካ ስብሰባ፣ ሰላማዊ ሰልፍ ወይም ሌላ የፖለቲካ እንቅስቃሴ ማድረግ ወይም መሳተፍ የለበትም።

104. Winding up of Campaigning
 No person shall, two day before the voting day up to the conclusion of voting, conduct or participate in political rallies, demonstrations or any other political activities

፩፻፮ የምርጫ ስነምግባር ደንብ ስለማውጣት
 ቦርዱ የሚመለከታቸውን አካላት በማማከር ነፃና ፍትሐዊ ምርጫ ማከናወን የሚያስችሉ ሁኔታዎችን የሚያመቻች ተጨማሪ ዝርዝር የምርጫ ስነምግባር ደንብ ሊያወጣ ይችላል።

105. Issuance of Election Code of Conduct
 The Board, in consultation with concerned bodies, may issue detailed election code of conduct that create favourable conditions for the conduct of free and fair elections.

**ክፍል አራት
 ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

**PART FOUR
 MISCELLANEOUS PROVISIONS**

፩፻፲ ስለበጀት
 ቦርዱ በጀቱን በማዘጋጀት በህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አቅርቦ ያፀድቃል።

106. Budget
 The Board shall prepare its budget and submit to the House of Peoples' Representatives for approval.

፩፻፲፯ የመተባበር ግዴታ
 ማንኛውም የፌዴራልም ሆነ የክልል የመንግስት መስሪያ ቤት፣ የፖለቲካ ድርጅት፣ ቡድን፣ የግል ድርጅት ወይም ግለሰብ ይህንን አዋጅ በስራ ላይ ለማዋል የመተባበር ግዴታ አለበት።

107. Duty to Cooperate
 Any federal or regional public institution, political organization, grouping, private organization or individual shall have the duty to cooperate in implementing this Proclamation.

፩፻፳ ቅጣት
 ይህ አዋጅ በስራ ላይ እንዳይውል ያሰናክለ ወይም የስነምግባር ደንቡን የጣሰ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ ወይም በተሻሻለው የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የወንጀል ህግ መሰረት ይቀጣል።

108. Penalty
 Any person who obstructs the implementation of this Proclamation or violates the code of conduct shall be punishable by this Proclamation or the amended FDRE Penal Code.

፩፻፴ የተሻሩ ህጎች
 ፩/ የሚከተሉት በዚህ አዋጅ ተሻረዋል።
 ሀ/ የኢትዮጵያ የምርጫ ህግ አዋጅ ከኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገመንግስት ጋር ለማጣ ጣም የወጣ አዋጅ ቁጥር ፩፻፲፩/፲፱፻፹፯።

109. Repealed Laws
 1/ The following have been repealed by this Proclamation
 a) Proclamation to Ensure the Conformity of the Electoral Law of Ethiopia with the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (Proclamation NO. 111/1995)

ለ/ የኢትዮጵያ የምርጫ ህግ ከኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገመንግስት ጋር ለማጣጣም የወጣው (ማሻሻያ) አዋጅ ቁጥር ፩፻፺፲፱፻፺፮፣

ሐ/ የኢትዮጵያ የምርጫ ህግ አዋጅ ከኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ መንግስት ጋር ለማጣጣም የወጣው አዋጅ ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር ፬፻፴፰፻፲፱፻፺፮፣

፪/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ህግ በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

፩፻፲፱ ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ቦርዱ ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የሚረዳ ደንብ እና መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

፩፻፲፩ አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፺፱ ዓ.ም

ግርማ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

b) Amended Proclamation to Ensure the Conformity of the Electoral Law of Ethiopia with the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (Proclamation NO. 187/2000)

c) Amended Proclamation to Ensure the Conformity of the Electoral Law of Ethiopia with the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (Proclamation NO. 438/2005)

2/ Any law which is inconsistent with these proclamations shall not be applied on matters covered by these proclamations.

110. Power to issue regulations and directives

The Board may issue regulations and directives to implement this Proclamation.

111. Effective date

This Proclamation shall come in to force up on Publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 25th day of June, 2007

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ